«دنیای اقتصاد» به شما قدرت پیش بینی می دهد

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

دوشنبه ۲۳ آذر ماه ۱۳۹۴
۲ ربیع الاول ۱۴۳۷
۱۴ دسامبر ۲۰۱۵
شماره ۳۶۵۱
۱۲ صفحه

ضمیمه هفتگی استان های خراسان ۱۱۷

Telegram
در جریان اخبار لحظه ای اقتصاد ایران و جهان باشید
#اقتصاد_شرق
شرق اقتصاد

«دنیای اقتصاد» از سرنوشت بازار خودرو پس از وام گزارش می‌دهد؛

بازگشت رکود؟

دنیای اقتصاد، گروه خودرو- از ماه‌ها قبل رکود سنگینی بر بازار خودروی کشور حاکم بود که نفس خودروسازان بزرگ کشور را به شماره انداخته و تولید آن‌ها را به شدت کاهش داده بود؛ غول‌های جاده مخصوص بر اساس گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت در هشت ماهه سال جاری در مجموع ۴۹۷ هزار و ۳۹۸ دستگاه انواع محصول را تولید و در پی آن افت ۱۰,۲ درصدی را تجربه کرده‌اند.

صفحات ۵، ۶ و ۷

«دنیای اقتصاد» از وضعیت تولید و صادرات پسته در خراسان رضوی گزارش می‌دهد؛

دومین قطب تولید پسته کشور

صفحه ۱۰

در گفت‌وگو با دوتن از معماران برنده جایزه معماری آسیا مطرح شد:

بی‌توجهی به مقیاس‌های انسانی در معماری ایرانی- اسلامی

صفحه ۳

تأکید رئیس‌جمهور در سومین سفر خود به مشهد؛

همه چهره‌های علاقمند خدمت به مردم در صحنه انتخابات حاضر شوند

صفحه ۲

دنیای اقتصاد از تبعات تغییر نکردن نرخ‌نامه اتحادیه مشاوران املاک در مشهد گزارش می‌دهد؛

نارضایتی بنگاه‌داران

صفحه ۱۲

تلاش مسئولان بخش خصوصی؛

رونق ورزش در آغوش پیست شیرباد

صفحه ۹

سرمقاله

تکان‌های بعد از وام

امیرشهلا*

۱-خودروسازان داخلی به محض تصویب برجام و کاسته شدن از فشارهای خارجی، حتی منتظر صدور فرمان لغو تحریم هم ننشستند فوری با کمپانی‌های بزرگ خودروسازی جهان قرار و مَدار گذاشتند تا مقدمات چند قرارداد شیرین را با آن‌ها منعقد کنند و از فردای لغو تحریم، تولید مشترک با غول‌های جهانی را آغاز کنند تا شاید گوشه‌ای از خسارت‌های هنگفت این هشت ساله جبران شود.

آن‌ها البته این بار تصمیم گرفته بودند صفر تا صد تولید محصول مشترک با خودروسازان مطرح جهانی را داخلی‌سازی کنند یعنی روشِ نخ‌نمایِ C.K.D را کنار بگذارند و از مرحله طراحی پلت‌فرم، بومی‌سازی قطعات و مونتاژ خودرو را در خاک خودشان انجام دهند تا اگر دوباره تحریم و تهدیدی پیش آمد، خطوط تولیدشان، به خاطر یک لوله سوخت‌رسانی و واشر تعلیق متوقف نشود.

ادامه در همین صفحه

یادداشت

حلقه گمشده در پسته‌کاری کشور

سیدحسین ثنایی‌نژاد* صفحه ۱۰

رانت دولتی و ناکارآمدی

رسول رمضانیان* همین ۷

حمایت از خودروسازان داخلی باید محدود و مشروط باشد

مصطفی کریم‌زاده * صفحه۶

انحصاری برای خودروهای کم‌کیفیت داخلی

مصطفی سلیمی‌فر * صفحه۵

سرمقاله

تکان‌های بعد از وام

امیرشهلا

آن‌ها در مذاکراتی که با طرف‌های خارجی انجام می‌دادند، چند شرط روشن و شفاف داشتند. اول اینکه: خودروساز خارجی به موازات حضور در ایران و نصب خطوط تولید، موظف باشد قطعه‌سازان متبوعش را نیز به ایران بیاورد تا آن‌ها هم دانش فنی‌شان را به قطعه‌ساز ایرانی منتقل کنند و امکان تولید قطعات استاندارد، باکیفیت و مطابق با آخرین فناوری‌های روز دنیا برای قطعه‌ساز داخلی فراهم شود. دوم اینکه: خودروساز خارجی متعهد شود بخشی از تولید مشترک خود با طرف ایرانی را به عنوان سهمیه صادراتی‌اش، از ایران خارج شد و از طریق نمایندگی‌های منطقه‌ای و بین‌المللی خود، به فروش برساند.

۲- به موازات توافق به دست آمده با ۵+۱، در داخل ایران، همه چشم‌انتظار وقوع یک معجزه اقتصادی بودند! افکار عمومی، توافق وین را با قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت و آتش‌بس میان ایران و عراق در ۱۳۶۸ قیاس می‌کرد و منتظر بود تا دلار، سقوط آزادش و بازار، موج ارزانی‌اش را از سر گیرد. دو اتفاقی که رخ نداد بلکه حتی در برخی حوزه‌ها، سویه مخالف گرفت! صدالبته خودِ دولت که سخت به دوپینگ تبلیغی این توافق، برای آستر کشی عملکرد نه چندان موفق دو سال گذشته‌اش نیاز داشت، با دست خود، بر جو روانی جامعه افزود و بر کوره مطالبات اقتصادی و معیشتی مردم دمید. همین موج سبب شد تا رکود فراگیر بازار و اقتصاد، بیشتر و بیشتر شود و مصرف‌کنندگان کالاهای مصرفی بادوام، با فرض آنکه از فردای لغو تحریم، قیمت‌ها می‌شکند و مسکن، ماشین و لوازم خانه ارزان می‌شود، دست نگه داشتند و رکود بازار را دوچندان کردند.

۳- از سوی دیگر، در شرایطی که بانک مرکزی، رشد تورم را ۱۲ درصد نشان می‌داد، نرخ بهره‌های بالای بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری، هیچ انگیزه‌ای برای خروج سرمایه‌ها از بازار پولی و سرازیر شدن‌اش به بازار تولید ایجاد نمی‌کرد. تحریک تقاضا در جامعه‌ای که شبکه بانکی‌اش، بیش از نرخ رسمی تورم، سود می‌پردازد، به سختی امکان‌پذیر است و این، مشکل دیگری بود که دامن بخش‌های تولیدی کشور، به ویژه خودروسازان را گرفته بود.

ادامه در صفحه ۵

یادداشت

گردشگری سلامت

مژگان ثابت تیموری

ایران پهنه‌ای غنی از منابع طبیعی متنوع است که هر یک به نوعی در بقا و سلامت موجودات پیرامونی خود از جمله استان نقش دارد.

آنچه این روزها تب داغی پیدا کرده گردشگری سلامت است که البته باید به معنا و مفهوم آن دقیق‌تر توجه شود. گردشگری سلامت در سه قالب و مفهوم مورد بهره‌برداری و تفسیر قرار می‌گیرد. اولین استنباط از آن این است که برای طول عمر و سلامتی جسم و روح به تفرج و گردش بپردازیم این مفهوم اولیه و ابتدایی برداشت شده از واژگان گردشگری سلامت است که بر اساس آن برنامه‌ریزان حوزه گردشگری باید وارد عمل شده و به فراهم آوردن شرایط خاص بهره‌برداران از فضاهای تفرجگاهی مرتبط استفاده لازم را ببرند.

در این نوع گردشگری فرد خارج از هیاهوی محل کار و زندگی خود و بیشتر به قصد سلامت روح و با زنده‌سازی ذهن به دامان مکانی پناه می‌برد که او را فارغ از همه افکار و تزاحم‌های ذهنی و مشغولیت‌های عادی نماید. اغلب اینگونه تصور می‌شود که طبیعت بهترین تفرجگاه برای سلامتی و احیای جسم و جان است و صد البته همین گونه است اما نه برای همه سنین و نه برای همه گروه‌های جنسی. شاید برخی افراد، بازدید از موزه‌ها و مکان‌های تاریخی، زیارتگاه‌ها و عبادتگاه‌ها را برای تمدد روح انتخاب کنند و برخی به دور از هیاهوی شهر، تجمع و ازدحام و تکنولوژی، به دل طبیعت پناه ببرند، در هر دو صورت این‌ها نیز دو نوع از شرایط خاص برای رسیدن به توازن قوا و سلامتی است اما آنچه که از سوی بخش بزرگی از جامعه سلامت و دست‌اندرکاران امر سلامت و بهداشت مد نظر است، گردشگری سلامت مبتنی بر درمان مدرن است و درمان‌های پزشکی را مد نظر دارد. در این شرایط و با این محتوا، متولیان امر بهداشت، جامعه پزشکی و بخشی از ساختار گردشگری، به برنامه‌ریزی برای جذب هر چه بیشتر مراجعان مرتبط می‌پردازد و لذا باید زیرساخت‌های مدرن مرتبط با این نوع از گردشگری که از طبیعت و منابع طبیعی و موهبت‌های خدادادی منفک است، به گونه‌ای فراهم شود تا نیاز مراجعان که همان بیماران نیازمند به دریافت خدمات بهداشتی و درمانی است فراهم گردد.

در این بخش از گردشگری به این مقوله خواهیم رسید که فضایی متفاوت از زیرساخت‌های مرتبط با شهروندان یک شهر باید فراهم شده باشد تا بتواند پاسخگوی نیاز افرادی باشد که از سایر نقاط کشور و دنیا به این شهر مراجعه می‌نمایند تا خدمات پزشکی دریافت کنند. در این نوع از گردشگری، بیشتر توجه به مسائل پزشکی و درمانی مدرن مورد نظر است و زمانی که آن نوع خدمت پزشکی یا درمانی انجام می‌شود، بیمار رها شده و برنامه‌ریزی برای وی در نظر گرفته نشده است. این در حالی است که در سطح بین‌الملل، مقوله گردشگری سلامت متشکل از دو بخش گردشگری پزشکی؛ از شناسایی بیمار، راهنمایی و برنامه‌ریزی درمانی برای وی، تنظیم برنامه‌های سفر، اقامت و دوران نقاهت و سپس پایش بیمار حتی پس از برگشت به محل زندگی است. در این حین قراردادن برنامه‌های تفرجی (زیارت، سیاحت، تفریح و ...) برای بیمار و همراهان وی با برنامه‌ریزی قبلی و نیز با اعلام ریز هزینه‌ها همراه بوده و لذا بیمار و خانواده وی قبل از ورود به کشور یا شهر محل درمان، از جزئیات برنامه سفر خود اطلاع داشته و تا بهبودی کامل تحت نظارت تیم پزشکی-گردشگری خواهد بود.

اما آنچه مورد نظر ما می‌باشد، گردشگری سلامت مبتنی بر طبیعت و منابع طبیعی است. در این نوع گردشگری، فرد با جستجو و اطلاع کامل از منابع طبیعی درمانگر در هر نقطه از دنیا، اقدام به برنامه‌ریزی سفر می‌کند. در این نوع گردشگری مقصد سفر چشمه‌های آب گرم، چشمه‌های آب معدنی، دریاها و دریاچه‌های خاص، غارها، جنگل‌ها و نیز مناطقی که به منظور درمان‌های ویژه ایجاد شده و مبتنی بر طب سنتی، یوگا و انرژی درمانی و معمولاً در مناطق طبیعی یا دور از هیاهوی شهر است.

نکته مهم اینجاست که باید برای هریک از این فضاهای خاص، شرایط اقلیمی، فصل مناسب برای دریافت درمان، ترکیبات آب یا لجن یا خاک، ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی محیط (غارها و چشمه های آب گرم یا آب معدنی) در سایت‌ها یا ویژه‌نامه‌های ارائه اطلاعات یا شناسنامه محل، ذکر شده و به محدودیت‌های ورود یا استفاده بیماران خاص اشاره شود از جمله اینکه ورود به چشمه‌های آب معدنی یا غارهای نمکی برای افراد مبتلا به فشار خون بالا محدودیت یا ممنوعیت دارد یا چه نوع ترکیبی در بخارات حاصل از جوشش چشمه‌های آب گرم یا گازهای موجود در غارها وجود دارد که احتمال تشدید برخی بیماری‌ها یا بهبود چه بیماری‌هایی را به دنبال خواهد داشت و لذا برای هر مکان تفرجی در گردشگری سلامت و حتی غیر از آن برای بهره‌برداران و مراجعان الزامی و ضروری است. بنابراین یک منبع طبیعی نیز نمی‌تواند به عنوان درمانگر و شفابخش تمامی امراض و بیماری‌های جسمی و روحی مورد بهره‌برداری قرار گیرد. در بخش بعد به اما و اگرهای فضاهای گردشگری سلامت و ظرفیت برد محیطی این مکان‌ها خواهیم پرداخت.

* عضو هیأت علمی گروه مدیریت و برنامه‌ریزی گردشگری
پژوهشکده گردشگری جهاد دانشگاهی خراسان رضوی

همایش ملی توسعه پایدار با رویکرد بهبود محیط کسب و کار
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

سومین همایش ملی
توسعه پایدار با رویکرد
بهبود محیط کسب‌وکار

مشهد مقدس ۲۵ و ۲۶ آذر ماه ۹۴

محورهای همایش
شناسایی نقش نظام مالیاتی در محیط کسب‌وکار
تأثیر نظام تأمین اجتماعی در محیط کسب‌وکار
ارزیابی اصلاح قانون کار در بهبود محیط کسب‌وکار
نقش عوامل گمرکی تسهیل‌کننده تجارت در محیط کسب‌وکار

با حضور مقامات کشوری و استانی و اساتید برجسته اقتصاد کشور

محل برگزاری همایش
مشهد - خیابان امام خمینی، جنب باغ ملی، تالار اجتماعات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

برای ثبت نام و حضور در همایش به سایت زیر مراجعه فرمایید.

www.dbmc.ir
تلفن تماس: ۰۵۱-۳۸۴۲۹۳۴

گروه طراحان آزاد ۰۵۱-۳۵۰ ۲۹۲ ۱۳

برادر ارجمند
جناب آقای محمود صدری

غم از دست دادن پدری مهربان و فداکار، سخت و جانکاه است. برای آن کبوتر پرگشوده تا آسمان هفتم از درگاه ایزد منان رحمت واسعه الهی و برای شما و سایر بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومندیم.

محمد عطریانفر، حسین حسین زاده
محمدرضا فرجاد، فرهت فردنیا، منوچهر
بختیاری، علی صالح آبادی و شهناز رمارم

یادداشت

«انتخابات مجلس دهم، تکمیل چرخه پیروزی مردم» بخش سوم

حمیدرضا موحدی‌زاده*

پرسش اساسی: مسائل و دغدغه اصلی مردم اعم از مردان، زنان و جوانان در مشهد و سایر شهرستان های خراسان رضوی چیست؟

۱- شورای شهر مشهد و شهرداران، بایستی در طراز خواست اکثریت مردم، شهروندان، مسکن‌سازان، مهندسان، معلمان و سایر اقشار مختلف جامعه باشد.

۲- ارتقاء جایگاه محیط‌زیست، مبارزه با آلودگی هوا ناشی از ترافیک درون و برون‌شهری و کمبود پارکینگ و... از طریق جلب حمایت بخش خصوصی و نهادهای زیست‌محیطی.

۳- ارتقاء مدیریت آب شرب و کشاورزی مشهد و شهرستان‌ها از طریق برنامه‌ریزی مصرف بهینه آب، مبارزه با خشکسالی، الگوی کشت، قانونمندکردن نظام آبیاری و برداشت آب از سفره‌های زیرزمینی، چاه‌های عمیق و...

۴- توجه ویژه به طبقات محروم جامعه، مسأله حاشیه‌نشینی و تبعات آن در مشهد و سایر شهرستان‌ها و اعلام نقش نمایندگان مجلس در رفع موانع و حل و فصل نسبی آن.

۵- سرمایه‌گذاری و توسعه گردشگری توریستی و زیارتی به عنوان یکی از راهکارهای مهم درآمدزایی و اشتغال‌زایی برای جوانان و مشتاقان کار.

و سایر مسائل مهم شهروندان و عموم مردم مشهد و شهرستان‌ها نظیر حقوق و سهم زنان و جوانان از کرسی‌های مجلس، تفریح، مسکن و ازدواج آسان اقشار جوان، آزادی‌های اجتماعی، رفع موانع در سر راه هنرمندان مشهدی برای ایجاد نشاط فرهنگی و اجرای موسیقی‌های اصیل ایرانی، سنتی و...، مبارزه جدی با فساد اقتصادی، شناسنامه‌دار کردن شاخه‌های افراط و تندروی، فرهنگ‌سازی اخلاق شهروندی و انصاف حکمرانی، حق برخورداری از نمایندگان معتدل، عاقل و کارآمد در طراز مردم مشهد و شهرستان‌ها، حسن اجرای برجام و... می‌تواند در کانون توجه و تبلیغات احزاب، نهادهای مدنی و مذهبی و نامزدها و ستادهایشان قرار گیرد و از این طریق فرآیند انباشتگی و تمرکز آراء شهروندان و روستائیان، همراهی و مشارکت مردم را خلق و اجرا نمایند.

پایه دوم: وحدت رویه در عین تنوع و کثرت

پایه دوم راهبرد تکمیل حلقه پیروزی، وحدت رویه شامل مراجعه به خرد جمعی برای دستیابی به اجماع، انسجام و اتحاد و رعایت قواعد بازی دموکراسی و تن دادن به نظر اکثریت در مباحث درون جناحی نظیر مکانیزم شورای عالی اصلاح طلبان، شورای هماهنگی احزاب اصلاح‌طلب، کمیته‌های انتخابات استان‌ها و نظیر آن را تشکیل می‌دهد. به رسمیت شناختن سلیقه‌های متفاوت درون‌جناحی و بهره‌گیری از شخصیت‌های مورداحترام و اعتماد مردم که تأثیر و نفوذ آن‌ها را در پیروزی دکتر روحانی در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۹۲ مشاهده کردیم و محدودیت‌های ایجاد شده برای آنان گواه درستی این گزاره است.پذیرش نقش محوری دکتر محمدرضا عارف که از خودگذشتگی و اخلاق سیاسی او را همگان دیدند، در انسجام بخشیدن به احزاب قدیم و جدید اصلاحات، گروه‌ها و جریانات متنوع سیاسی با گرایشات اصلاح‌طلبانه و اعتدال‌خواهانه و حتی جذب برخی از شخصیت‌های معتدل و مستقل اصول‌گرا، می‌تواند این وحدت رویه در عین تکثر و تنوع را به ارمغان آورد و پیروزی دیگری را برای مردم رقم بزند. پرواضح است حلقه واسط بین اصل وحدت رویه و اصل تنوع و تکثر، اصل انعطاف‌پذیری می‌باشد. به مفهوم این که ایجاد آمادگی لازم در برابر تغییرات شرایط محیطی و تعامل با شورای محترم نگهبان و هیأت‌های نظارت در استان‌ها به‌منظور جلب‌اعتماد آنان و رقابت جوانمردانه با اصول‌گرایان مدنظر قرار گیرد.

تأکید رئیس‌جمهور در سومین سفر خود به مشهد؛

همه چهره‌های علاقمند خدمت به مردم در صحنه انتخابات حاضر شوند

دنیای اقتصاد، گروه سیاسی- رئیس‌جمهور، ۱۹ آذر ماه و همزمان با تعطیلات پایانی ماه صفر برای سومین بار به مشهد سفر کرد تا در این سفر دو روزه علاوه بر زیارت بارگاه منور رضوی، آخرین وضعیت برنامه‌های عمرانی، اقتصادی و فرهنگی استان خراسان رضوی را بررسی کند.

حجت‌الاسلام و المسلمین روحانی در بدو ورود به مشهد مورد استقبال استاندار خراسان رضوی، امام جمعه مشهد، برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و مسئولان استانی قرار گرفت.

به گزارش ایرنا، رئیس‌جمهور پس از ورود به مشهد، در فرودگاه بین‌المللی شهید هاشمی‌نژاد، در جمع خبرنگاران اظهار کرد: در این سفر آخرین وضعیت برنامه‌های عمرانی، اقتصادی و فرهنگی خراسان رضوی در جلسه شورای اداری مورد بررسی قرار می‌گیرد تا میزان پیشرفت طرح‌ها و برنامه‌های مصوب در آخرین سفر هیأت دولت به این استان مشخص شود.

■ تلاش برای ایجاد فضای آرام در انتخابات

شرکت در جلسه شورای هماهنگی و برنامه‌ریزی استان خراسان رضوی یکی از برنامه‌های رئیس‌جمهور در این سفر بود که روحانی در این جلسه با اشاره به انتخابات پیش روی مجلس خبرگان و مجلس شورای اسلامی در اسفند ماه، بر تلاش همه دستگاه‌ها برای ایجاد فضای مناسب و آرام در مسیر انتخاباتی قانونمند و باشکوه تأکید کرد و گفت: باید همه چهره‌های علاقمند به خدمت به مردم در صحنه انتخابات حاضر شوند.

رئیس‌جمهور مجلس شورای اسلامی را دارای جایگاهی پراهمیت در جمهوری اسلامی دانست و خاطرنشان کرد: مجلس شورای اسلامی مکانی است که هر چه تریبون و سخنان نمایندگان آن عالمانه و قوی‌تر باشد، موجب فخر و عزت کشور خواهد بود؛ امیدواریم هر مجلسی در دفاع از کیان نظام و حقوق ملت از مجلس قبل قوی‌تر باشد و موجب سربلندی بیش از پیش ملت ایران در جهان شود.

روحانی با بیان اینکه در شرایط فعلی منطقه و جهان، حضور پرشور در انتخابات یکی از قدرت‌نمایی‌های ملت ایران در منطقه خواهد بود، اظهار امیدواری کرد: انتخابات آینده مجلس شورای اسلامی جلوه‌گاه وحدت، قدرت ملی و انسجام بیشتر ملت ایران باشد.

رئیس‌جمهور با اشاره به اینکه امروز در سطح دنیا هنگامی که حادثه‌ای تروریستی رخ می‌دهد، متأسفانه و به صورتی هدفمند سیل هجمه تبلیغاتی علیه مسلمانان و اسلام به راه می‌افتد، گفت: تروریست‌ها در حالی که جنایت‌هایشان هیچ ارتباطی با احکام قران و اسلام ندارد، خود را مسلمان معرفی می‌کنند تا همین موضوع باعث قضاوت نادرست افکار عمومی جهان نسبت به اسلام و مسلمانان شود.

روحانی در بخش دیگری از سخنان خود بر استفاده از فرصت‌ها و امکانات موجود و تلاش تمام مسئولان و دستگاه‌های اجرایی برای توسعه و پیشرفت استان خراسان رضوی تأکید کرد.

■ پیشرفت طرح‌های مصوب سفر قبل

رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه این سفر معنوی و زیارت بارگاه نورانی امام رضا(ع) فرصتی را برای بررسی مشکلات و روند برنامه‌های خراسان رضوی به وجود آورده است، گفت: از سفر سال گذشته تاکنون براساس گزارش‌های ارائه شده، عمده طرح‌ها و پروژه‌های وعده داده شده، پیشرفت زیادی داشته‌اند و با ایستادگی بر تعهد خود و توکل بر خدا امیدواریم این طرح‌ها هر چه سریع‌تر کامل شوند.

روحانی شهر مشهد را به لحاظ تعلق آن به همه مردم ایران و شیعیان جهان دارای اهمیت ویژه‌ای برشمرد و بر ضرورت رسیدگی و تلاش بیشتر در جهت حل مشکلات این شهر تأکید کرد و گفت: تسهیل شرایط و ارائه امکانات برای زائران ملجأ شریف امام رضا(ع) وظیفه‌ای است که باید با تلاش و هماهنگی به آن عمل کنیم.

■ بافت فرسوده و حاشیه‌نشینی؛ مشکلات کهن مشهد

رئیس‌جمهور وجود بافت فرسوده و حاشیه‌نشینی را از مشکلات طولانی و کهن مشهد مقدس دانست و با اشاره به اینکه امروزه مشکلاتی نظیر کمبود آب نیز به این مشکلات اضافه شده است، افزود: دولت در پی تأمین و حل مشکلات آب است و همه نخبگان، مسئولان و دانشگاهیان نیز باید برای حل این مشکل در استان تلاش و برنامه‌ریزی داشته باشند اما اولین قدم بهره‌وری صحیح از منابع موجود است که این نیازمند سرمایه‌گذاری، اقدامات فناورانه و فرهنگ‌سازی است.

روحانی ادامه داد: ساماندهی اجتماعی، زیباسازی شهر، ساماندهی ترافیک شهری، رفع مشکلات حمل‌ونقل در استان، ساماندهی مسائل فرهنگی و نحوه بروز و ظهور آن در انظار عمومی از جمله اقداماتی است که باید به آن‌ها در استان خراسان رضوی و شهر مشهد توجه ویژه‌ای داشت.

رئیس‌جمهور همچنین خاطرنشان کرد: ما برای پیشبرد پروژه‌ها و رشد و توسعه کشور، نیازمند سرمایه‌گذاری خارجی هستیم چرا که امکانات و منابع موجود، پاسخگوی رسیدن به رشد مدنظر نخواهد بود و در این راستا باید تسهیلاتی را جهت جذب سرمایه‌گذاری خارجی در این استان نیز فراهم کنیم.

■ دیدار با نمایندگان خراسان رضوی در مجلس خبرگان

دیدار با حضرات آیات حاج شیخ علی‌اصغر معصومی و حاج شیخ حسن عالمی، نمایندگان مردم خراسان رضوی در مجلس خبرگان رهبری در حاشیه جلسه شورای هماهنگی و برنامه‌ریزی استان، بخش دیگری از برنامه‌های سفر رئیس‌جمهور بود.

روحانی در این دیدار ضمن آرزوی سلامتی و موفقیت برای نمایندگان خراسان رضوی در مجلس خبرگان رهبری، از حمایت‌های اعضای خبرگان رهبری از اقدامات و سیاست‌های دولت تدبیر و امید قدردانی کرد.

آیات عظام نیز در این دیدار با تجلیل از اقدامات دولت در بخش‌های مختلف برای خدمت به مردم، آرزومند توفیقات بیشتر رئیس‌جمهور و دولت در مسیر خدمت به مردم شدند.

■ بازدید از بیمارستان امام رضا(ع) مشهد

روحانی در بخش دیگری از سفر خود از بیمارستان امام رضا(ع) مشهد بازدید کرد و در جریان این بازدید با بیان اینکه اجرای طرح تحول نظام سلامت در کشور تاکنون موفق بوده است، گفت: این طرح با تلاش تمام مسئولان و دست‌اندرکاران بخش بهداشت و درمان کشور به منظور ارائه بهترین خدمات به مردم اجرا شده و توانسته در حوزه سلامت که مسأله‌ای مهم و اساسی در کشور است، خدمات مناسب به مردم ارائه دهد.

رئیس‌جمهور با بیان اینکه در اجرای طرح تحول نظام سلامت، کارکنان و کادر بخش بهداشت و درمان نقش محوری دارند، خاطرنشان کرد: تلاشگران این عرصه با جان و دل در مسیر ارائه خدمات در این حوزه فعال هستند و دولت هم با تمام توان برای موفقیت این امر مهم تلاش و کمک می‌کند.

روحانی ادامه داد: ارائه خدمات درمانی به مردم با حداقل هزینه از سوی آنان از جمله اهداف این طرح بوده و اجرای آن گامی اولیه و در عین حال مهم در کاهش هزینه‌های مردم در حوزه درمان و سلامت است.

رئیس‌جمهور با اشاره به ضرورت ادامه طرح تحول نظام سلامت در کشور تصریح کرد: تمام تلاش ما این است که به رغم کاهش درآمدهای دولت، اجرای این طرح مهم در کشور با قدرت ادامه یابد. روحانی در سالروز شهادت امام رضا(ع) پس از تشرف به بارگاه منور آن امام همام، مشهد را به مقصد تهران ترک کرد.

رئیس‌جمهور در سومین سفر خود به مشهد آخرین وضعیت برنامه‌های عمرانی، اقتصادی و فرهنگی خراسان رضوی را بررسی کرد

دولت در پی تأمین و حل مشکلات آب است و همه نخبگان، مسئولان و دانشگاهیان نیز باید برای حل این مشکل در استان تلاش و برنامه‌ریزی داشته باشند اما اولین قدم بهره‌وری صحیح از منابع موجود است که این نیازمند سرمایه‌گذاری، اقدامات فناورانه و فرهنگ‌سازی است

۲۵ و ۲۶ آذر ماه؛

نخستین همایش ملی برند در ورزش در مشهد برگزار می‌شود

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع- دانشگاه فردوسی مشهد در روزهای ۲۵ و ۲۶ آذر ماه میزبان نخستین «همایش ملی برند در ورزش» خواهد بود.

دبیر کمیته عملی نخستین همایش ملی برند در ورزش در نشستی خبری با اشاره به اینکه ساختار کمیته علمی این همایش دو روزه را سه نفر از اساتید دانشگاه فردوسی، پنج نفر از دانشجویان دکترا و چهار نفر از دانشجویان کارشناسی ارشد این دانشگاه تشکیل می‌دهند، اظهار کرد: از ۱۳۰ مقاله ارسال شده به دبیرخانه همایش، تعداد ۱۱۶ مقاله مرتبط شناخته شده که از این تعداد ۲۱ مقاله در قالب سخنرانی و ۴۵ مقاله در قالب پوستر ارائه می‌شود.

■ فعالیت دائمی دبیرخانه همایش

مهدی طالب‌پور تصریح کرد: هفت نشست تخصصی در این همایش برگزار و به فراخور زمان در هر یک از این نشست‌ها سه یا چهار مقاله ارائه می‌شود.

دبیر کمیته عملی نخستین همایش ملی برند در پاسخ به سؤال «دنیای اقتصاد» در خصوص اقدامات انجام شده برای کاربردی کردن مقالات ارائه شده در همایش عنوان کرد: ماهیت برند کاربردی است؛ با تدبیری که در شورای سیاست‌گذاری همایش به انجام رسید، قرار شد دبیرخانه به صورت دائمی فعالیت کند و این امر پویایی درونی ایجاد خواهد کرد؛ از طرف دیگر باید در زمینه برندسازی در ورزش فرهنگ‌سازی صورت گیرد زیرا آگاهی دادن باعث توسعه برندها می‌شود؛ در ایران برندها، برندهای واقعی نیستند و گاهی هم برخی توهم برند بودن دارند و باید در این زمینه آگاه‌سازی و اطلاع‌رسانی صورت گیرد.

■ دغدغه نبود برندهای ورزشی استان در همایش

دبیر همایش نیز در بخشی از این نشست با بیان اینکه این همایش به صورت جدی کار خود را از ۹ ماه پیش آغاز کرده است، خاطرنشان کرد: سه ماه برای ساخت برند همایش زمان صرف شده و مأموریت آن توسعه علم برند در صنعت ورزش است.

سیدمرتضی عظیم‌زاده مرجعیت علم برند در ورزش ایران و آسیا را چشم‌انداز این همایش برشمرد و تصریح کرد: سومین یا چهارمین همایش به صورت بین‌المللی برگزار خواهد شد. دبیر همایش در خصوص حضور شخصیت‌های ملی در همایش گفت: ریاست افتخاری همایش را آقای گودرزی، وزیر ورزش بر عهده دارد و دکتر احمدی، معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت، دکتر رستمی، معاون جوانان وزارت، مازیار ناظمی، مشاور رسانه‌ای وزارت و ... از دیگر شخصیت‌های برجسته حاضر در همایش خواهند بود.

عظیم‌زاده: نبود برندهای ورزشی استان در همایش برند در ورزش دغدغه ما نیز هست؛ باشگاه‌های معتبر استان و کشور نسبت به برند احساس نیاز نمی‌کنند؛ جای تعجب است که برای برخی از این باشگاه‌ها «برند» واژه غریبی است یا حتی برخی از آن‌ها توهم برند دارند

عظیم‌زاده در پاسخ به سؤالی در خصوص دلیل نبود برندهای ورزشی استان در نخستین همایش اینطور پاسخ داد: این مسأله دغدغه ما نیز هست؛ باشگاه‌های معتبر استان و کشور نسبت به برند احساس نیاز نمی‌کنند؛ جای تعجب است که برای برخی از این باشگاه‌ها «برند» واژه غریبی است یا حتی برخی از آن‌ها توهم برند دارند؛ از طرف دیگر برای حضور در این همایش شاخصه‌هایی را در نظر داشتیم و بر اساس این شاخصه‌ها حضور هر برندی پذیرفتنی نیست؛ در سال آینده و همایش‌های بعدی ورود برندهای ورزشی بهتر و بیشتر خواهد شد.

■ هدف‌گذاری در جهت صنعتی شدن ورزش

دبیر کمیته اجرایی نخستین همایش ملی برند در ورزش نیز این همایش را یکی از تخصصی‌ترین مقوله‌های هدف‌گذاری شده در جهت صنعتی شدن ورزش کشور دانست و اظهار کرد: حرکت ورزش به سمت ارتباط با دانشگاه و کسب‌وکارهای کشور از چشم‌اندازهای این همایش است.

زهراسادات میرزازاده با اشاره به اینکه در مراسم افتتاحیه همایش از برندهای برتر ورزشی تقدیر خواهد شد، خاطرنشان کرد: سعی شده است در نخستین همایش رویکرد بسیار تخصصی، باشگاهی و تیمی وجود نداشته باشد اما در دبیرخانه دائمی سعی بر این است که مرحله به مرحله کار تخصصی‌تر شود.

شایان ذکر است در حاشیه نخستین همایش ملی برند در ورزش هفت کارگاه آموزشی با عنوان «طراحی و تحلیل عناصر برند باشگاه‌های فوتبال ورزشی»، «کاربرد موبایل مارکتینگ در توسعه برندهای ورزشی»، «چگونگی برندسازی در فضای مجازی اینترنت»، «خودبرندسازی در حوزه دانشجویان(تربیت بدنی)»، «بازاریابی و برندسازی در باشگاه‌های بدن‌سازی»، «پنج گام مهم برای ایجاد یک برند موفق ورزشی و بازاریابی آن» و «جامعه‌شناسی برند ورزشی، خلق و زوال برند در جامعه مصرفی» برگزار و گواهینامه معتبر به شرکت‌کنندگان اعطا خواهد شد.

از محورهای این همایش نیز می‌توان به مفاهیم نوین در برند، برند و علوم، برند سازمانی و شهری، برند شخصی، برند، ارتباطات و رسانه، برند و کارآفرینی و برند و بین‌الملل اشاره کرد.

سخت‌ترین کار دنیا چیه؟

هر کاری می تونه سخت باشه، ولی یه کارهایی انقدر سختن که آدم اگه قهرمان، شجاع، منطقی، عارف، قوی، ثروتمند یا حتی مرد آهنین هم باشه نمی‌تونه اون رو به سادگی انجام بده. هیچ کاری تو دنیا به سختی تحمل بیماری فرزند نیست، ولی همین لحظه مادر و پدر هزاران کودک مبتلا به سرطان دارن این سخت‌ترین کار دنیا رو با امید نجات جون فرزندشون انجام میدن. بیاین با هم کاری کنیم که هیچکس دست تنها نمونه، بیاین در انجام سخت ترین کار دنیا شریک باشیم.

حتی با هزار تومان می‌شه به اونها درانجام سخت ترین کار دنیا و نجات جان یک کودک کمک کرد.

محک
مؤسسه خیریه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان
mahak-charity.org

۰۲۱-۲۳۵۴۰ #۷۲۰*۲۳۵۴۰*

شماره حساب بانک پارسیان: ۱۲۰۳-۸۱۰۴۴۴۴۹
شماره کارت: ۶۰۳۷-۹۹۷۷-۹۹۵۰-۰۵۹۰

از اینکه به ما کمک می کنید، سپاسگزاریم.

در گفت‌وگو با دوتن از معماران خراسانی برنده جایزه معماری آسیا مطرح شد:

بی‌توجهی به مقیاس‌های انسانی در معماری ایرانی–اسلامی

عکس: حسین حسین‌زاده

حیدریان : بافت سالخورده شهری جزء میراث فرهنگی باارزش ماست و جایگاه خود را دارد اما نباید جایگاه توسعه شهری را نادیده بگیریم

دنیای اقتصاد، سید مهرداد امیر کلالی - جایزه سالانه معماری آسیا با همکاری بدنه‌های دانشگاهی، فرهنگی و حرفه‌ای معتبر آسیایی به بازشناسی و معرفی دستاوردهای قاره آسیا در حوزه نظری و عملی معماری و شهرسازی پرداخته است.

نخستین دوره جایزه 2A، با همکاری دانشگاه فنی استانبول، ITU و پشتیبانی فرهنگی نهادهای معتبری مانند کمیسیون ملی یونسکو، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری ایران و دانشگاه Bilgi استانبول برگزار شده است.

این دوره بر چگونگی پاسخ‌گویی معماران، شهرسازان، طراحان منظر و... به چالش‌های معاصر در حوزه معماری و شهرسازی در آسیا تمرکز داشته و موضوع آن ظهور معماری معاصر در آسیا تعریف شده است.

بنا به گفته برگزارکننده این جایزه، از گذشته تاکنون شرایط جغرافیایی، باورها و درک اجتماعی، تاریخ و گروه‌های نژادی، بخش حائز اهمیت در تقسیم‌بندی هویت فرهنگی بوده و هست. در معماری هر کشوری، تصویری از هویت فرهنگی آن ملت مستتر است؛ یا به عبارت دیگر، همواره و در طول قرن‌ها، معماری یکی از عناصر مهم و تعریف‌کننده تمدن ملت‌ها بوده است. در کنار همه ارزش‌های ملی، معمارانی نیز در این شهر زندگی می‌کنند که اگر کارفرمایان به ایشان مراجعه کنند و برای مثال درخواست کنند رشته‌کوه‌های البرز را تبدیل به پارکینگ‌های طبقاتی کنند، دور از ذهن نیست این طراحی انجام و اجرائی شود. ایران یکی از کشورهای مهم آسیایی با تاریخ بیش از سه هزار سال معماری مدون در دنیا شناخته شده است و امروزه بیش از ۱۷ اثر و بنای هنری ثبت‌شده از طرف سازمان جهانی یونسکو دارد. طیفی از معماران همیشه سعی داشته‌اند با الهام از شرایط گذشته، معماری امروز را ارتقاء دهند و به موفقیتی اگرچه ناچیز دست پیدا کنند و طیف دیگر تحت‌تأثیر غرب، دچار دوگانگی و از جریان اصلی خارج شده‌اند و بدون درنظرگرفتن شرایط بومی، اقلیمی و اجتماعی کار می‌کنند. جایزه معماری آسیا سعی دارد نگاه ویژه‌ای به طیف نخست داشته باشد و جریان معماری معاصر آسیا را با ریشه‌های فرهنگی و اقلیمی پیوند بزند. پس از برگزاری این همایش و اهدای جوایز، معماران ایرانی از ترکیه دست پر برگشتند؛ شش جایزه از هفت گروه رقابتی اولین دوره جایزه معماری از آن ایرانیان شد که یک جایزه مربوط به یک زوج مشهدی بود. مراسم اهداء جایزه معماری آسیا در ۲۴ مهرماه در دانشکده معماری دانشگاه ITU استانبول با حضور صدها شرکت‌کننده از کشورهای مختلف، برگزار شد. در این مراسم داورانی با ملیت‌های مختلف در هفت شاخه ساختمانی مسکونی، تجاری، عمومی، بازسازی، شهری، معماری داخلی و پروژه‌های آینده حضور داشتند و شش جایزه به معماران ایرانی تعلق گرفت. فرصتی فراهم شد تا با دو نفر از دریافت‌کنندگان این جایزه در بخش معماری داخلی گفت‌وگویی داشته باشیم. در گروه معماری داخلی آرش حیدریان و فهیمه منتصری رتبه دوم را از آن خود کردند که هر دو فارغ‌التحصیل معماری و شهرسازی هستند و ۱۲ سال سابقه کار در حوزه معماری در شهر مشهد دارند. با این زوج جوان در عصر یک روز سرد پاییزی در دفتر روزنامه قرار ملاقات گذاشتیم تا برای ما از جزئیات این جایزه بگویند و نظراتشان را پیرامون مسائل توسعه و معماری شهری مشهد جویا شویم. آن‌ها از ملاک‌ها و ویژگی‌های متفاوت این جایزه گفتند که با سایر جایزه‌ها در سطح ملی مانند جایزه مجله معمار متفاوت است. از تاثیرگذاری این جایزه در سال‌های آتی گفتند که هنوز قدم اول آن گذاشته شده است و مسلما معماران از این پس درصدد این هستند که پروژه‌ها و طراحی‌های خود را با ملاک‌های این جایزه هماهنگ کنند. منتصری از ویژگی‌های پروژه گفت که با هزینه مناسب اما با پیش‌زمینه فکری قوی شکل گرفت و در قالب فضای نمایشگاهی مزون عروس طراحی شد. از حیدریان پیرامون وضعیت توسعه شهری پرسیدیم و او در پاسخ به این نکته اشاره کرد که بلندمرتبه‌سازی و توسعه شهری منافاتی با حفظ فرهنگ و بافت تاریخی مشهد ندارد و می‌توانند مکمل یکدیگر باشند. آن‌ها انتقاداتی جدی به رویکردهای غیرکارشناسی شهرداری و شورای شهر داشتند که از کیفیت پروژه‌های شهری کاسته است. مشروح این گفت‌وگو را می‌خوانید.

مشخصه‌ها و ویژگی‌های جایزه معماری آسیا چیست؟

حیدریان: جایزه معماری آسیا با نقش‌آفرینی مجله 2A و دانشگاه معماری استانبول ترکیه شکل گرفته و رویکردهای متفاوتی داشته است. این جایزه به دستاوردهای معماری که اجرا شده‌اند مربوط است و به‌نوعی رخداد زیرساختی محسوب می‌شود زیرا رویکرد و گرایش مشخصی ارائه می‌دهد. با این رویکرد خاص یکسری از پروژه‌ها را انتخاب می‌کنند و تفاوت مشخص این جایزه با جایزه‌های دیگر در این بود که در قالب یک موضوع، معماری آسیا را در دوره گذار بررسی کردند. جایزه مربوط به پروژه‌هایی بود که ویژگی‌های معماری بومی آسیا را داشته باشد بدین معنی که برخاسته از زیرساخت‌های فرهنگی، اجتماعی و تکنولوژی در آسیا باشد. همانطورکه می‌دانید تمدن‌های مهمی در آسیا وجود دارد و رویکرد جایزه معماری آسیا این بود که این تمدن‌ها دستاوردهایی در معماری آسیا خواهد داشت و جایزه به پروژه‌هایی تعلق می‌گرفت که واجد این شرایط باشند. درمجموع دو مقوله بومی بودن و برخاستن از شرایط فرهنگی و تاریخی منطقه آسیا و خلاقیت‌ها در طراحی و کاربرد مصالح در جایزه معماری آسیا حائز اهمیت است.

درمجموع دو مقوله بومی بودن و برخاستن از شرایط فرهنگی و تاریخی منطقه آسیا و خلاقیت‌ها در طراحی و کاربرد مصالح در جایزه معماری آسیا حائز اهمیت است

به‌نظر شما جایزه معماری آسیا به چه میزان می‌تواند در اجرایی شدن فرهنگ موثر باشد و چشم‌انداز شما از آینده این جایزه معماری آسیا چیست؟

حیدریان: واقعیت این است که در کشور ما این رخداد مهم در اول راه است و به‌صورت کلی فارغ از این کنفرانس و جایزه می‌خواهم نقش عمده‌ای برای جایزه‌ها قائل شوم. از این منظر که جایزه‌ها تبدیل به یک رسانه شده‌اند که نتیجه‌اش می‌تواند به‌صورت عمومی منتشر شود و مخاطبانش نیز افراد معمار هستند. بنابراین برای به‌دست آوردن جایزه مجبور می‌شوند پروژه‌ها را با مشخصه‌هایی که پیشتر ذکر کردم، وفق دهند.

در گذشته که این جایزه نبوده است، هر فردی ملاک‌هایی برای طراحی و معماری خود داشته است و در همین شهر مشاهده می‌کنیم که معماری پروژه‌های ساختمانی به تقلید از کشورهای غربی انجام شده است اما از این به بعد شرایط برای معماران متفاوت می‌شود.

مشخصا در مورد جایزه‌ای که کسب کردید، توضیح دهید.

منتصری: در مجموع جایزه معماری آسیا در قالب هفت بخش پیش‌بینی شده بود و برای هر بخش، ۳ جایزه تعیین کرده بودند که مجموعا ۲۱ جایزه شده بود. در بخش معماری داخلی موفق به دریافت جایزه شدیم و در همین بخش رتبه دوم را کسب کردیم. پروژه ما یک طراحی مزون عروس بود که در فاز تجاری هتل پارس قرار داشت. این مزون در واقع نقش بیرونی و نمایشگاهی بود که در آذرماه ۹۱ ساختش را شروع کردیم و اواخر دی‌ماه همان سال کل پروژه تمام شد. نکته‌ای که در پروژه وجود داشت، این بود که با دو ماده اصلی انجام شد. بدین معنی که کف و دیوار با پارکت و لمینت و سقف را با نخ گونی طراحی کردیم. حدود ۱۸۴۰۰ عدد نخ از سقف آویزان کردیم که این موضوع برای داوران جالب بود.

حیدریان: برای جایزه معماری آسیا، ۵ داور بین‌المللی درنظرگرفته بودند که یکی از آن‌ها ایرانی بود و داوران بدون اینکه کسی را بشناسند، پروژه‌های منتخب را برمی‌گزیدند. جالب بود که از این ۲۱ جایزه فقط ۶ جایزه به ایرانی‌ها تعلق گرفت و از این تعداد ۵ جایزه برای تهرانی‌ها و یک جایزه برای مشهدی‌ها بود. ما از شعر فارسی در پروژه الهام گرفته بودیم و چون مزون عروس بود، از شعر خواجوی کرمانی که می‌گوید «گر وصل یار سروقدت دست می‌دهد/ چون سرو خوش بر آی و لب جویبار جوی» استفاده کردیم. این نمونه واقعا طراحی بومی داشت درصورتی‌که در جامعه پروژه‌ها و طرح‌های دیگری را طلب می‌کنند و براساس طراحی اتاق خواب فیلم‌های ترکی، کپی‌برداری می‌کنند و این مایه تاسف است. چند پروژه در فراخوان این جایزه شرکت کردند که طراحی‌های لوکس و پرهزینه‌ای داشتند اما جایزه‌ای به آن‌ها تعلق نگرفت چون ملاک‌های موردنظر را نداشتند.

با توجه به رشته و تخصص کاری شما، نظرتان درباره تخریب‌هایی که در بافت سالخورده شهر صورت گرفته است و نسبت آن با توسعه شهری چیست؟

حیدریان: قاعدتا بافت سالخورده شهری جزء میراث فرهنگی باارزش ماست و جایگاه خود را دارد اما نباید جایگاه توسعه شهری را نادیده بگیریم. من تصور می‌کنم با توجه به وجود این بافت ارزشمند باید به توسعه شهری بپردازیم؛ اگر احترام گذاشتن و حفظ بناهای تاریخی بدین معنی است که سد راه توسعه شهری شویم، عقلانی نیست. در مدتی که شهردار و اعضای شورای شهر تغییر کرده‌اند، سیستم مدیریت شهری به دست تیمی افتاده است که متاسفانه گرایشاتی دارند که نتیجه و عواقب کارهای آن‌ها را می‌بینیم. این دو مجموعه از قضیه توسعه شهری و بافت سالخورده به‌اندازه کافی استفاده کرده‌اند؛ بدین صورت که تمام پروژه‌های بلندمرتبه تعطیل شوند تا بافت‌های تاریخی تخریب نشوند. ما می‌توانیم پروژه‌هایی را در شهر بر مبنای توسعه شهری پیاده کنیم اما بافت‌های سالخورده و تاریخی را حفظ کنیم و حفظ این بافت‌ها و توسعه شهری با یکدیگر منافاتی ندارند.

در این بین مسئولان شهری از لفظ معماری ایرانی–اسلامی استفاده می‌کنند و تمهیداتی نیز اندیشیده‌اند و به‌طور جدی پیگیر این نوع از طراحی‌ها هستند.

متاسفانه این واژه یک نوع ابزار برای جلوگیری از برخی پروژه‌ها شده است. به خاطر دارم که دوسال پیش از مرکز مطالعات شهرداری به مشاوران پروژه‌ها نامه‌ای ابلاغ شد که در این نامه، مصوبه‌ای وجود داشت مبنی براینکه معیارهای معماری ایرانی–اسلامی در پروژه‌ها رعایت شود. چرا اصرار داریم از دین در هر قسمتی استفاده ابزاری کنیم؟ مسأله‌ای که هم‌اکنون درگیر آن هستیم، این است که لایه ظاهری ساختمان را که مربوط به قرن چهارم هجری است در ساختمان‌ها کپی کنیم، یعنی همان کاشی و طراحی در قرن چهاردم هجری پیاده‌سازی شود. آن معماری در یک مقیاس انسانی بوده است و اگر قرار است راجع به معماری اسلامی-ایرانی صحبت شود به جای اینکه مقیاس انسانی و اصل بنا را در نظر بگیریم از ظواهر و کاشی‌کاری دوره‌های گذشته کپی‌برداری می‌کنیم. آیا مقیاس‌های انسانی در شهر ما وجود دارد؟ وقتی وارد یک فضا می‌شوید، آن فضا بر روی ذهن و فکر شما سنگینی می‌کند پس این بنا مقیاس انسانی ندارد، درصورتی‌که وقتی وارد مسجد شیخ لطف‌الله اصفهان می‌شوید اولین چیزی که شما را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد، تناسبات انسانی این نوع مکان‌هاست.

منتصری: متاسفانه از کیفیت پروژه‌هایی که از کانال شهرداری و شورای شهر خارج می‌شود کاسته شده و در مشهد کمیّت مهم‌تر از کیفیت است

چالش‌های معماری در شهر مشهد را به‌صورت کلی چطور ارزیابی می‌کنید؟

منتصری: متاسفانه از کیفیت پروژه‌هایی که از کانال شهرداری و شورای شهر خارج می‌شود کاسته شده و در مشهد کمیّت مهم‌تر از کیفیت است؛ بدین معنی که کمتر پروژه باکیفیتی با همکاری مهندسین مشاور به اتمام می‌رسد. در مشهد هیچ مرکز کارشناسی وجود ندارد که قضاوتی غیرمغرضانه داشته باشد.

حیدریان: اگر معماری را از ارکان فرهنگ در جامعه بدانیم پس ساختار آن در جامعه و نهادهای اثرگذار باید شکل بگیرد تا کار اصولی انجام شود. واقعا در شورای شهر چند نفر آشنا به مسائل شهری و اصول توسعه و معماری شهری فعالیت می‌کنند؟ برای پروژه پارک بانوان هر هفته در کمیسیون خدمات شهری حضور پیدا می‌کردیم تا از پروژه دفاع کنیم اما واقعا با یک نظر کارشناسی مواجه نشدیم و همه نظرات خارج از مسائل تخصصی و بیشتر در حوزه مسائل سیاسی و تمایلات شخصی بود. دستگاه‌های سیاست‌گذار و متولی شهرسازی، قوانین را درست اجرا نمی‌کنند و اگر تصمیم‌گیرنده باشند اصولا تصمیم‌گیرندگان متخصصی نیستند.

یادداشت

استانداران خراسان در عهد پهلوی - ۱۰

هادی پژوهش

سید محسن صدر، معروف به صدرالاشراف (۱۳۴۱-۱۲۵۰ش) فرزند سیدحسین در محلات متولد شد. پدر او سید فخرالذاکرین روحانی روضه‌خوان به‌شمار می‌رفت. او تحصیلات ابتدایی را تا ۱۱ سالگی در مدرسه حاج ابوالفضل معمار اصفهانی (صنیع‌الملک) در محلات گذراند و مدتی نیز روضه‌خوان بود. به علت اختلاف پدرش با ظل‌السلطان (حاکم وقت) به همراه خانواده به تهران مهاجرت کرد و به تحصیل حوزوی در تهران ادامه داد. عمویش او را به دربار قاجار وارد کرد. صدر به‌عنوان معلم نصرت‌الدوله میرزا سالار السلطنه، فرزند ناصرالدین شاه، وارد دربار قاجار شد. پس از به سلطنت رسیدن مظفرالدین شاه حکومت همدان به سالارالسلطنه محول شد و صدر به عنوان پیشکار او به همدان رفت. در ۱۲۸۵ش مخبرالسلطنه (وزیر عدلیه) صدرالاشراف را به خدمت قضائی دعوت و به معاونت اول محاکم جزا منصوب کرد. پس از بمباران مجلس شورا در ۱۲۸۷ش، دادگاه ویژه‌ای برای رسیدگی به اتهام دستگیرشدگان در باغشاه تشکیل شد، صدرالاشراف یکی از قضات این دادگاه بود.

صدرالاشراف پس از باغشاه تا ۱۳۱۲ در مشاغل قضایی زیر خدمت می‌کرد: رئیس محاکم استیناف تهران، ریاست دادگستری گیلان، رئیس شعبه دوم دیوان عالی کشور، ریاست محکمه انتظامی قضات و مدعی‌العمومی کل ایران. محسن صدر از ۱۳۱۲ تا شهریور ۱۳۱۵ در دولت‌های فروغی و محمود جم وزیر دادگستری بود. سپس در دوره‌های یازدهم، دوازدهم، سیزدهم به نمایندگی از محلات و کمره وارد مجلس شورای ملی شد. پس از اتمام دوره نمایندگی در ۱۳۲۲ در دولت سهیلی به وزارت دادگستری رسید و در ۱۵ خرداد ۱۳۲۴ با رأی اکثریت مجلس شورا به نخست‌وزیری منصوب شد. محسن صدر در دولت چندماهه خود مورد مخالفت شدید توده‌ای‌ها و اقلیت مجلس به رهبری دکتر مصدق بود. مخالفان، او را در نشریات، «مستنطق باغشاه» و «میرغضب باغشاه» خطاب می‌کردند. صدرالاشراف در آبان همان سال از نخست‌وزیری استعفا داد و به خارج از ایران رفت. پس از بازگشت در ۱۳۲۷ به استانداری خراسان منصوب شد و در ۱۳۳۲ به عنوان سناتور انتصابی از تهران به مجلس سنا راه یافت و ریاست این مجلس را برعهده داشت. محسن صدر در سن ۹۱ سالگی در تهران درگذشت.

تجهیز بیش از ۹۴ درصد چاه‌های مجاز کشاورزی به کنتور هوشمند

ایسنا- وزیر نیرو گفت: با همت کشاورزان در حال حاضر ۹۴ درصد چاه‌های مجاز به کنتور هوشمند مجهز شدند.

حمید چیت‌چیان در حاشیه شورای هماهنگی و برنامه‌ریزی خراسان رضوی در جمع خبرنگاران با بیان اینکه این استان در ردیف مناطق نیمه خشک و خشک کشور قرار گرفته است، اظهار کرد: میزان بارش بلندمدت خراسان رضوی حدود ۲۲۴ میلی‌متر در سال بوده است؛ در صد سال اخیر این میزان به ۱۹۶,۸ درصد کاهش یافته است اما خوشبختانه در دو تا سه ماه اول سال آبی بارش‌های خوبی را در این استان شاهد بوده‌ایم و امیدواریم این وضعیت ادامه داشته باشد. وزیر نیرو با اشاره به وجود ۶,۸ درصد آب تجدیدشونده در خراسان رضوی، تصریح کرد: میزان مصرف آب این استان ۷,۹ میلیارد مترمکعب است که ۱,۱ میلیارد بیشتر از منابع موجود از آب استفاده می‌شود؛ به دلیل برداشت بیش از حد مجاز از آب‌های زیرزمینی در این استان با مشکلاتی مواجه هستیم.

راه کارهای اساسی حل مشکلات آبی استان

چیت‌چیان به چهار راهکار اساسی برای حل مشکلات آب در استان اشاره و عنوان کرد: اولین راهکار به منظور حل این مشکل انتقال آب‌های سطحی است؛ با ساخته شدن ۲۷ سد که تا چند ماه آینده به ۲۹ سد می‌رسد امیدواریم مشکلات تا حدودی حل شود. اتمام عملیات بهره‌برداری این سدها پایان تمام طرح‌های آبی در استان است. وزیر نیرو ادامه داد: یکی دیگر از راه‌ها احیا و تعادل بخشی آب‌های زیرزمینی است؛ به این منظور چاه‌های غیرمجاز باید بسته شده و چاه‌هایی که مجاز برداشت آب هستند به کنتورهای هوشمند مجهز شوند تا میزان برداشت آب آن‌ها مشخص باشد.

چیت‌چیان تصریح کرد: در ۱۲ سال قبل از دولت یازدهم تنها ۲۴۰۰ کنتور هوشمند نصب شده بود؛ خوشبختانه در دو سال گذشته ۶۷۰۰ کنتور هوشمند برای چاه‌های مجاز نصب شده است؛ در حال حاضر با یاری کشاورزان ۹۴ درصد چاه‌های مجاز مجهز به کنتور هوشمند هستند. وزیر نیرو با اشاره به دیگر راه‌های حل مشکل آب در خراسان رضوی، گفت: جایگزینی پساب در مصرف کشاورزی و صنعتی و انتقال آب از حوزه‌های دیگر دو راهکار هایی برای حل این مشکل هستند. چیت‌چیان در پاسخ به این سؤال که از مدتی قبل قرار بود از جمع‌آوری پساب‌ها برای جبران کمبود آب مشهد استفاده شود، گفت: با آوردن آب از سد دوستی تا حدودی این مشکل حل شد اما دولت برای حل مشکل در این حوزه مطالعاتی را انجام داده است؛ اگر این مطالعات تا پایان امسال به اتمام برسد برای این طرح سرمایه‌گذار خصوصی جذب می‌شود. وزیر نیرو همچنین در خصوص استفاده از آب سایر حوزه‌ها که از مدتی پیش مطرح شده بود، عنوان کرد: برای اجرای این طرح فاضلاب‌ها باید جمع‌آوری شده و پس از تصفیه در اختیار کشاورزان قرار داده شود تا آب مورد استفاده آن‌ها به شبکه آب شرب کشور باز گردد.

تالیف

از بوطیقای نثر «تودوروف» تا امیرارسلان «نقیب‌الممالک»-بخش‌هفتم

جواد اسحاقیان*

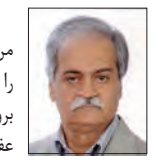

... « امیرارسلان گفت: زودتر می‌خواستی به من بگویی تا همان ساعت که او را کشتم، نعشش را بیاورم. حالا هم در وسط میدان افتاده است. بروند بیاورند... آصف گفت: نعش فولادزره را عفریته مادرش به‌در برد. دیگر به‌گیر ما نخواهد آمد... مکان او هم در حوالی «باغ فازهر» است. باید از آن چاهی که در قلعه‌سنگ دیدی، پایین بروی؛ به دشت فازهر می‌رسی که هر وجب آن صحرا، عفریت و غول ساحر و جن خوابیده است... به محض این‌که قدم از چاه‌سنگ پایین بگذاری، هر تیکه گوشتت به دست ۱۰ نفر عفریت و جمع ساحران می‌افتد» ...

اما مقصود من از نقل این عبارت، تنها اشاره به کودنی قهرمان قصه نیست؛ بلکه تأکید بر این نکته است که قهرمان باید برای جبران اشتباه و کوتاهی خود، راهی دور و دراز را طی کند و ده‌ها ماجرای گوناگون را پشت سر نهد ـ که صدها صفحه از کتاب را دربرمی‌گیرد ـ و با برداشتن موانع راه از پیش پای خود، مرهم کذایی را به‌دست آورد و این، همان است که تودوروف از آن به زنجیر پایان ناپذیر «کنش» تعبیر می‌کند. بسیاری از کنش‌ها و خطر کردن‌های «ارسلان»، تاوانی است که به خاطر عقب‌افتادگی ذهنی و محترمانه‌تر بگوییم، فقدان «خود» در شخصیت قهرمان داده می‌شود. قهرمان در حکایت، «مغز» ندارد اما «دستی دراز» و نیرویی بی‌اندازه برای بیرون آوردن مغز سر عفریت و دیو و دد دارد. او فاقد «پندار» است اما تا بخواهیم، توانی شگرف برای «کردار» از خود بروز می‌دهد، زیرا قرار است نویسنده ـ راوی با نقل جزئی همه این «کنش»های پایان‌ناپذیر و ترازی و یکسان، وقت را برخواننده، خوش گرداند.

در یک مورد دیگر، «منظر بانو» ـ که اسیر «فولادزره» است ـ به «امیرارسلان» می‌گوید مادرِ فولادزره هر روز «قمر وزیر» را به هیأت سگ، بیرون می‌فرستد تا تو را پیدا کند و به دست مادر «فولادزره» بدهد تا از قاتل پسر خود انتقام‌جویی کند(۴۰۱). پس هرجا سگی هست که پیوسته از ستم مادر فولادزره می‌نالد، باید یقین داشت که مادر فولادزره هم همان‌جاست و در اندیشه یافتن و فریفتن «امیرارسلان» است. ارسلان موفق می‌شود قمر وزیر را بکشد و در همان حال، پیرزنی را می‌بیند که با آغوش باز از او استقبال می‌کند و با زبان‌آوری و ترفند می‌کوشد خود را از آسیب «امیرارسلان» ایمن دارد. ببینیم این قهرمان بی‌عقل و هوش، چگونه فریب آن پیر جادو را می‌خورد:

«پیر زال گفت: جوان! قربانت شوم. من یکی از سرایداران باغ فازهرم...مادر فولادزره خودش در این جا نیست. این‌جا مکان او بود اما از وقتی که فولادزره به دست تو کشته شد، به مملکت جان به جان رفته است؛ قمر وزیر و این مکان را به دست من سپرده است. من از آنجا که خداپرست هستم، قمر وزیر را تازیانه می‌زدم و انتظار تو را می‌کشیدم»(۴۰۵).

«امیرارسلان» با ساده‌لوحی خود، مادر فولادزره را از دست می‌دهد و این، قابل‌توجیه است، زیرا برای یافتن دوباره او، باید ده‌ها کنش دیگر مطرح شود و مانند سریال‌های مبتذل، بازاری و عوام‌پسند ترکیه، راوی، داستان را کش بدهد و ۲۰۰ صفحه داستان را به ۶۰۰ صفحه تبدیل کند

دیگر شخصیت‌های بی‌شخصیت قصه، رونوشتی از امیرارسلان هستند. قمر وزیر دقیقاً می‌داند که قاتل «امیرهوشنگ» و دزد صلیب طلایی صدمنی یک نفر بیش نیست. البته امیرارسلان و حامیانش، «خواجه کاووس» و «خواجه طاووس»، حقیقت را بروز نمی‌دهند اما قمر وزیر ـ که علم نجوم و رمل و اسطرلاب می‌داند و جادوگر و تیزهوش است ـ می‌تواند با جست‌وجوی خاج طلا در چاه خانه «خواجه کاووس»، قاتل و سارق را همزمان شناسایی کند(۱۹۴). این که چرا «قمر وزیر»چنین نمی‌کند، قابل‌توجیه است. با یافتن خاج طلا در چاه‌خانه «خواجه کاووس» و شناسایی امیرارسلان ـ که همه چیز را انکار می‌کرده است ـ ادامه قصه، میسر نمی‌شود و با کشته شدن وی، کتاب و داستان به پایان می‌رسد و مجالی برای وقوع صدها کنش دیگر، باقی نمی‌ماند.

۲. حکایت، شخصیت پردازی سستی دارد: «تودوروف» در مقایسه میان رمان‌های «هنری جیمز» با حکایات هزارویک شب می‌نویسد:

«اگر با گزاره x، y را می‌بینند» مواجه باشیم، آن چیزی که برای جیمز مهم است، x و برای «شهرزاد» y است. حکایت روان‌شناختی، هر کنش را به منزله راهی درنظرمی‌گیرد که اگر نه به مثابه علامتی ظاهری، به هر حال، در حکم نمودی است که امکان دسترسی به شخصیت فاعل کنش را فراهم می‌آورد» (۴۵).

پیش از این، بحث بر سر این واقعیت بود که در ادبیات داستانی غیر روان‌شناختی، آنچه اهمیت داشت، کنش بود. اینک مسأله این است که اصولاً در قصه و افسانه، موجودی به نام شخصیت داستان وجود ندارد، زیرا شخصیت باید زیر تأثیر تجربیات خود قرار گیرد و میان گذشته و اکنون او، پیوندی وجود داشته باشد. او باید یک «هستی پویا» و در حال تکامل ذهنی و عاطفی باشد، اما شخصیت‌های قصه، هیچ یک چنین خصوصیتی ندارند.

*منتقد، نویسنده ادبی و مدرس دانشگاه

عکس هفته

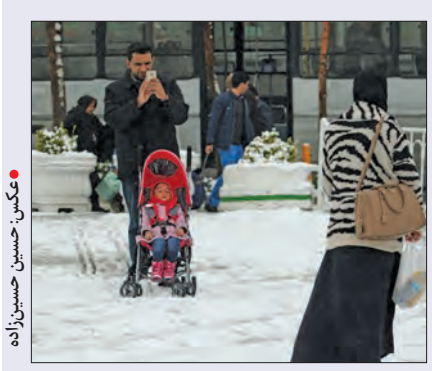

عکس: حسین حسین‌زاده

پاییز سپید در مشهد

بارش نخستین برف امسال در نیمه‌های آذرماه، مشهد را هم سفیدپوش کرد و فصل جدیدی از عکس‌های موبایلی را در میان مردم به‌راه انداخت.

گفت‌وگوی «دنیای اقتصاد» با یک فعال حوزه فرهنگ و هنر

مردی که با فروش زمین‌های پدری‌اش هنر کرد

بسیاری از کتاب‌هایی که در زمان‌های گذشته هر خانواده‌ای در خانه‌اش داشت امروز خانواده‌ها در خانه‌شان ندارند

دنیای اقتصاد، ضحی زردکانلو- همیشه این سوال برایم مطرح بوده که کمک به ترویج و رشد دغدغه‌های فرهنگی و هنری در بین مردم چگونه ممکن است؟ یکی از پاسخ‌های بدیهی که به ذهنم می‌رسد بسترها و مکان‌هایی است که در جهت اعتلا و ارائه آثار هنری و معرفی هنرمندان از مردم میزبانی می‌کنند. مشهد شهری با هنرمندان نام‌آشنا و گمنام اما قابلی است که شاید مثل خیلی از شهرهای دیگر شاهد مهاجرت هنرمندانش به پایتخت است تا درآنجا به واسطه امکانات بیشتر و فضای وسیع‌تر بتوانند آسوده‌تر کار کنند، اما با فراهم آوردن امکانات و توجه به مکان‌های فرهنگی شهر شاید یکی از راه‌حل‌های حمایت از هنرمندان در وهله اول و بالا بردن سطح بینش و آگاهی شهروندان در وهله دوم را ارائه کنیم. نگارخانه‌ها یا گالری‌ها یکی از همین مکان‌ها هستند که درکوچه پس‌کوچه‌های شهر به این رسالت بزرگ عمل می‌کنند، گالری رادین در خیابان حامد مشهد از محدود گالری‌های فعال و خوش‌سلیقه است که هر روز پذیرای هنرمندان بسیاری است و سعی کرده تا در جهت ایجاد تعامل و نزدیکی هنر و هنرمند با مردم شهرش تلاش کند. حمید طالبی صاحب این گالری می‌گوید تنها آروزی من این است که به واسطه «هنر» روح خسته و مرده مردم زنده شود و به جایش یک روح خوب بهاری در کالبدهایشان تنفس کند. به‌عنوان یک رسانه فرهنگی اهمیت معرفی و حمایت از مکان‌های فرهنگی را برخود واجب دانستیم و در نخستین گام با حمید طالبی مردی که همواره برای حمایت هنرمندان پیش‌قدم بوده است هم‌صحبت شدیم تا درباره این حرفه برایمان بیشتر بگوید.

از سابقه فعالیت خود در حوزه فرهنگ و هنر و انگیزه‌تان برای مدیریت یک گالری هنری بگویید.

من کار فرهنگی خودم را از سال ۷۴ که در دانشگاه فردوسی درس می‌خواندم، آغاز کردم، آن زمان نمایندگی انتشارات هرمس را در مشهد داشتم، از سال ۷۷ هم کار کتابفروشی می‌کردم و سال‌ها در این شهر با اکثر افراد در گرایش‌های سینما، ادبیات، تئاتر و سایر رشته‌های هنری آشنا شدم. در این سال‌ها به این نتیجه رسیدم که یک مکان فرهنگی و هنری باید از هر گرایش و سمت و سویی فارغ باشد، به‌طور مثال همیشه بعضی‌ها هستند که به من بگویند در این ۲۰ سالی که کار کردی سرمایه‌ای کسب نکرده‌ای اما به نظرم اشتباه می‌کنند چون پول سرمایه‌ای است که می‌تواند یک شب و با یک اشتباه از دست برود ولی تمام سعی من این بوده که طی این سال‌ها یک سرمایه مردمی داشته باشم.

خیلی از هنرمندان ما برای برگزاری نمایشگاه به گالری‌های تهران می‌روند و این اتفاق خوبی برای این شهر نیست که هنرمندی برای ارائه آثارش در شهر خودش جایی نداشته باشد و به تهران

پول سرمایه‌ای است که می‌تواند یک شب و با یک اشتباه از دست برود ولی تمام سعی من این بوده که طی این سال‌ها یک سرمایه مردمی داشته باشم

برود، این برای من دغدغه بود و تصمیم گرفتم که بین گالری‌ها و هنرمندان را آشتی دهم. قبلا هر هنرمندی وارد هر گالری که می‌شد مبلغی را برای ورودی می‌پرداخت و گالری‌دار هم برایش اهمیتی نداشت کارها فروش رود یا نه. ما تصمیم گرفتیم هنرمندان را برای فروش آثارشان یاری کنیم در این چندماه که گالری رادین شکل گرفته است تقریبا یک‌سوم تا دوسوم آثار ارائه شده در نمایشگاه را فروختیم.

از آنجایی که گالری‌ها یک هزینه ثابتی به نام اجاره دارند آیا گالری‌داری به‌لحاظ اقتصادی به‌صرفه است؟ حتی اگر مکان گالری اجاره‌ای هم نباشد بازهم یک گالری در تمام فصول نمایشگاه ندارد.

فرمایش شما درست است. به نظر من در هر صنف و شغلی در وهله اول عاشق آن حرفه بودن اهمیت دارد و در وهله دوم صبور بودن است که مهم است. ما نباید خیلی انتظار داشته باشیم که از کاری به خصوص کار فرهنگی طی یکی دو سال به سرمایه‌ای که در آن کار گذاشته‌ایم، برسیم، مثلا این گالری ماهیانه نزدیک ۵ میلیون تومان هزینه دارد، من برای اداره این گالری زمین‌های پدری‌ام در فردوس را فروختم و هزینه کردم. زمین‌هایی که در آنجا کشاورزی کردم، گوسفند چراندم و بزرگ شدم و خاطره ساختم ... اما وقتی فکر می‌کنم که پول این زمین‌ها را دارم در مسیر دیگری که به رشد و تعالی فرهنگ و هنر شهرم کمک می‌کند هزینه می‌کنم احساس رضایتمندی دارم.

درآمد یک گالری چگونه باید تامین شود؟

درآمدزایی گالری‌ها قبلا به این نحو بود که هر هنرمندی که آثارش را به نمایش می‌گذاشت باید پول اجاره و یا ورودی می‌داد که این قانون به جهت آن که بسیاری از گالری‌ها به‌خاطر فروش ناچیز آثار خالی مانده بود به دستور اداره کل ارشاد لغو شد. من فکر کردم که بهترین راه‌حل، تلاش و تبلیغ درست برای فروش آثار هنرمندان است. اینگونه هم هنرمند درآمدزایی می‌کند و آثارش را ارائه می‌دهد و هم ما به عنوان گالری‌دار سهم ۳۰ درصدی خود از فروش آثار را دریافت می‌کنیم. شما می‌بینید که متاسفانه در اکثر خانه‌ها و در نزد عموم مردم تابلوهای زینتی همه کپی هستند و به لحاظ هنری هیچ ارزشی ندارند و سرمایه‌ای محسوب نمی‌شوند که قابلیت خرید و فروش داشته باشند، پس چه خوب است که ما بتوانیم کاری کنیم که یک اثر هنری اصل و شناسنامه‌دار جای کار کپی را بگیرد و علاوه بر زیبایی که می‌بخشد، ارزش مالی هم داشته باشد. یکی از اهداف من در این گالری، فرهنگ‌سازی این موضوع و کمک به هنرمندان است. هنرمند کسی است که روح جامعه را تلطیف می‌کند و باید به آن توجه بیشتری شود.

با توجه به نوسانات اقتصادی در چند سال اخیر به نظر شما تقاضای مردم برای کالای فرهنگی دستخوش تغییر نشده است؟

همینطور است. به نظر من اصل هر کار فرهنگی با مطالعه کتاب شروع می‌شود. بسیاری از کتاب‌هایی که در زمان‌های گذشته هر خانواده‌ای در خانه‌اش داشت امروز خانواده‌ها در خانه‌شان ندارند. من به نوبه خودم تصمیم گرفتم کتاب‌هایم را به رایگان امانت دهم. اما واقعیت این است کسی که دغدغه فرهنگی داشته باشد از این وادی عقب نمی‌ماند، به نظر من در حوزه فرهنگ و هنر مشکل این است که تبلیغات اشتباهی در این زمینه می‌شود، مثلا ما می‌توانیم کتاب و یک کالای فرهنگی را از سبد کالای خود حذف کنیم اما رفتن به فست فودها و خرید لباس‌های گران‌قیمت را نه. اگر در بحث تبلیغاتی بهتر عمل می‌کردیم و هر شهروند به‌طور مثال کتاب خریدن و به گالری هنری رفتن را هم مثل لباس خریدن و پیتزافروشی رفتن از ملزومات روزمره‌اش می‌دانست ما امروز این مشکلات را نداشتیم. آیا نمی‌توانیم بحث تبلیغ مسائل فرهنگی را در صداوسیما و روزنامه‌ها رواج دهیم؟ متاسفانه یک گالری‌دار یک‌تنه صدایش به جایی نمی‌رسد و باید برای ترویج مسائل فرهنگی همه آنان که صدایشان به جایی می‌رسد پیش‌قدم شوند.

به نظر شما با توجه به وسعت و جمعیت شهر بستر فرهنگی لازم فراهم است؟ و آیا اصلا از همین تعداد گالری که هست به قدر کفایت استقبال می‌شود؟

ما ملتی هستیم که در فرهنگ سبقه بسیار با ریشه‌ای داریم اما به گمانم این فرهنگ به خلسه رفته است. شما ببینید هرسال چه جمعیتی به نمایشگاه کتاب می‌روند اما چقدر کتاب را می‌خرند و کتاب را می‌خوانند؟ هرچند که همین رفتن‌ها و حضورها هم می‌تواند گام مفیدی در این مسیر باشد. همانطور که پیشتر گفتم ما در زمینه‌های فرهنگی تبلیغات درستی نکردیم. اداره ارشاد به ما مجوز می‌دهد و ما می‌توانیم کار فرهنگی انجام دهیم و گالری تاسیس کنیم اما مشکل ایجاد حلقه ارتباط و انسجام آن با مردم است که اگر این اتفاق نیفتد تعدد گالری هیچ کمکی نخواهد کرد. همیشه اتفاق‌های خوب فرهنگی در کافه لومیرها و کافه نادری‌ها می‌افتد. وقتی نویسندگان و کارگردانان با تعامل‌های فرهنگی هنری خودشان در این مکان‌ها دست به خلاقیت می‌زنند، در واقع در مسیر تعالی این حوزه پیش رفته‌اند و این چیزی است که طی این سال‌ها دغدغه من بوده است، ایجاد مکانی که همانطورکه مردم به تماشای آثار هنری می‌آیند با نشست‌های صمیمانه باهم تبادل فرهنگی داشته باشند.

از برنامه‌هایی که در گالری رادین انجام می‌شود، برایمان بگویید.

دوشنبه‌ها برنامه خوانش کتاب داریم، پنجشنبه‌ها نشست انجمن ادبی و شعر خوانی، جمعه‌ها نمایشنامه‌خوانی و ... به نوعی هر شب بدون دریافت هزینه‌ای از مردم در این محل کار فرهنگی صورت می‌گیرد و هر شب بی‌شک یک نویسنده، یک کارگردان و یک شخصیت مطرح هنری شهر و کشور در گالری ما حضور دارد.

دو کتابخانه خیلی بزرگ در اینجا می‌بینم

چه خوب است که ما بتوانیم کاری کنیم که یک اثر هنری اصل و شناسنامه‌دار جای کار کپی را بگیرد و علاوه بر زیبایی که می‌بخشد، ارزش مالی هم داشته باشد

و نیز چند جلد کتاب نفیس و چاپ سنگی که به آن جلوه بیشتری داده است، در این گالری چند جلد کتاب دارید و هدفتان از ایجاد این کتابخانه بزرگ چیست؟

فکر می‌کنم هفت یا هشت هزار جلد کتاب داشته باشم، از آنجایی که هزینه‌های خرید کتاب بالاست دوست دارم کسی که به اینجا می‌آید بستر مطالعه کردن برای او فراهم باشد. من خودم در زمان دانشجویی‌ام همیشه به انتشارات امام می‌رفتم و کتاب‌ها را با عشق و حسرت نگاه می‌کردم و همیشه آقای رجب‌زاده بدون اینکه من را بشناسد به من کتاب قرض می‌داد و یا کتاب را به من می‌داد و می‌گفت هر وقت پولش را داشتی بیاور. امروز هم من متقابلا این کار را برای شهروندانم انجام می‌دهم و آن لطف و مهربانی را اینگونه پاسخ می‌دهم، همه می‌توانند هرزمانی که خواستند کتاب‌ها را به امانت ببرند.

کتاب خوان‌ها

رمان «بارون درخت‌نشین»

«کوزیمو»قهرمان داستان در دوازده سالگی علیه سخت‌گیری‌های پدر اشراف‌منش و غذاهای تهوع‌آور و غیرعادی خواهرش«باتیستا» به بالای درخت بلوط پناه می‌برد و تصمیم می‌گیرد که دیگر پایین نیاید. این درخت‌نشینی که در دوره نوجوانی نوعی لجبازی با خانواده است، در جوانی و بزرگسالی به انتخابی آگاهانه تبدیل می‌شود. به‌طوری که برای آموزش و تشویق دیگران به این کار حتی کتابی درمورد کشور آرمانی بر فراز درختان و قانون اساسی آن می‌نویسد. سنت‌شکنی او علیه آیین اشرافیت، مراسم اجتماعی و نظم کهنه اجتماعی برخلاف اکثر روشنفکران و مصلحان اجتماعی که فقط حرف می‌زنند یا مقاله می‌نویسند (در یک کلام تنها اظهارنظر می‌کنند) دارای الگوی عملی است. از دیدگاه او «برای بهتر دیدن زمین باید کمی از آن فاصله گرفت.» کوزیمو از یک خانواده اشرافی و فئودال است، ولی ادعای دوک بودن پدرش را نوعی وسوسه بیمارگونه می‌داند و خود را از این طبقه جدا کرده و از همان بالای درخت به مرد م عادی، کشاورزان، فقرا، سربازان و کسبه خرده‌پا کمک‌های بسیار می‌کند و آن‌ها را در مبارزه با خدایان زر و زور یاری می‌دهد. پدر در هجده سالگی پسر درخت‌نشینش، به دیدار او می‌آید و مقام دوکی را عاملی برای فرماندهی بر اشراف ناحیه می‌داند. اماپسر پاسخ می‌دهد: «**من فقط این را می‌دانم که اگر من بیشتر از دیگران چیز بدانم، در صورت نیاز آن‌ها باید آن‌چه را که بلدم در اختیارشان بگذارم. به‌نظرمن فرماندهی یعنی همین.**» به همین دلیل کوزیمو در موضوعات مختلف کتاب می‌خواند و آنچه خود از آبیاری، کشاورزی، درختکاری و زنبورداری یادگرفته است، به دیگران یاد می‌دهد و یا گره از مشکلاتشان بازمی‌کند... بارون درخت‌نشین اثر نویسنده ایتالیایی «ایتالوکالوینو» و ترجمه مهدی سحابی است که در ۳۲۰صفحه جلد شومیز به قیمت ۲۰ هزار تومان در مؤسسه انتشارات نگاه به چاپ دهم رسیده است .

خبر

معضل سالن نمایش در مشهد

دنیای اقتصاد- رئیس اداره هنرهای نمایشی ارشاد خراسان رضوی گفت: یکی از عوامل بسیار مهم در تعالی تئاتر، توجه به زیرساخت‌های تئاتری است.

رضاحسینی در گفت‌وگو با ایسنا ضمن بیان این مطلب عنوان کرد: تئاتر یک هنر جمعی است بنابراین توسعه آن در آینده قائم به فرد نیست و نیازمند خرد جمعی مسئولان است. در دهه اخیر فعالیت‌های قابل ملاحظه‌ای در حوزه زیرساخت‌های تئاتری شهر مشهد نداشته‌ایم، اکثر سالن‌های تئاتر در تهران توسط شهرداری ساخته شده است که این موضوع به معنای توجه به توسعه تئاتر و نگرش به آینده تئاتر است درحالی‌که در مشهد نه تنها این نگرش وجود ندارد بلکه سالنی با استانداردهای بلک‌باکس هم وجود ندارد. رئیس اداره هنرهای نمایشی ارشاد خراسان رضوی خاطرنشان کرد: در وضعیت کنونی تنها چند سالن خصوصی و دو سالن در مجتمع امام رضا(ع) و هاشمیه وجود دارد که با توجه به وجود اجراهای خوب توسط گروه‌های خوب و استقبال عالی از سوی مخاطبان در بهترین شرایط تنها ۴الی۵ نمایش در یک شب در مشهد به اجرا گذاشته خواهد شد که این تعداد نمایش با توجه به جمعیت کلان‌شهر مشهد بسیار پایین است. حسینی با بیان این مطلب که متولیان نهادهای فرهنگی وظایف خود را به خوبی انجام نمی‌دهند، گفت: هرشخصی تنها در زمینه تخصصی خود می‌تواند فعالیت کند، برای مثال یک کارگردان تئاتر باید تمام تلاش خود را صرف تولید تئاتر کند و یا یک بازیگر تمام دغدغه‌اش باید اجرای خوب نقشش باشد و رفع مشکلات زیرساختی و ایجاد مکان نباید دغدغه این افراد باشد؛ بلکه متولیان این زمینه باید برای رفع مشکلات زیرساختی از جمله ایجاد و ساخت سالن‌هایی که مخصوص تئاتر باشد، تلاش کنند

تئاتری که در سالنی با ۱۵۰۰ نفر ظرفیت به روی صحنه رفت

دنیای اقتصاد- تئاتر «من همانم» به روی صحنه رفت. برای اجرای این نمایش مدیریت امور هنری شهرداری‌مشهدتهیه‌سالن، لباس و تبلیغات شهری را به عهده گرفته است.

این نمایش که هرشب به یکی از شهدای مدافع حرم، شهدای حادثه منا، شهدای سال ۶۶ مکه تقدیم می‌شود باموضوع شخصیت‌شناسی شمر در طول تاریخ می‌پردازد و نشان می‌دهد چطور شخصیت آدمی ذره ذره انحراف پیدا می‌کند. پایه و اساس این نمایش موسیقی است و صوت و موسیقی از قبل ضبط شده و به صورت پلی‌بک روی بازی سایه‌ها و اجرای درصحنه بازیگران پخش می‌شود و وقایع زندگی شمر را بازسازی می‌کند. این نمایش که تاکنون ۴۸ میلیون تومان برای صحنه‌آرایی و ایجاد سن و طراحی و تولید لباس هزینه برده است در سالن شهید عمادمغنیه واقع در پل حافظ، خیابان کوشش،کوشش ۳۳ ازساعت ۱۹ به مدت یکساعت و نیم میزبان تماشاگران است و تا ۴ دیماه دارد. این سالن ظرفیت بالای تماشاچی را دارد و هر شب می‌تواند ۱۵۰۰ نفر را در خود جای دهد. هزینه‌ای که برای تهیهٔ بلیط درنظرگرفته شده مبلغ ۵۰۰۰ تومان است.

فراخوان چاپ کتاب عکس

دنیای اقتصاد- اولین فراخوان چاپ کتاب و نمایشگاه عکس‌گردی ویژه شرکت‌کنندگان در برنامه‌های عکس‌گردی برگزار می‌کند، علاقمندان می‌توانند از تاریخ ۲۰ آذر الی ۲۰ دیماه ۹۴ با ثبت‌نام و ارسال آثار از طریق سایت گروه عکس‌گردی به آدرس www.axgardi.ir اقدام کنند.

هیات داوران این نمایشگاه متشکل از مهدی منعم، فرامرزعامل بردبار، عارف جلایری است و نقد آثار و نمایشگاه را مهدی زابل‌عباسی برعهده دارد. آیین رونمایی از کتاب و نمایشگاه نیز در بهمن ماه ۹۴ خواهد بود.

افتتاح نخستین خوابگاه دانشجویی دختران گلستان علی(ع) در مشهد

دنیای‌اقتصاد-نخستین‌خوابگاه‌دانشجویی‌دختران‌گلستان‌علی(ع) اهدایی مادر شهید باحضور جمعی از مسئولان استانی در بلوار میثاق مشهد افتتاح شد.

به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، این خوابگاه توسط مادر شهید«جوادشکفته» باتجهیزات کامل و بنایی ساخته شده در چهار طبقه ۱۲ واحدی به مساحت ۷۰۰ متر زمین و هزار و ۲۰۰ متر زیربنا به موسسه گلستان‌علی(ع) اهداشد.این خوابگاه مختص دانشجویان شهرستانهای اطراف شهر مشهد برای تحصیل در دانشگاه است.

در پایان این مراسم با تقدیر از سه دانشجوی نمونه،از تندیس شهید شکفته که ساخته دست هنرمند محمود کهنسال سارو است رونمایی و لوح تقدیری از طرف دانشجویان موسسه گلستان‌علی(ع) به مادر این شهید اهدا شد.

سرمقاله

تکان‌های بعد از وام

امیرشهلا

۴- این هر سه، وقتی در کنار هم قرار گرفت، موجب تشدید بحران در بازار شد، اما از آن‌جا که بازار سرمایه و بازار مسکن، از دو سال قبل، به کما رفته بود و هیچ امیدی به احیایش وجود نداشت، فعل و انفعالات اخیر حوزه سیاست و دیپلماسی، پیش و بیش از بقیه بازارها، گریبان خودروساز را گرفت و موجب سکته ناقص بازار شد. بسیاری، این وضعیت وخیم را به کمپینی نسبت دادند که هم‌زمان با این فعل و انفعال، بر سر نخریدن خودروی ایرانی به راه افتاده بود و عملا تولید ملی، اشتغال داخلی و توسعه کیفی و کمی محصول ایرانی را هدف می‌گرفت. آن‌ها از دو نکته غافل بودند

اول: کسانی که مردم را به نخریدن خودروی ساخت داخل ترغیب می‌کردند، غیرمستقیم به استخدام خودروسازان چینی درآمده بودند که بدون مزد، در حال تبلیغ کالای بنجل چینی بودند که به لحاظ قیمتی می‌توانست با تولیدات وطنی رقابت کند.

دوم: علت افت فروش خودروسازان داخلی، نه کمپینی از این دست، که تردید و دودلی مصرف‌کننده برای سرمایه‌گذاری در بازار ناپایدار مابین تصویب برجام و لغو تحریم‌هاست و اگر در همین برزخ ابهام‌آلود، دولت به سیاست «تحریک تقاضا» روی آورد و شرایط سهل و ممتنعی برای خریدار پیش‌بینی کند، دوباره موج تقاضا به بازار برمی‌گردد و چرخه تولید حرکتش را از سر می‌گیرد.

۵- دولت در چنین فضایی، دومین بسته خروج از رکود را تحت نظارت وزارت امور اقتصاد و دارایی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی رونمایی کرد و دست بر قضا، پراستقبال‌ترین بخش از این بسته پُر و پیمان، تسهیلات ویژه‌ای بود که برای خرید خودروهای ساخت داخل درنظر گرفته بود. تخصیص وام ۲۵ میلیون تومانی خرید خودرو، با بهره ۱۶ درصد و استهلاک هفت ساله.

به طرفةالعینی، صف‌های طویل ثبت‌نام جلوی نمایندگی‌های فروش خودرو شکل گرفت. دیگر کسی از کمپین نخریدن خودروهای داخلی یادش نبود. ظرف ۶ روز، بالغ بر ۱۲۰ هزار خودرو فروش رفتن و نقدینگی لازم برای احیای مجدد صنعت خودرو و قطعه‌سازی در اختیار متولیان این بخش قرار گرفت.

۶- اما این، تنها یک مُسکن مقطعی برای خروج موقت خودروسازان از بحران نقدینگی بود و هرگز نمی‌شد به عنوان نسخه‌ای کامل و جامع در نظر گرفته شود. چه، هنوز در اقتصاد داخلی، اتفاق شگرف و زیربنایی صورت نگرفته بود که با اتکا به آن بشود امیدوار بود رکود برای همیشه از بازار رخت بسته است! وام ۲۵ میلیونی، اگرچه مشکل خودروساز را برای چند ماه به کنترل درآورد، اما اگر با نسخه دائمی خروج از رکود و سرازیر شدن نقدینگی به بازار کامل نشود، این قابلیت را دارد که دوباره به جای اولش برگرد.

برای حفظ رونق پیش‌آمده سیستم بانکی و شرکت‌های لیزینگ باید همچنان به تزریق نقدینگی مورد نیاز برای تحریک تقاضا ادامه بدهند. فراموش نکنیم در بحران فراگیر اقتصادی امریکا هم، دولت ایالات متحده، بیش از هر بازار دیگری، جانب حمایت از کمپانی‌های بزرگ خودروسازی را گرفت تا به واسطه رونق این صنعت، کرانه‌های زیربخشی آن، نظیر صنایع قطعه‌سازی، حمل‌ونقل، بیمه و... به تکاپو و فعالیت واداشته شود.

۷- خودروسازان قول داده‌اند با عملیاتی شدن لغو تحریم‌ها به سمت تولید محصولات جدید و مشارکت انتفاعی با کمپانی‌های روز و مطرح دنیا حرکت کنند. مقدمات این تحول عظیم را نیز از ماه‌ها قبل آغاز کرده‌اند. تاکنون، یک قرارداد چندصد میلیون یورویی میان ایران خودرو و هولدینگ پژو- سیتروئن قطعی شده که تولید پنج مدل جدید پژو در این قرارداد، نهایی گشته است. به محض برداشته شدن تحریم‌ها، این پروژه بزرگ کلید خواهد خورد و ۱۸ ماه بعد، پنج مدل خودروی جدید، شامل دو مدل سدان، ۲۰۸ هاچبک، کراس‌اوور۲۰۰۸ و ون ۵۰۰۸ به بازار تحویل می‌شود.

حالا ایران خودرو به دنبال شرکت دایملر، بزرگ‌ترین تولیدکننده خودروهای تجاری سنگین در جهان است تا او را پای میز بنشاند و یک قرارداد خوب امضاء کند. این خودروساز همچنین قول داده از اسفندماه سال جاری، ماشین‌های تحویلی به مشتریانش، تا ۱۰ هزار کیلومتر، نیاز به مراجعه به نمایندگی و استفاده از خدمات پس از فروش نداشته باشند. ادعای بزرگی که در صورت تحقق، انقلاب بزرگی در عرصه رضایت مشتری و ارتقاء کیفیت محصول در بزرگ‌ترین خودروسازی خاورمیانه به حساب خواهد آمد.

۸- خودروسازی که در هشت سال دولت‌های نهم و دهم، به دستور رئیس دولت، بالغ بر هزار میلیارد تومان از دارایی‌هایش را بدون محاسبه سود یا ضرر و صرفا با فشار قوه اجرایی در سوریه، عراق، ونزوئلا، سنگال، جمهوری آذربایجان و بلاروس سرمایه‌گذاری کرده و امروز همه آن سایت‌ها، تعطیل و متروکه شده‌اند، کم‌کم دارد جان می‌گیرد و برای ورود به بازار رقابت با خودروسازان چَقَر دنیا آماده می‌شود. برای عبور از این دوره گذار باید هوای تولید ملی، خودروساز وطنی و صدالبته مشتری ایرانی را داشت. پس پیش به سوی داوِ تمامی!

*** دکترایِ طراحی محیط کسب و کار**

«دنیای اقتصاد» از سرنوشت بازار خودرو پس از وام ۲۵ میلیونی گزارش می‌دهد؛

بازگشت رکود؟

انحصاری برای خودروهای کم‌کیفیت داخلی

مصطفی سلیمی‌فر*

حمایت دولت‌ها از بخش‌های اقتصادی، طی دوره‌های بازار رکودی (که در خودرو شاهد هستیم)، بخشی از رکود کلی حاکم بر تمام بخش‌های اقتصاد است و اقدام دولت در پرداخت وام ۲۵ میلیون تومانی خرید خودرو را نمی‌توان راهکار اصولی و مستمر برای ایجاد رونق در صنعت خودروسازی دانست و دلیل آن نیز رکود حاکم بر تمام اقتصاد کشور است.

زمانی که رکود بر اقتصاد حاکم است، با یک اقدام جزئی نمی‌توان کل اقتصاد را از رکود خارج کرد و تا زمانی که تمام اقتصاد از رکود خارج نشود، صنعت و به ویژه صنعت خودرو نیز از رکود خارج نمی‌شود. در نتیجه پرداخت این وام‌ها صرفا یک مسکن مقطعی به حساب می‌آید.

از طرف دیگر ایرادها و انتقادات وارده به صنعت خودرو نیز باعث تشدید رکود در این صنعت شده است؛ خودروسازان باید تکلیف خود را با مردم مشخص کنند؛ دهه‌های متمادی خودروسازی مورد حمایت بی‌چون و چرای دولت بوده و محصولاتی با کیفیت پایین پشت دیوارهای ممنوعیت واردات و تعرفه‌های بالا وارد بازار شد و خودروسازان داخلی از بازار شبه انحصاری که داشتند برای فروش محصولات کم‌کیفیت خود استفاده کردند؛ کیفیت خودروهای داخلی پایین است و خدمات‌رسانی اندکی دارد و تا زمانی که این مشکلات حل نشود، صنعت خودروسازی نمی‌تواند موفق باشد و وارد بازارهای جهانی نیز نخواهد شد.

اصل پرداخت این تسهیلات اقدام مناسبی نبود و شاید آثار زیانباری نیز داشته باشد؛ برخی در واکنش به این مطلب اینطور استنباط می‌کنند که سایر کشورها هم در مواقع رکود از صنعت خودروسازی خود حمایت می‌کنند؛ این افراد، کشور آمریکا را مثال می‌زنند اما در این کشور خودروسازی باکیفیتی وجود دارد که در کلاس جهانی فعالیت می‌کند؛ اما در کشور ما اینطور نیست و خودروسازی ما خودروهای باکیفیتی تولید نمی‌کند که حتی قابل رقابت در بازارهای منطقه باشد؛ اصل پرداخت این وام به نظر من توجیه چندانی ندارد با این حال ممکن است این انتظار را در آینده برای مردم ایجاد کند و باعث شود تا زمان پرداخت دوباره تسهیلات وارد بازار نشوند و نسبت به خرید اقدام نکنند؛ صرف نظر از این انتظار، تا زمانی که اقتصاد از رکود خارج نشود و خودروسازان نیز خدمات بهتری ارائه نکنند، رونق به این بازار بازنخواهد گشت. شاهد بودیم استقبال خوبی از وام‌های ۲۵ میلیون تومانی خرید خودرو صورت گرفت؛ دلیل استقبال این بود که این وام‌ها نسبتا با نرخ سود پایینی پرداخت می‌شد و مردم به نوعی دچار اشتباه محاسباتی شدند و برای استفاده از وام، خودروها را خریداری کردند؛ شاید بسیاری از این افراد متقاضیان اصلی خودرو نیستند؛ این افراد خودرو را دریافت می‌کنند و احتمالا آن را در بازار می‌فروشند و پول آن را صرف موارد دیگری می‌کنند.

پرداخت تسهیلات ۲۵ میلیون تومانی خرید خودرو بر بازار خودروهای دست دوم تأثیر خواهد داشت و این بازار را وارد رکود بیشتری خواهد کرد زیرا تعداد زیادی خودروی جدید با وام‌های ارزان قیمت وارد بازار می‌شود و تعداد زیادی از متقاضیانی که قبلا خواستار خرید خودروهای دست دوم بودند، اکنون به متقاضیان خودروهای صفر تبدیل می‌شوند و بنابراین تقاضا برای خودروهای دست دوم کاهش می‌یابد.

صنعت خودرو صنعت مهمی در کشور است اما باید دولت و مجلس برنامه مدون و زمان‌بندی شده‌ای برای ارتقای این صنعت داشته باشند و به آن برنامه وفادار هم بمانند تا این صنعت با حمایت‌هایی که صورت می‌گیرد بتواند در یک دوره زمانی پنج تا ۱۰ ساله تولیدات قابل رقابتی در بازارهای جهانی داشته باشد؛ نرخ این حمایت‌ها باید با گذشت زمان یک نرخ کاهنده باشد و این صنعت نباید تبدیل به یک معلول ۶۰ ساله شود که همیشه نیازمند حمایت دولت و سایر قوای کشور است.

***عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد**

یادداشت

حمایت از خودروسازان داخلی باید محدود و مشروط باشد

مصطفی کریم‌زاده *

در ادبیات اقتصاد بین‌الملل مسأله‌ای تحت عنوان «حمایت از صنایع نوزاد» مطرح می‌شود به این ترتیب که در سال‌های نخست فعالیت یک صنعت این حمایت‌ها در قالب پرداخت یارانه، وضع تعرفه‌های سنگین برای واردات کالاهای مشابه خارجی و ... صورت می‌گیرد.

همانگونه که از عنوان «حمایت از صنایع نوزاد» پیداست دولت تنها در سال‌های ابتدایی از تولیدکننده داخلی حمایت می‌کند و این حمایت‌ها موقتی است و سالانه تعرفه‌های واردات محصولات مشابه خارجی باید کاهش یابد و در نهایت بعد از گذشت ۱۰ سال تولیدکننده داخلی باید توان رقابت با تولیدکنندگان خارجی را داشته باشد.

چنین حمایت‌هایی در کشورهای ژاپن، کره جنوبی و ... وجود دارد؛ زمانی که صنعت خودرو در کره جنوبی شکل گرفت، به هیچ عنوان توان رقابت با بنز، بی.ام.و، فورد و... را نداشت؛ حمایت دولت کره جنوبی از صنعت خودروسازی این کشور محدود و مشروط بود؛ امروزه خودروهای ساخت کره به راحتی در بازارهای جهانی با تمام تولیدکنندگان دنیا رقابت می‌کند و از طرف دیگر همین رقابت باعث شده که کیفیت این خودروها ارتقا یافته و در ساخت آن‌ها از فناوری‌های روز استفاده می‌شود به‌طوری که خودروی امروز با خودروهای تولیدی ۲۰ سال قبل این کشور قابل مقایسه نیست.

متأسفانه در ایران حمایت از صنعت خودروسازی دائمی بوده و تولیدکننده الزامی نمی‌بیند در جهت ارتقای کیفیت محصول خود گام بردارد زیرا می‌داند مرزها بسته است و تعرفه‌های سنگینی هم بر خودروهای خارجی وضع می‌شود و بنابراین مصرف‌کننده داخلی مجبور است با توجه به بودجه و درآمد خود این خودروی داخلی را خریداری کند.

تمام افراد شاغل در صنعت خودروسازی ما به صورت مستقیم یا غیرمستقیم به بیش از یک میلیون نفر نمی‌رسد اما حدود ۷۰ میلیون نفر را به بهانه اشتغال‌زایی برای این یک میلیون نفر از داشتن خودروهای باکیفیت خارجی محروم کرده‌ایم؛ مسلما تولید داخلی توجیه دارد اما با کیفیت فعلی و خدمات پس از فروش اندک، ادامه روند فعلی فعالیت خودروسازان مقرون به صرفه نیست زیرا خودروسازان به دلیل نامحدود بودن حمایت دولت از صنعت خودروسازی اقدامی در جهت بهبود کیفیت خودروها برنداشته‌اند.

نیاز به خودرو طبیعتا در کشور وجود دارد؛ اگر تعرفه‌های سنگینی که برای واردات خودرو در نظر گرفته شده است، برداشته شود خودروهای خارجی با قیمت بسیار پایین‌تر و با کیفیت بیشتر وارد کشور می‌شود و از این طریق نیاز کشور به خودرو نیز تأمین می‌شود؛ اگر شرکت‌های سازنده خودروهای خارجی در کشور ما سرمایه‌گذاری مستقیم انجام دهند و کارخانه تولیدی ایجاد کنند یا نمایندگی‌های فروش و خدمات پس از فروش در کشور ما داشته باشند، می‌توان این حداکثر یک میلیون نفری را که در حال حاضر در صنعت خودروسازی داخلی مشغول به کار هستند، در این بخش‌ها به کار گرفت.

حدود ۵۰ سال از زمانی می‌گذرد که دولت به شیوه کنونی از صنعت خودرو حمایت می‌کند؛ اگر خودروسازان بدانند که ظرف ۱۰ سال آینده این حمایت‌ها برداشته می‌شود، مجبور می‌شوند با استفاده از روش‌های گوناگون از قبیل استفاده از متخصصان خارجی یا اعزام مهندسان خود به کشورهای خارجی برای آشنایی با تکنولوژی‌های روز در صنعت خودروسازی، کیفیت محصول خود را افزایش دهند.

قبل از انقلاب راه‌اندازی صنعت خودروسازی با عنوان استراتژی جایگزینی واردات مطرح می‌شد و بعد از انقلاب نیز مباحث خودکفایی اقتصادی و حمایت از تولید داخلی مطرح بود اما هیچ یک از این‌ها توجیه اقتصادی نداشت.

بحث کیفیت پایین خودروها نسبت به سایر تولیدات داخلی بیشتر مطرح می‌شود زیرا برای هیچ یک از کالاهای وارداتی مانند خودرو تعرفه سنگینی وضع نمی‌شود؛ از طرف دیگر حساسیت در خصوص کیفیت خودروها ناشی از عدم مسئولیت‌پذیری مسئولان این صنعت است که با وجود مشکلات فنی بسیار در خودروها حتی عذرخواهی نکرده‌اند؛ اگر همین مشکلات فنی موجود در صنعت خودرو ما در هر یک از برندهای خودروی معروف دنیا وجود داشت، مطمئنا مدیران آن استعفا می دادند؛ خودروسازان ما خیالشان راحت بود که به دلیل انحصار ناشی از تعرفه‌های خودروهای وارداتی، بازار داخلی را از دست نمی‌دهند و مسئولیت چنین نقص‌هایی را نمی‌پذیرفتند. در خصوص وام ۲۵ میلیون تومانی خرید خودرو باید گفت در توسعه اقتصادی نظریه استراتژی رشد یا توسعه نامتوازن وجود دارد که بر اساس آن نیازی نیست دولت در تمام بخش‌ها سرمایه‌گذاری کند بلکه کافی است بخشی را به عنوان پیشرو انتخاب کند؛ رونق این بخش رونق در سایر بخش‌های اقتصاد را نیز به دنبال خواهد داشت؛ دولت در سال جاری به هر دلیل صنعت خودرو را به عنوان پیشرو انتخاب کرد؛ قرار بود این وام خودرو به مدت ۶ ماه پرداخت شود اما تنها ۶ روز پرداخت شد و این شائبه را ایجاد کرد که نکند بانک مرکزی، وزارت صنعت و خودروسازان تبانی انجام دادند تا خودروهای موجود در انبارهای خودروسازان تخلیه شود و به محض اینکه این خودروها به فروش رسید، پرداخت وام نیز متوقف شد؛ این سؤالی است که باید پاسخ مناسبی به آن داده شود. با این حال پرداخت این وام نیز تأثیر چندانی بر اقتصاد نخواهد داشت زیرا خودروسازان به دلیل برخورداری از حمایت‌های همیشگی دولت، انگیزه‌ای برای بهبود این صنعت ندارند؛ باید به خودروسازان فرصتی داد و الزامی برای آن‌ها ایجاد کرد تا در یک بازه زمانی برای مثال ۱۰ ساله وضعیت این صنعت را بهبود بخشند و محصولی تولید کنند که قابل رقابت در بازارهای جهانی باشد. به امید روزی که صنعت خودروی کشور با این الزام مواجه باشد که تولید خود را از لحاظ کیفی و فنی با نمونه‌های مشابه خارجی قابل رقابت کند.

***عضو هیأت علمی**
دانشکده اقتصاد دانشگاه فردوسی مشهد

«دنیای اقتصاد» از سرنوشت بازار خودرو پس از وام گزارش می‌دهد؛

بازگشت رکود؟

از ابتدای سال، دولت وعده پرداخت ۲۰۰ میلیارد تومان به عنوان یارانه بخش صنعت کشور را داد، در حالی که بر اساس قانون، سهم بخش تولید از این یارانه بیش از ۵۰۰۰ میلیارد تومان است

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع- از ماه‌ها قبل رکود سنگینی بر بازار خودروی کشور حاکم بود که نفس خودروسازان بزرگ کشور را به شماره انداخته و تولید آن‌ها را به شدت کاهش داده بود؛ غول‌های جاده مخصوص بر اساس گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت در هشت ماهه سال جاری در مجموع ۴۹۷ هزار و ۳۹۸ دستگاه انواع محصول را تولید و در پی آن افت ۱۰,۲ درصدی را تجربه کرده‌اند. این افت شدید دولت را به فکر انداخت تا در اقدامی کم‌سابقه به منظور تحریک کوتاه‌مدت تقاضا و در نتیجه جلوگیری از تعمیق رکود اقتصادی، سیاست‌های انبساطی کنترل‌شده‌ای را اعمال کند و با ارائه تسهیلات، تقاضا را در بازار خودرو تحریک کرده تا شاید از این طریق چرخ‌های تولید دومین صنعت بزرگ کشور را روغن‌کاری کند و روح تازه‌ای به این صنعت بدمد.

■ آزمونی برای صنعت خودرو

هجدهم آبان ماه بود که پس از مشخص شدن تقریبی سازوکار پرداخت تسهیلات ۲۵ میلیون تومانی خودرو، اجرای طرحی کلید خورد که بازار خودرو را در معرض آزمونی بزرگ قرار می‌داد؛ آزمونی که شاید بتوان آن را معیاری برای سنجش میزان جاذبه و دافعه بازار خودرو دانست؛ آزمونی که نشان می‌دهد آیا رکود بازار خودرو خواهد شکست و این بازار قصد خروج از رکود را دارد یا نه.

سیادت: اگر سیستم بانکی رویکردی را برای حمایت از تولیدکنندگان نداشته باشد، تمام تولیدکنندگان زمین‌گیر خواهند شد؛ این قبیل تسهیلات با نرخ بهره‌های نزدیک به صفر در تمام دنیا پرداخت می‌شود؛ اگر برنامه‌های حمایتی ویژه‌ای نداشته باشیم، این رکود بار دیگر به بازار خودرو بازمی‌گردد

با اجرای این طرح، نمایندگی‌های فروش خودروسازان میزبان سیل مشتریان بودند و بعد از چند ماه طعم شیرین و گوارای رونق فروش را چشیدند؛ اگرچه بانک مرکزی اعلام کرده بود اجرای این طرح و ارائه تسهیلات ۲۵ میلیونی خرید خودرو تا سقف ۶ ماه ادامه خواهد داشت اما در چهارمین روز اجرای طرح، بانک مرکزی طی نامه‌ای به وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد که تأمین مالی این طرح تنها تا سقف ۱۱۰ هزار دستگاه خودرو انجام شود و بر همین اساس خودروسازان باید این سقف را رعایت کنند و در حالی که خودروسازان خواستار ادامه طرح فروش اقساطی خودرو تا اردیبهشت ۹۵ بودند اما ظرفیت طرح فروش اقساطی خودرو که قرار بود ۶ ماه ادامه پیدا کند، تنها ظرف ۶ روز پُر و در نتیجه اجرای طرح متوقف شد و حتی در این مدت خودروسازان ۱۵ هزار خودرو نیز بیش از سقف تعیین شده فروختند.

نمایندگی‌های فروش خودروسازان با اجرای این طرح روزهای شلوغی را پشت سر گذاشتند و استقبال از این تسهیلات چشمگیر بود، برخی صاحب‌نظران هدف‌گذاری انجام شده برای ایجاد رونق از طریق تحریک تقاضا را هدف‌گذاری درست و مثبتی ارزیابی کردند اما با این حال برخی کارشناسان نیز بر این باورند اعطای این تسهیلات، تضمینی برای بالا ماندن تیراژ خودروها نیست و صرفا اثرگذاری مقطعی داشته است زیرا با اتمام تسهیلات، محرک اصلی بازار از بین رفته و در نتیجه انگیزه و توان خریداران خودرو هم کاهش یافته و حالا بار دیگر خودروسازان مانده‌اند و پارکینگ‌های مملو از خودرو؛ طرح ۲۵ میلیونی تسهیلات بانکی در حالی منجر به فروش نسبی خودرو توسط شرکت‌های خودروساز شد که می‌توان گفت چگونگی تداوم تقاضا از سمت بازار هم‌اکنون به چالش جدی تولیدکنندگان کشور تبدیل شده است.

عاقبتی: پرداخت تسهیلات ارزان قیمت به شکل مقطعی باعث می‌شود مردم به این تسهیلات ارزان‌قیمت عادت کنند و منتظر پرداخت دوباره این تسهیلات باشند در نتیجه ممکن است دوباره رکود به بازار برگردد؛ اگر این تسهیلات به صورت مستمر اعطا می‌شد شاید نتیجه بهتری در بازار داشت

به اعتقاد برخی دیگر از کارشناسان و فعالان صنعت خودرو اجرای چنین طرح‌هایی ممکن است باعث تشدید رکود در بازار شود زیرا ممکن است مشتریان احساس کنند با دست نگه داشتن از خرید، دولت را به پیشنهاد مجدد طرح‌های این چنینی مجبور خواهند کرد که این امر شدیدتر شدن رکود را به دنبال دارد.

«دنیای اقتصاد» سراغی از فعالان و کارشناسان صنعت خودرو در خراسان رضوی گرفته و نظر آن‌ها را درباره مشکلات این صنعت و راهکارهای آن، سرنوشت بازار خودرو پس از اعطای وام ۲۵ میلیون تومانی و نقش خودروسازان در تحریک تقاضا جویا شده است:

■ توقف حمایت‌ها و بازگشت رکود

مدیرعامل سابق ایران‌خودرو خراسان معتقد است ۸۰ درصد رکود بازار خودرو ناشی از ضعف قدرت خرید و مشکلات مالی مردم است و شاید تنها ۲۰ درصد آن را بتوان به فضای روانی ناشی از کمپین تحریم خودروی داخلی دانست.

محمدمهدی سیادت با بیان اینکه با پرداخت وام ۲۵ میلیون تومانی مشکل ۸۰ درصد تا حدودی حل می‌شود، می‌افزاید: اما این امر باید ادامه داشته باشد؛ اگر سیستم بانکی رویکردی را برای حمایت از تولیدکنندگان نداشته باشد، تمام تولیدکنندگان زمین‌گیر خواهند شد؛ این قبیل تسهیلات با نرخ بهره‌های نزدیک به صفر در تمام دنیا پرداخت می‌شود؛ اگر برنامه‌های حمایتی ویژه‌ای نداشته باشیم، این رکود بار دیگر به بازار خودرو بازمی‌گردد.

نایب رئیس سابق اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی با تأکید بر اینکه تمام مشکلات صنعت خودرو نتیجه سیاست‌های غلط دولت‌هاست، تصریح می‌کند: مردم در اقتصاد ایران تأثیر زیادی ندارند زیرا ۸۰ درصد اقتصاد ما دولتی است؛ نرخ ارز توسط دولت تعیین می‌شود؛ به دلیل رقیبانی که برای بخش خصوصی در دولت و نهادهای وابسته به دولت ایجاد شده‌اند، بخش خصوصی نتوانسته است فعالیت چندانی داشته باشد.

سیادت با بیان اینکه اگرچه آنچه در صنعت خودرو اتفاق افتاده شاید ناشی از برخی اجبارها بوده اما در حال حاضر این صنعت را در نقطه نامطلوبی قرار داده است، می‌گوید: در وضعیت فعلی نمی‌توان انتظار خاصی از صنعت خودرو یا سایر صنایع داشت و دولت مجبور است برای پیشگیری از عمیق‌تر شدن رکود از صنعت خودرو و سایر صنایع از آن‌ها حمایت کند در غیر این صورت این صنعت نیمه جان دچار مشکلات جدی‌تری خواهد شد.

مدیرعامل سابق ایران‌خودرو خراسان با اشاره به اینکه در دنیا رکود و مشکل چرخش اقتصادی وجود دارد اما در ایران این مشکل مضاعف است، اظهار می‌کند: صنعت خودروسازی ما نتوانسته است خود را به لحاظ تکنولوژیکی به‌روز کند؛ این صنعت نتوانسته است بازارهای صادراتی خوبی برای خود ایجاد کند؛ در خرید مواد اولیه و انتقال ارز همواره با مشکل مواجه بوده است؛ مشکلات تولیدکننده ایرانی نسبت به تولیدکنندگان سایر کشورها بسیار بیشتر بوده و این مسأله ناشی از مجموعه‌ای از عوامل است بنابراین دولت باید از این صنعت حمایت کند.

سیادت تأکید می‌کند: صنعت خودرو سال‌های طلایی و فرصت‌های طلایی را در گذشته از دست داده و امروز در وضعیتی قرار دارد که برای بقا در بازار باید امتیازات خاصی برای آن در نظر گرفته شود تا اقبال مردم به خرید خودرو نیز باقی بماند. نایب رئیس سابق اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در واکنش به برخی دیدگاه‌ها مبنی بر ضرورت کاهش حمایت از صنعت خودرو اینطور پاسخ می‌دهد: افرادی که این حرف‌ها را می‌زنند یا از واقعیت‌های اقتصادی کشور اطلاعی ندارند یا غرض خاصی دارند؛ در کشور ما برای واردات خودرو به صورت سالیانه باید ۲۰ میلیارد دلار هزینه شود؛ آیا کشور ما قادر به تأمین چنین ارزی برای واردات هست؟ اگر قرار است صنعت خودرو را به جرم ناتوانی و تولید محصولات بی‌کیفیت از صحنه رقابت و تولید حذف کنیم، این سؤال پیش می‌آید که آیا سایر صنایع ما، غیر از صنایع وابسته به منابع طبیعی، توانمندتر از صنعت خودرو هستند؟

سیادت در خصوص نقش خودروسازان برای بهبود کیفیت محصولات تولید شده و تحریک تقاضای بازار اظهار می‌کند: خودروسازان فعالیت‌های کوتاه‌مدتی دارند که گاهی باید تشدید شود برای مثال آپشن‌هایی که برای ارتقای کارایی خودرو به کار می‌برند باید افزایش یابد؛ همچنین باید راهکارهایی نیز برای بهبود فروش به کار گیرند.

■ صنعت خودرو پوست‌اندازی کند

مدیرعامل سابق ایران‌خودرو خراسان ادامه می‌دهد: از طرف دیگر صنعت خودروی ما باید پوست‌اندازی کند؛ خودرویی که به گفته خودروسازان باید سال ۸۶ از چرخه تولید خارج می‌شد، امروز یکی از پر فروش‌ترین محصولات ماست؛ به عبارت دیگر داستانی که برای پیکان داشتیم، ظاهرا باید مدام در کشور ما تکرار شود و بعد از داستان پیکان اکنون نوبت پراید و بعد از آن پژو ۴۰۵ است؛ باید از این چرخه معیوب خارج شد؛ خودروسازان ما از این مسأله آگاهی دارند.

سیادت اضافه می‌کند: **مشخص نیست چه عواملی باعث می‌شود که این نیروی فراهم آمده برای جذب تکنولوژی در صنعت خودرو در حالی که هنوز به مرحله بلوغ نرسیده است، از هم بپاشد و این مسأله باید ریشه‌یابی شود**؛ برخی دست‌ها به گونه‌ای عمل می‌کنند که با نیروی انسانی که پایه و اساس توسعه است و در صنعت خودرو گرد آمده و آموزش می‌بیند و در حال طی کردن پله‌های تکامل است، متأسفانه به دلیل سیاست‌هایی که ریشه در تفکر دولت‌ها دارد، به گونه‌ای برخورد می‌شود که بسیاری از این نیروها امروز در شرکت‌های تولید یا طراحی خودرو در خارج از کشور فعالیت می‌کنند.

نایب رئیس سابق اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی با اشاره به استقبال مردم از وام ۲۵ میلیون تومانی خرید خودرو می‌گوید: استقبال مردم نشان‌دهنده این است که مردم با وجود مشکلات موجود و طراحی قدیمی خودروهای داخلی، این خودروها را به خودروهای چینی ترجیح می‌دهند. وی ادامه می‌دهد: امروز در بازار به خوبی می‌بینیم که خودروهای دست دوم برخی از کشورها از سکه افتاده و روی دست خریدار اولیه مانده است و این امر پیام روشنی برای سایر خریداران دارد مبنی بر اینکه شاید خودروهای داخلی ما نقاط ضعفی داشته باشد اما بهتر از خودروهای وارداتی و با طراحی‌های نامناسبی است که در بازار عرضه می‌شود. سیادت به این نکته نیز اشاره می‌کند که استهلاک خودرو به دلیل استفاده زیاد در کشور ما زیاد است و طبیعتا تا سال‌های سال تمایل به خرید خودروهای جدید در بازار ما وجود خواهد داشت.

آروند: هیچ صنعتی را در کشور نمی‌توان جایگزین صنعت خودرو کرد، زیرا این صنعت حدود نیم قرن سابقه دارد و برای ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار نفر اشتغال ایجاد کرده است؛ نباید صورت مسأله را پاک کرد؛ باید دنبال تولید خودرویی باشیم که بتواند با خودروهای اروپایی رقابت کند

■ اراده‌ای برای تغییر مشاهده نمی‌شود

مدیرعامل شرکت مجموعه‌سازی پارت‌سازان با اشاره به اینکه رکودی که در بازار مشاهده می‌کنیم، بی‌سابقه است، اظهار می‌کند: تا زمانی که رویکرد خودروسازان برای تولید تغییر نکند، این مُسکن‌ها تأثیری در صنعت خودرو نخواهد داشت.

مسعود عاقبتی ادامه می‌دهد: تا زمانی که تکنولوژی جدید و خودروهای جدید وارد بازار و صنعت خودرو نشود و مردمی که با خودروسازان قهر کرده‌اند، آشتی نکنند، وضعیت این صنعت نیز تغییری نخواهد کرد.

این کارشناس صنعت خودرو با اعتقاد بر اینکه اراده‌ای برای این تغییر رویه و رویکرد در خودروسازان مشاهده نمی‌شود، می‌گوید: برنامه خودروسازان مشخص نیست و اقداماتی به صورت پراکنده انجام می‌دهند و این در حالی است که خودروسازی یک صنعت پایه‌ای در کشور محسوب می‌شود.

عاقبتی با بیان اینکه بسترهای لازم برای اصلاح وضعیت فعلی وجود دارد، خاطرنشان می‌کند: اما مشکل مدیریت این صنعت است. وی با اشاره به اینکه به دلیل رکود موجود در جامعه و کمبود نقدینگی، مردم نقدینگی خود را به سمت مایحتاج اولیه سوق می‌دهند، عنوان می‌کند: با این حال پرداخت تسهیلات ارزان قیمت به شکل مقطعی باعث می‌شود مردم به این تسهیلات ارزان‌قیمت عادت کنند و منتظر پرداخت دوباره این تسهیلات باشند در نتیجه ممکن است دوباره رکود به بازار برگردد؛ اگر این تسهیلات به صورت مستمر اعطا می‌شد شاید نتیجه بهتری در بازار داشت.

■ صنعت خودرو مدیریت مستقل داشته باشد

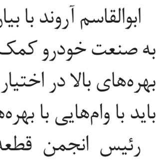

رئیس انجمن قطعه‌سازان خودروی خراسان رضوی پرداخت وام ۲۵ میلیون تومانی خرید خودرو را اتفاق خوبی برای خروج صنعت خودرو از رکود می‌داند و می‌گوید: با اجرای این طرح ظرف مدت پنج روز ۱۱۰ هزار دستگاه خودرو به فروش رسید و این امر مُسکن خوبی برای صنعت خودرو بود.

ابوالقاسم آروند با بیان اینکه پرداخت این قبیل وام‌ها باید تداوم داشته باشد و باید باز هم به صنعت خودرو کمک کرد، اظهار می‌کند: منظور از کمک این نیست که وام‌های سنگین با بهره‌های بالا در اختیار این صنعت قرار گیرد؛ باید صنعت خودرو را کنترل کرد؛ این صنعت باید با وام‌هایی با بهره‌های کمتر از ۱۰ درصد بتواند جان تازه‌ای بگیرد.

رئیس انجمن قطعه‌سازان خودروی خراسان رضوی ادامه می‌دهد: اگر می‌خواهیم با بازارهای جهانی رقابت کنیم باید ابزار رقابت را نیز در اختیار داشته باشیم؛ صنعت خودروسازی ما نمی‌تواند با بهره بانکی ۲۴ درصد با صنعت خودروسازی کشورهای اروپای غربی در حالی که نرخ بهره آن‌ها ۲,۵ درصد است، رقابت کند.

آروند با اعتقاد بر اینکه صنعت خودرو به تنهایی نمی‌تواند کیفیت محصولات خود را افزایش دهد و رونق را به این بازار برگرداند، خاطرنشان می‌کند: **یکی از مسائلی که در کشور ما مغفول مانده، همکاری دانشگاه و صنعت خودرو است؛ دانشگاه باید یک یا چند گام از صنعت خودرو جلوتر باشد تا بتواند ایرادات موجود در تولیدات این صنعت را رفع کند؛ باید بخش‌های بسیار قوی و ارزنده‌ای به لحاظ علمی داشته باشیم که به صنعت خودرو کمک کند**؛ صنعت خودرو باید اندکی خودش را جمع‌وجور کند و دولت باید اجازه دهد این صنعت راندمان کاری خود را بالاتر ببرد؛ به نظر من اگر یک کارخانه نیاز به ۲۰۰۰ نفر کارگر برای حجم تولید فعلی دارد، نباید کارگر بیشتری داشته باشد زیرا در غیر این صورت نمی‌تواند هزینه‌هایی برای نوگرایی و به‌روز کردن خودرو در نظر بگیرد و این منابع در مواردی هزینه می‌شود که لازم نیست.

■ مدیریت صنعت خودرو باید مستقل باشد

رئیس انجمن قطعه‌سازان خودروی خراسان رضوی با تأکید بر اینکه صنعت خودرو به لحاظ مدیریتی باید مستقل باشد، تصریح می‌کند: متأسفانه در سال‌های گذشته صنعت خودروی ما مستقل نبود؛ در سال‌های گذشته خودروسازان ما سرمایه‌گذاری‌هایی در خارج از کشور برای مثال کشور ونزوئلا داشتند که مناسب نبود و لزومی نداشت.

آروند با بیان اینکه برای رونق صنعت خودرو باید جوینت ونچر(مشارکت‌های انتفاعی) با خودروسازان پیشرفته اروپا و دنیا داشته باشیم، به استقبال مردم از وام ۲۵ میلیون تومانی خرید خودرو اشاره و عنوان می‌کند: رکود بر اقتصاد حاکم بود و این رکود به مردم اجازه نمی‌داد با نرخ سود ۲۴ درصد خودرو خریداری کنند؛ فراموش نکنید اتومبیل‌های ما فرسوده هستند؛ حدود ۱۴ میلیون اتومبیل در ایران وجود دارد و هنوز می‌بینیم پیکانی که ۴۰ سال قبل تولید شده، در خیابان‌ها در حال تردد است؛ اتومبیل‌های ما نیازمند نوسازی هستند و مردم نمی‌توانند با نرخ سود ۲۴ درصد نسبت به نوسازی خودروهای خود اقدام کنند؛ میانگین عمر خودرو در کشوری مانند آلمان حداکثر هشت سال است؛ در این کشور سیاست‌های دولت باعث تشویق مردم به خرید خودروهای جدید می‌شود.

رئیس انجمن قطعه‌سازان خودروی خراسان رضوی اضافه می‌کند: مردم نباید خودرو را یک کالای سرمایه‌ای بدانند زیرا خودرو یک کالای مصرفی است؛ عمر خودرو حداکثر بین ۶ تا هشت سال است و بعد از آن باید تعویض شود؛ باید چرخه صنعت خودرو به این شکل بچرخد.

آروند با بیان اینکه هیچ صنعتی را در کشور نمی‌توان جایگزین صنعت خودرو کرد، می‌افزاید: این صنعت حدود نیم قرن سابقه دارد و برای ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار نفر اشتغال ایجاد کرده است؛ نباید صورت مسأله را پاک کرد؛ باید دنبال تولید خودرویی باشیم که بتواند با خودروهای اروپایی رقابت کند؛ همچنین باید قیمت تمام شده را کاهش دهیم.

رئیس انجمن قطعه‌سازان خودروی خراسان رضوی می‌گوید: اگر قرار است چرخ صنعت خودرو بچرخد، باید چنین تسهیلاتی پرداخت شود؛ در اروپا نیز مشابه این تسهیلات به متقاضیان پرداخت می‌شود؛ اصل پرداخت این وام‌ها ایرادی ندارد و توقع مردم هم باید همین باشد؛ با این پرداخت‌ها باید صنعت خودرو چرخش و نوگرایی داشته باشد. آروند در خصوص تأثیر پرداخت وام ۲۵ میلیون تومانی بر بازار خودروهای دست دوم اینطور پاسخ می‌دهد: با پرداخت این وام، خودروهای دست دوم تا حدودی ارزش خود را از دست خواهند داد؛ در تمام دنیا هم زمانی که خودروی صفر تحویل داده می‌شود، قیمت خودروهای دست دوم افت چشمگیری دارد.

■ حمایت‌ها باید تداوم داشته باشد

یک کارشناس صنعت خودرو نیز در در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» اظهار می‌کند: با پرداخت وام ۲۵ میلیون تومانی، به دلیل نقدینگی که به صنعت خودرو تزریق شده، قطعه‌سازان نیز تا حدودی از وضعیت بحرانی قبل خارج شده‌اند.

سهیل داورپناه اظهار می‌کند: خودروهایی که در این طرح توسط مردم خریداری شده است، تولید یک یا دو ماه ایران‌خودرو سایپا را پوشش می‌دهد و حداقل محصول این خودروسازان در انبار نمی‌ماند و همین امر گردش مالی ایجاد می‌کند و فرصتی است که باید از آن استفاده کرد؛ وی ابراز امیدواری می‌کند: منابع مالی تزریق شده به صنعت خودروسازی باید در پروژه‌های جدید و تحقیق و توسعه هزینه شود.

این کارشناس صنعت خودرو با تأکید بر اینکه این حمایت‌ها از صنعت خودرو باید ادامه‌دار باشد و از این پس هم باید شرایط مالی مناسب برای مردم باشد که بتوانند خرید خودرو را ادامه دهند، خاطرنشان می‌کند: اگر بخواهیم دوباره به سراغ فروش نقدی برویم یا اینکه خودروساز بخواهد خودش هزینه‌های خود را تأمین کند باز همان مشکلات قبل از اجرای طرح پرداخت وام ۲۵ میلیون تومانی خرید خودرو پیش خواهد آمد.

داورپناه اضافه می‌کند: می‌توان سیاست‌های جدیدی از قبیل تعویض خودروهای فرسوده، تعویض ناوگان حمل‌ونقل عمومی و ... را اتخاذ کرد تا پس از اجرای این طرح نیز تزریق نقدینگی به صنعت خودرو ادامه داشته باشد زیرا تا زمانی که نقدینگی وجود نداشته باشد، نمی‌توان بر ارتقای کیفیت خودروها کار کرد.

این کارشناس صنعت خودرو با بیان اینکه خودروسازان در حال کار کردن در زمینه تولید محصولات جدید هستند، به ضرورت برقراری ارتباط با شرکت‌های معتبر خارجی اشاره می‌کند و می‌افزاید: شرکای خارجی که در دوران تحریم‌ها با خودروسازان ما قطع ارتباط کرده بودند و قطعه‌سازانی که شریک اروپایی و معتبر داشته‌اند، در حال برقراری مجدد ارتباطات هستند و با برقراری این ارتباطات قطعا می‌توان محصولی با کیفیت بهتر تولید کرد.

داورپناه با اشاره به استقبال مردم از وام ۲۵ میلیون تومانی خرید خودرو عنوان می‌کند: پیام استقبال مردم این بود که چیزی تحت عنوان کمپین تحریم خودروی داخلی نداشته‌ایم و مردم نه تنها در بازار خودرو بلکه در هیچ یک از بازارهای کشور قدرت خرید ندارند؛ توان خرید مردم به دلیل تورم در سال‌های گذشته کاهش یافته است؛ اگر مردم توان خرید داشته باشند، خودرو و هیچ کالاهای داخلی را تحریم نمی‌کنند؛ اگر بازار رقابتی داشته باشیم و مردم هم قدرت خرید داشته باشند، کالاهای داخلی تحریم نمی‌شوند.

این کارشناس صنعت خودرو با بیان اینکه توقع مردم از برای دریافت چنین تسهیلاتی طبیعی است، خاطرنشان می‌کند: در تمام دنیا شرکت‌های لیزینگ و بانک‌ها تأمین نقدینگی را بر عهده دارند و مردم خرید را انجام می‌دهند و این توقع طبیعی است و در تمام بازارها وجود دارد؛ در تمام دنیا خرید به صورت اعتباری صورت می‌گیرد و نه نقدی و این تسهیلات باید مستمر باشد.

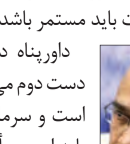

داورپناه در خصوص بازار خودروهای دست دوم می‌گوید: خودرو کالای مصرفی است و سرمایه‌ای نیست و مصرف‌کننده باید این مسأله را درک کند؛ در تمام دنیا زمانی که خودرو را از تولیدکننده تحویل می‌گیرید، خودرو دست دوم حساب می‌شود و در نتیجه قیمت آن به شدت افت می‌کند؛ قیمت خودروی دست دوم در بازار کشور ما با قیمت جهانی آن تفاوت فاحش دارد و قطعا این مسأله به این معناست که با اعطای این تسهیلات اگر قرار است قیمت‌ها واقعی شود، قیمت خودروهای دست دوم نیز باید افت کند.

■ صنعت خودرو؛ نمادی از آنچه هستیم

کارشناس دفتر بررسی‌ها و مطالعات اقتصادی شرکت تولیدی و صنعتی تکلان توس مشهد صنعت خودرو را بحث پیچیده‌ای می‌داند و اظهار می‌کند: این صنعت در سال ۸۹ پیک تولید خودرو را تجربه کرد و حدود یک میلیون و ۴۴۰ هزار خودرو را به تولید رساند.

محمدهاشم صفار معتقد است بازار داخلی ظرفیت جذب این سطح از خودروی تولید داخلی را نداشته است و ادامه می‌دهد: برخی می‌گویند سرانه مصرف خودرو در کشور ما نسبت به جمعیت کم است و در کشور ما هر پنج نفر یک خودرو دارند در حالی که در اروپا هر دو نفر یک خودرو دارند؛ اما به اعتقاد من ساختارهای اجتماعی و اقتصادی ایران به شکلی نیست که بتوانیم سرانه خودرو را به اروپا نزدیک کنیم و حداکثر ظرفیت جذب بازار داخلی برای صنعت خودرو بیشتر از ۷۰۰ یا ۸۰۰ هزار دستگاه نیست.

دبیر شورای پژوهشی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی با اشاره به اینکه بر اساس افق ۱۴۰۴ باید تیراژ سالیانه خودروی داخلی ما به سه میلیون دستگاه برسد، تصریح می‌کند: اما این امر به نظر من ممکن نیست مگر اینکه راهکارهای خاصی برای آن در نظر گرفته شود برای مثال صنعت خودرو جوینت ونچر(مشارکت انتفاعی) واقعی با خودروسازان خارجی داشته باشد به صورتی که با تعداد شرکت‌های محدودی مشارکت کنیم تا در یک فرآیند توافق بلندمدت بین‌المللی هم ظرفیت‌های داخلی خود را بهبود دهیم و هم بتوانیم چشم‌انداز و رویکرد مثبتی در صادرات خودرو داشته باشیم.

■ مشکلات صنعت خودرو ساختاری است

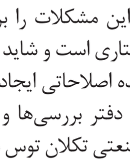

صفار پرداخت وام ۲۵ میلیون تومانی خرید خودرو را یک تحریک موقت در صنعت خودرو برمی‌شمارد و عنوان می‌کند: مشکلات این صنعت یک روزه ایجاد نشده است که بتوانیم با تزریق موقت بازار این مشکلات را برطرف کنیم؛ مشکلات این صنعت ساختاری است و شاید لازم باشد امروز در اقداماتی که انجام شده اصلاحاتی ایجاد شود.

کارشناس دفتر بررسی‌ها و مطالعات اقتصادی شرکت تولیدی و صنعتی تکلان توس مشهد ادامه می‌دهد: صنعت خودرو یک صنعت دولتی محسوب می‌شود و مدیریت این صنعت دولتی است؛ گاهی اوقات مشاهده کردیم افرادی به عنوان مدیر در این صنعت انتخاب شدند که هیچ آشنایی با آن نداشته‌اند؛ باید به مدیریت این صنعت نگاه تخصصی داشت نه اینکه افرادی به دلیل روابط سیاسی به عنوان مدیر انتخاب شوند.

صفار با اشاره به استقبال مشتریان از وام خرید خودرو خاطرنشان می‌کند: این استقبال چشمگیر نشان می‌دهد مردم وضعیت آینده کشور را رو به تورم می‌بینند و امید ندارند تورم تک رقمی شود و با این اوصاف اخذ این تسهیلات با نرخ ۱۶ درصد برای آن‌ها توجیه دارد؛ در واقع استقبال از این تسهیلات استقبال از نرخ بهره ۱۶ درصد بود.

داور پناه: خودروهایی که در این طرح توسط مردم خریداری شده است، تولید یک یا دو ماه ایران‌خودرو و سایپا را پوشش می‌دهد و حداقل محصول این خودروسازان در انبار نمی‌ماند و همین امر گردش مالی ایجاد می‌کند و فرصتی است که باید از آن استفاده کرد

دبیر شورای پژوهشی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی با اشاره به برخی انتقاداتی که به صنعت خودروسازی وارد می‌شود، می‌گوید: تمام اقتصاد کلافی است که به هم تنیده است؛ صنعت خودرو در واقع نمادی است از آنچه که ما هستیم؛ اگر آنچه ما هستیم ضعیف است، قرار نیست آن را بشکنیم و از بین ببریم؛ ما هم قبول داریم نقطه ضعف‌هایی وجود دارد اما اگر این صنعت را با سایر صنایع مقایسه کنیم می‌بینیم باز هم این صنعت نسبت به سایر بخش‌های اقتصاد بهره‌وری بیشتری دارد؛ شاید قضاوت درستی نباشد که صنعت خودروی داخلی را با صنعت خودروی جهان مقایسه کنیم؛ آیا سایر پارامترهای ما در سطح جهان است؟

صفار: مشکلات این صنعت یک روزه ایجاد نشده است که بتوانیم با تزریق موقت بازار این مشکلات را برطرف کنیم؛ مشکلات این صنعت ساختاری است و شاید لازم باشد امروز در اقداماتی که انجام شده اصلاحاتی ایجاد شود

صفار با اعتقاد بر اینکه مشکل صنعت خودرو این است که این صنعت در بسیاری از موارد مقیاس ظرفیت‌های اقتصادی خود را رعایت نکرده است، تأکید می‌کند: باید رویکردها در این صنعت اصلاح شود؛ باید به دنبال رقابت بین‌المللی باشیم زیرا با تکثر واحدهای کوچک به نتیجه مثبتی در این صنعت نمی‌رسیم.

کارنامه تولید ۸ ماهه خودروهای سواری کشور

نام خودرو	درصد افت و خیز تولید
پژو ۲۰۶	۱/۱
پژو ۴۰۵	-۳
پژو پارس	-۱۹
سمند	-۱۷/۳
رانا	-۴۴/۸
تیبا	-۱۱
پراید	-۲۴
تندر-۹۰	۴۱/۵

یادداشت

رانت دولتی و ناکارآمدی

رسول رمضانیان

کمپین اعتراضی به بی‌کیفیتی و عدم به روز بودن خودروهای تولیدی خودروسازهای ایرانی نشان از ناکارآمدی این صنعت دارد. در واقع، این صنعت به علت داشتن رانت‌های دولتی (چون تعرفه بر واردات خودرو و وام‌ها و تسهیلات دولتی به خریداران خودرو ایرانی) خود را بی‌نیاز از پاسخگویی به بازار و به روز بودن می‌داند.

اگر رانت‌های دولتی نبود، این صنعت سال‌ها پیش، برای پاسخگو بودن به بازار، ماندن در بازار رقابتی و جذب مشتری، خط تولید پراید و پژو ۴۰۵ را تعطیل و با خط تولید خودروهای به روزتر و با کیفیت‌تر جایگزین کرده بود اما رانت دولتی، انگیزه نوآوری و تولید باکیفیت را در مدیران و صاحبان صنعت خودرو کور کرده است.

در علوم اجتماعی محاسباتی، اصلی وجود دارد که می‌گوید باید مکانیسم‌های طراحی شده یک سازمان با انگیزه‌های افراد درون سازمان سازگار باشد تا هدف سازمان برآورده شود. مکانیسم تعرفه و تسهیلات دولتی برای خودروسازی‌ها سبب می‌شود که صاحبان صنعت خودرو که در جهت افزایش مطلوبیت خود می‌کوشند انگیزه‌ای برای نوآوری و تولید با کیفیت نداشته باشند. به زبانی دیگر، مکانیسم دولتی تعرفه و تسهیلات در صنعت خودروسازی سبب شده است که افزایش مطلوبیت صاحبان صنعت خودرو ناسازگار با کیفیت تولید و نوآوری باشد. بگذارید برای شرح ساده‌تر موضوع مثالی بزنیم. دو اسب سوار جوان در دشتی در حال اسب سواری بودند. مردی کهنسال آن دو را دید و گفت حاضر است سه‌تار خود را به سواری بدهد که اسب او کندرو تر است. از دو سوار جوان خواست تا رسیدن به سر یک تپه با هم مسابقه بدهند و هر سوارکاری که دیرتر رسید سه‌تار را خواهد برد. اما این مسابقه یک ایراد بزرگ داشت و آن این بود که هیچ کدام از سوارها انگیزه‌ای برای راندن اسب‌های خود نداشتند و سر جای خود ایستاده بودند. در واقع مسابقه انگیزه‌سازگار نبود. مرد کهنسال کمی فکر کرد و بعد به دو سوار گفت که اسب‌های خود را عوض کنند و حالا تا سر تپه مسابقه دهند تا معلوم شود که کدام اسب کندروتر است. حالا هر دو سوار انگیزه مسابقه داشتند و هر سوار می‌کوشید تا اسبی را که بر آن نشسته است تندتر براند.

وقتی مکانیسم‌ها و آیین‌نامه‌های دولتی با انگیزه‌سازگار طراحی نمی‌شوند، سازمان‌ها در نقاط ناکارآمد گیر می‌افتند زیرا مطلوبیت افراد درون سازمان در جهت عکس منافع و اهداف تعریف شده برای سازمان است.

همین امر در مورد مکانیسم‌ها و آیین‌نامه‌های مرتبط با دانشگاه‌های دولتی نیز صدق می‌کند. در حال حاضر با کاهش جمعیت دانشجویی بسیاری از رشته‌های تحصیلی در دانشگاه‌های غیرانتفاعی و دانشگاه آزاد اسلامی به علت نبود متقاضی تعطیل شده‌اند. اما همین رشته‌ها در دانشگاه‌های دولتی فعال و در حال تربیت دانشجو هستند، بدون آنکه بررسی شده باشد که کشور به چه تعداد دانش‌آموخته در این رشته‌ها نیاز دارد. **علت فعال بودن این رشته‌ها در دانشگاه‌های دولتی وجود یک رانت پنهان است.**

در حال حاضر دانشگاه‌های دولتی به سازمان سنجش ظرفیت پذیرش خود را اعلام می‌کنند و بعد سازمان سنجش با برگزاری آزمون دانشجویان را به دانشگاه‌های دولتی معرفی می‌کند. این دانشجویان پذیرفته شده در آزمون سنجش از بورسیه دولتی برخوردار خواهند بود به این ترتیب که بورسیه آنها در بودجه سالانه دانشگاه‌های دولتی در نظر گرفته شده به دانشگاه‌ها از طرف دولت پرداخت می‌شود.

در مکانیسم کنونی تخصیص دانشجو با دانشگاه‌های دولتی یک رانت وجود دارد. فرض کنید مکانیسم تخصیص دانشجو را اینگونه عوض کنیم که

۱- دانشگاه‌های دولتی از لحاظ مالی خودگردان شوند.

۲- آزمون سازمان سنجش برای تخصیص دانشجو به دانشگاه برگزار نشود بلکه برای مشخص کردن میزان بورسیه دولتی به داوطلب برگزار شود و افراد مختلف با توجه به رتبه خود در آزمون مبالغ مختلفی از بورسیه دولتی را برنده شوند.

۳- به داوطلب بورسیه آموزش عالی پرداخت شود، و او مختار باشد که با بورسیه خود در هر رشته‌ای که بتواند از یکی از دانشگاه‌های کشور چه دولتی، چه غیرانتفاعی و چه دانشگاه آزاد پذیرش بگیرد تحصیل کند.

با این مکانیسم بسیاری از رشته‌های دانشگاه‌های دولتی نیز تعطیل خواهند شد، زیرا با توجه به بازار کار داوطلبان زیادی حاضر خواهند بود بورسیه خود را صرف تحصیل در یک رشته پرطرفدار در دانشگاه غیرانتفاعی یا دانشگاه آزاد بکنند تا اینکه بخواهند آن را صرف تحصیل در یک رشته کم طرفدار در دانشگاه دولتی بکنند.

مکانیسم تخصیص کنونی بودجه به دانشگاه‌های دولتی نوعی رانت برای آنها ایجاد کرده است که در صورت برداشته شدن این رانت بسیاری از دانشکده‌های دانشگاه‌های دولتی بدون دانشجو خواهند ماند و تعطیل خواهند شد.

متاسفانه این رانت در بخش آموزش نیز سبب شده است که دانشگاه‌های کشور همانند خودروسازی‌ها خود را بی‌نیاز از پاسخگویی به بازار کار و نوآوری در رشته‌ها برای جذب دانشجو بدانند. همین حس بی‌نیازی سبب شده است که هنوز گرایش‌ها و رشته‌هایی در دانشگاه‌های دولتی کشور که همانند پراید و پژو ۴۰۵ باید تعطیل می‌شدند و جای خود را به گرایش‌های جدیدتر می‌دادند باقی بمانند. در واقع، این رانت سبب شده است که مدیران و اساتید دانشگاه‌ها به عنوان افراد درون سازمانی انگیزه‌ای برای ایجاد زمینه‌ها و رشته‌های جدید نداشته باشند.

خودروسازی و آموزش عالی تنها دو نمونه از انگیزه‌سازگار نبودن مکانیسم‌های اجتماعی در ایران است. اصلاح مکانیسم‌ها و آیین‌نامه‌ها به‌طوری که انگیزه‌سازگار باشند و مطلوبیت افراد درون سازمان هم جهت با اهداف آن باشد یک نیاز ضروری برای پیشرفت کشور است. اگر این مکانیسم‌ها اصلاح نشوند باید منتظر کمپین‌های اعتراضی همانند کمپین خورو نخریم در حوزه‌های دیگر نیز بود.

بهداشت و سلامتی

چای کودک یا چای برای کودک؟

اشرف حسن‌زاده رهن*

یکی از پرمصرف‌ترین نوشیدنی‌ها در جهان چای است و گفته می‌شود روزانه بیش از یک میلیارد فنجان چای در دنیا مصرف می‌شود. ایران چهارمین کشور مصرف‌کننده چای و دهمین تولیدکننده آن است.

از آنجا که چای با فرهنگ ایرانیان عجین گشته و خانواده‌ها در طول روز چندین فنجان چای می‌نوشند، بی‌تردید کودک ایرانی نیز به تقلید از عادت‌ها و رفتارهای والدین، علاقه زیادی به نوشیدن چای پیدا می‌کند و همیشه این سوال مطرح است که آیا چای برای کودکان ضرر دارد؟ اگرچه نوشیدن چای یا قهوه به دلیل وجود کافئین می‌تواند موجب افزایش میزان انرژی، هوشیاری و تمرکز در زمان انجام کار یا برنامه‌های روزانه شود اما باید بدانیم که همین ماده می‌تواند تاثیرات معکوسی بر سلامت کودکان داشته باشد که از میان آن‌ها می‌توان کاهش توانایی انجام برخی اعمال از قبیل توانایی‌های محاسباتی، احتساب دقیق زمان و یا ناهماهنگی بین عضلات را نام برد. تانن (TANNIN) یک پلی‌فنول تلخ‌مزه است که اثر آن در بدن آرام‌بخشی سیستم عصبی مرکزی انسان می‌باشد. محققان تذکر داده‌اند که بلافاصله بعد از صرف غذا چای ننوشید؛ علت اساسی این است که تانن از جذب مواد معدنی به‌خصوص آهن جلوگیری می‌کند.

سرانه مصرف چای برای هر ایرانی سالانه ۱,۵ کیلوگرم است که مصرف سالانه چای در ایران با توجه به جمعیت کشور به حدود ۱۰۵ هزار تن می‌رسد. معرفی چای روبیوس به بازار ایران با توجه به رویکرد سلامت‌محور برای مصرف‌کننده ایرانی و ویژگی‌های نزدیک این چای به چای سیاه، از نظر طعم و رنگ می‌تواند گزینه مناسبی برای معرفی خانواده‌های ایرانی باشد، از این‌رو چای روبیوس برای مصرف کودکان بیشتر موردتوجه قرار گرفت. این چای خواص بسیاری دارد، ازجمله اینکه فاقد کافئین و تانن بسیار ناچیز است، درنتیجه دغدغه خانواده‌های ایرانی درخصوص مصرف کافئین رفع می‌گردد. همچنین حاوی ویتامین C و بسیاری موادمعدنی ازجمله روی(برای سوخت‌وساز بدن مهم است)، کلسیم و منگنز (برای محکم کردن دندان و استخوان ضروری است)، آلفا- هیدروکسی (برای پوست بسیار عالی می‌باشد)، منیزیم (برای سیستم عصبی ضروری است)، مس، آهن (برای خون‌رسانی عضلات توزیع‌کننده اکسیژن ضروری است)، پتاسیم (برای اعصاب و قلب مفید است)، فلوراید (برای دندان‌ها مفید است)، است. آنتی‌اکسیدان بسیاری دارد که برخی از آن‌ها منحصر به این گیاه است. علاوه بر این مقدار تانن آن کمتر از دیگر چای‌هاست و هنگام مصرف باعث از دست رفتن مقدار کمی از آهن بدن می‌شود. از جمله خواص درمانی آن پیشگیری از بیماری‌های قلبی و عروقی، پارکینسون و آلزایمر، محافظت‌کننده قلب در برابر آسیب‌های اسکیمی/ پرفیوژن، تقویت‌کننده سیستم ایمنی بدن، ضدسرطان، کاهش‌دهنده آلرژی و موثر برای بیماری‌های پوستی است. خاصیت ضد ویروسی قوی بر روتاویروس دارد (روتاویروس باعث ایجاد اسهال در کودکان می‌شود). یک ضددیابت است و متابولیسم گلوکز را تقویت می‌کند و در درمان بی‌خوابی موثر است.

به‌طور سنتی در کشورهای آفریقایی که خاستگاه این گیاه است، دم‌کرده برگ‌های رویبوس را برای استحمام نوزادان و کودکانی که از حساسیت‌های پوستی رنج می‌برند، به‌کار می‌گیرند (مک کی دی ال، بلومبرگ جی بی ۲۰۰۷). همچنین رویبوس به عنوان یک راه‌حل برای بچه‌هایی که به محصولات لبنی و محصولات سویا حساسیت دارند، به‌کار می‌رود. ادعا می‌شود که در افزایش شیر زنان شیرده نیز مناسب است (مک کی دی ال، بلومبرگ جی بی ۲۰۰۷). در بین بومیان آفریقایی نیز برای بهبود اشتهای کودکان مصرف می‌شود و در بین مادران آفریقایی که برای تغذیه کودکانشان با شیر مادر مشکل دارند بسیار محبوب و معروف است.

با توجه به طعم گس این نوشیدنی، شرکت شاهسوند در نوشیدنی چای کودک خود، از میوه‌های خشک جهت ایجاد طعم شیرین و افزایش خواص سلامت‌بخش این چای بهره جسته است. عطر دل‌انگیز هل سبز، این چای را تبدیل به یک دم‌کردنی خوش‌طعم و مطبوع نموده است. شما می‌توانید از سن ۲ سالگی که خطر ایجاد حساسیت کودک به دم‌کردنی‌های گیاهی کاهش می‌یابد، روزانه یک فنجان را در برنامه نوشیدنی فرزند دلبندتان قرار دهید. از آنجا که این چای سرشار از خواص سلامت‌بخش است توصیه ما به مصرف همه افراد خانواده از این نوشیدنی معجره‌آسا سلامت، می‌باشد.

***مدیر تحقیق و توسعه شرکت شاهسوند**

آماده‌باش سرمای زودتر از موعد؛

ارتش غذا در برابر حمله سرماخوردگی

◀ ویتامین ث در منابع طبیعی غذایی مثل کره مارگارین، روغن‌های گیاهی، انواع غلات، سیب‌زمینی، شیره چغندرقند، سبزیجات سبز، تخم‌مرغ، گوشت‌های دل و جگر، کله‌پاچه، جگر و جوانه گندم به وفور پیدا می‌شود

دنیای اقتصاد، الهه میرزاده- با شروع سرما و بارش برف در روزهای پاییزی، باید زودتر از آنچه فکر می‌کردیم شال و کلاه کنیم و به استقبال زمستانی شاید سردتر از سالیان گذشته برویم. رعایت یک رژیم غذایی مناسب برای این فصل همانند پوشیدن لباس گرم ضروری است، داشتن یک برنامه غذایی متناسب با فصل می‌تواند مانند یک زره، بدن را از ابتلا به انواع بیماری‌ها محافظت نماید. در این میان شناخت اقلیم و آب‌وهوای هر منطقه از نکات مهمی است که باید با توجه به آن برنامه‌ای برای مصرف یا عدم‌مصرف برخی مواد غذایی در سفره خانوار داشته باشیم.

گستردگی استان خراسان و عواملی مانند وجود رشته کوه‌های مرتفع و مناطق کویری، دور از دریا و وزش بادهای مختلف موجب گوناگونی آب‌وهوا در مناطق آن شده است.

در بیشتر بررسی‌های انجام شده از جمله مطالعات آمایش خراسان، این سرزمین به سه منطقه آب‌وهوایی شمال، مرکز و جنوب تقسیم می‌شود.

- آب‌وهوای سرد کوهستانی و نیمه‌صحرایی سرد در شمال و شمال‌غرب

- آب‌وهوای معتدل کوهستانی در مناطقی از شمال و شمال‌غرب و مرکز

- آب‌وهوای نیمه‌صحرایی ملایم در شمال‌شرق، مرکز و مناطقی از غرب و نیز مناطق کوهستانی جنوب

-آب‌وهوای گرم صحرایی فراگیر مناطق مرکزی به طرف جنوب و جنوب‌غرب

سرماخوردگی یکی از بیماری‌های رایج در پاییز و زمستان است، اما متخصصان طب سنتی می‌گویند با مصرف دم‌نوش گشنیز می‌توانید از بروز سرماخوردگی پیشگیری کنید

شهر مشهد مرکز استان خراسان رضوی به دلیل موقعیت جغرافیایی خاص که درمنطقه مرزی بین شمال و جنوب خراسان قراردارد، همچنین به دلیل تداخل جبهه‌های مختلف آب‌وهوایی، دارای آب‌وهوا و خصوصیات ویژه اقلیمی است. قسمت اعظم دشت مشهد- نیشابور، جزء اقلیم سرد و خشک و قسمتی از دشت مشهد-قوچان، نیمه‌خشک و سرد و بخش کوچکی از بلندترین ارتفاعات رشته کوه‌های بینالود و هزار مسجد جزء اقلیم مرطوب سرد می‌باشد و در مجموع شهر مشهد دارای آب‌وهوای متغیر، اما معتدل و متمایل به سرد و خشک است و از تابستان‌های گرم و خشک و زمستان‌های سرد و مرطوب برخوردار است.

با توجه به نکات گفته شده و قرار گرفتن استان در منطقه‌ای سرد و خشک، اهمیت بخش غذا برای حفظ سلامت بدن بیش از پیش روشن می‌شود.

تغییرات فصلی موجب می‌شوند که نیاز ما به برخی از مواد مغذی افزایش یابد. ویتامین‌ها و مواد معدنی که از طریق دریافت یک رژیم غذایی متناسب با استفاده از مواد غذایی همان فصل دستگاه ایمنی بدن را تقویت و آن را برای مبارزه با عوامل بیماری‌زا آماده می‌کنند.

همچنین در فصل زمستان نیاز بدن به انرژی افزایش می‌یابد. در این فصل، سرما باعث ایجاد التهاب مفصل و درد می‌شود و از طرفی سرماخوردگی و آنفولانزا شیوع پیدا می‌کند. بسیاری از این بیماری‌های زمستانی به علت کمبود مواد معدنی یا ویتامین رخ می‌دهد. از این رو با مصرف ویتامین‌هایی که در این مطلب به نقل ازMSN ذکر شده است، می‌توان انرژی مورد نیاز بدن را تامین و از بروز این بیماری‌ها پیشگیری کرد.

ویتامین C: هر وقت احساس سرماخوردگی کردید ویتامینC مصرف کنید. هرچند در فصل زمستان، سبزی و میوه‌ها سرشار از ویتامین‌های تقویت‌کننده سیستم ایمنی است، اما لازم است به‌طور منظم مکمل‌های ویتامین C را برای رشد بافت‌های بدن، داشتن استخوان و دندان‌های قوی و پیشگیری از آنفلوآنزا مصرف کنید. ویتامین c بدن از منابعی مثل سیب‌زمینی، گیلاس، جوانه دانه‌های یونجه، فلفل‌ها، مرکبات، گرمک، کلم بروکلی، توت‌فرنگی و سبزیجات برگ سبز تامین می‌شود.

ویتامینA : اگر کمبود آهن دارید، احتمال دارد که میزان ذخیره ویتامین A در بدن ناکافی باشد. ویتامین A باعث تقویت چشم‌ها و طراوت و نشاط پوست می‌شود. مصرف این ویتامین در این فصل که زمین خوردن امری طبیعی است، ضرورت دارد زیرا استخوان‌ها را تقویت می‌کند. منابع غذایی این ویتامین در تخم‌مرغ، سبزیجات و میوه‌های رنگی، روغن کبد ماهی و لبنیات یافت می‌شود.

آهن: کمبود آهن، احساس خستگی ایجاد می‌کند به‌ویژه در زنانی که در دوران قاعدگی دچار خون‌ریزی شدید می‌شوند. مکمل‌های آهن علاوه بر افزایش میزان انرژی، خون تازه و پراکسیژن را به ریه‌ها، طحال، مغز استخوان، عضله‌ها و سلول‌ها ارسال می‌کند. آهن مورد نیاز را می‌توان از غلات غنی شده، حبوبات، عدس، گوشت گوساله و تخم‌مرغ تامین کرد.

کلسیم: کلسیم به عنوان ماده معدنی لازم، از استخوان‌ها و دندان‌ها مراقبت می‌کند. میزان مناسب این ماده معدنی را از شیر، ماست، پنیر سفت، غلات غنی شده و اسفناج تامین کنید.

ویتامین D: با کوتاه‌تر شدن روزها و بلندشدن شب‌ها، کمتر نور خورشید را می‌بینیم. این درحالی است که نور خورشید برای بدن بسیار مهم است زیرا بدن از طریق آن، ویتامینD می‌سازد. به‌همین دلیل قرار گرفتن در معرض نور خورشید در هر فرصت ممکن لازم است. بدون ویتامینD، بدن قادر به جذب کلسیم یا تحریک برخی واکنش‌های سیستم ایمنی نیست. از منابع طبیعی غذایی این ویتامین می‌توان به چربی، کره، روغن کبدماهی، شاه‌ماهی، ساردین‌ها، زرده تخم‌مرغ، ماهی آزاد و ماهی تن اشاره کرد.

اسیدهای چرب امگا۳: روزهای تاریک و کوتاه زمستان همراه است با دمای پایین، از این رو ممکن است افسردگی را نیز به همراه داشته باشد. مکمل‌های اسید چرب امگا ۳ می‌تواند روحیه را بالا ببرد، تمرکز ذهنی را بهبود دهد و از سرماخوردگی پیشگیری کند. اسیدهای چرب امگا ۳ در روغن‌های گیاهی مانند کلزا و کتان، روغن گردو، سویا و دانهٔ گندم یافت می‌شود، همچنین ماهی‌های چرب غنی‌ترین منابع امگا ۳ هستند، ماهی‌هایی مانند: ماهی آزاد، ماهی مارکو، شاه‌ماهی، ساردین، ماهی تن، ماهی قزل‌آلا، مار ماهی، ماهی کولی، ماهی فلتان، ماهی ریش‌دار، ماهی نیزه و... از این جمله‌اند.

ویتامین E: اگر دچار خشکی فصلی پوست، ناخن و مو شده‌اید، این امر به دلیل کمبود ویتامین E است. این آنتی‌اکسیدان مرطوب‌کننده، پوست را مرطوب می‌کند و قرمزی، خارش، پوسته پوسته شدن پوست، شکنندگی مو و ناخن در برابر آسیب‌های رادیکال آزاد، سوختگی و پسوریازیس و شوره را بهبود می‌دهد. ویتامین E در منابع طبیعی غذایی مثل کره مارگارین، روغن‌های گیاهی، انواع غلات، سیب‌زمینی، شیره چغندرقند، سبزیجات سبز، تخم‌مرغ، گوشت‌های دل و جگر، کله‌پاچه، جگر و جوانه گندم به وفور پیدا می‌شود.

اسید فولیک: اگر طرفدار سبزی‌های برگ‌دار و سبز نیستید، به احتمال زیاد به اندازه کافی اسیدفولیک دریافت نمی‌کنید. کمبود اسیدفولیک باعث پوسته پوسته شدن پوست بر اثر حمام‌های داغ می‌شود زیرا به دلیل پایین بودن رطوبت، پوست قادر به حفظ رطوبت کافی نیست.

ویتامین B۹ (اسیدفولیک) در عدس، لوبیا قرمز، سبزیجات برگ سبز، دانه‌ها و غلات غنی شده و مرکبات به وفور یافت می‌شود.

ویتامین B: این گروه از ویتامین‌های انرژی‌زا که B کمپلکس نام دارد کربوهیدرات را به انرژی تبدیل می‌کند تا چربی‌ها و پروتئین‌ها برای سوخت، مصرف شود. به‌همین دلیل است که با مصرف ویتامین B به‌ویژه B۱۲، افسردگی و اضطراب کاهش می‌یابد. منابع این ویتامین در همه غلات و دانه‌ها و مخمر آبجو یافت می‌شود.

منیزیم: بیشتر زنان از دردهای قاعدگی دراین فصل رنج می‌برند. با افزودن مکمل منیزیم به برنامه غذایی روزانه انقباض عضله و ضربان عصب کاهش می‌یابد و این دردها کم می‌شود. منیزیم از مواد غذایی مثل سبزیجات برگ سبز، آجیل، بادام، لوبیای سویا، ماهی هالیبوت تامین می‌شود.

آب فراموش نشود!

بدن در فصل زمستان نیز با مشکل کم‌آبی مواجه می‌شود و این امر می‌تواند احتمال ابتلا به بیماری‌ها را افزایش دهد.

درحالی‌که اکثر مردم تصور می‌کنند کم‌آبی و خشکی بدن یک مشکل شایع تابستانی است اما پزشکان تاکید دارند که گرایش بیشتر به مصرف نوشیدنی‌های کافئین‌دار و یا کاهش مصرف آب و دیگر مایعات در فصل سرما نیز مشکل کم‌آبی بدن را تشدید می‌کند. توصیه می‌شود در فصل زمستان نیز مصرف مقادیر کافی آب و مایعات را جدی بگیرید تا این فصل را در شرایط جسمی سالم‌تری سپری کنید و از بیماری‌هایی چون آنفولانزا، تب و سرماخوردگی در امان بمانید.

چای صبحانه

هنگام صبحانه بهترین زمان برای این است که بخشی از آب بدنتان را تأمین کنید به همین علت بهتر است تا هنگام صبحانه یک لیوان چای کم‌رنگ بنوشید. این چای می‌تواند تا حدودی آب بدن شما را تأمین کند.

آب قبل از غذا

یکی از بهترین روش‌هایی که هم می‌تواند به تناسب اندام شما کمک کند و هم اینکه به تأمین آب بدن یاری می‌رساند نوشیدن آب قبل از هر وعده غذایی است. این کار به شما اجازه می‌دهد تا هم کمتر غذا بخورید و هم این که آب مورد نیاز بدنتان تا حدی تأمین خواهد شد. سعی کنید این کار را در تمام طول سال انجام دهید.

برنامه داشته باشید

تعیین یک برنامه کامل برای آب خوردن در طول روز می‌تواند به شما در داشتن یک زمستان بی‌تشنگی کمک کند. برای مثال تلفن همراهتان را طوری تنظیم کنید که به شما زمان نوشیدن آب را یادآوری کند. این کار بعد از مدتی به یک عادت برای شما تبدیل خواهد شد.

دم‌نوش

استفاده از دم‌نوش‌ها یکی‌دیگر از راهکارها برای آب‌رسانی به بدن بوده، ضمن اینکه انتخاب نوع مناسب آن برای مقابله با سرماخوردگی و دفع بیماری‌های ویروسی این فصل کمک می‌کند. شایان توجه است که در این فصل آلودگی هوا به اوج خود می‌رسد. برای از بین بردن این آسیب‌ها مصرف دم‌نوش‌های مناسب فصل توصیه می‌شود.

دم‌نوش گل‌گاوزبان

نوشیدن دم‌نوش گل‌گاوزبان و سنبل‌الطیب در هوای آلوده توصیه می‌شود. این دم‌نوش آرام‌بخش است و از بروز گرفتگی عروق قلب در هوای آلوده پیشگیری می‌کند.

روش تهیه: دو قاشق غذاخوری (یک مشت) گل‌گاوزبان و یک قاشق غذاخوری (یک مشت کوچک) سنبل‌الطیب را به همراه نبات با دو لیوان آب‌جوش دم کنید. نیم‌ساعت منتظر شوید تا دم بکشد و به رنگ قرمز آلبالویی درآید.

دم‌نوش ضد سرماخوردگی

سرماخوردگی یکی از بیماری‌های رایج در پاییز و زمستان است، اما متخصصان طب سنتی می‌گویند با مصرف دم‌نوش گشنیز می‌توانید از بروز سرماخوردگی پیشگیری کنید. حتی نوشیدن این دم‌نوش علائم سرماخوردگی را هم در مدت کوتاهی از بین می‌برد و در عرض دو روز حال‌تان خوب می‌شود.

روش تهیه: سه قاشق برگ‌های خشک شده گشنیز را در ۲ تا ۳ فنجان آب‌جوش بریزید و به مدت ۱۵ دقیقه دم کنید و هفته‌ای ۳ تا ۴ فنجان از آن بنوشید.

دم‌نوش آویشن

گاهی اوقات پیشگیری کارساز نیست و با حمله غافلگیرانه ویروس سرماخوردگی مواجه می‌شوید. در چنین شرایطی نوشیدن دم‌نوش آویشن کمک‌کننده است، چون تاثیر زیادی در تسکین سرفه و تنگی نفس دارد.

روش تهیه: یک قاشق غذاخوری آویشن را در ۲,۵ فنجان آب‌جوش بریزید و اجازه دهید حدود ۱۰ دقیقه دم بکشد و روزی ۲ تا ۳ بار از آن میل کنید تا سرماخوردگی‌تان طی ۲ تا ۳ روز کاملا خوب شود.

جوشانده اسطوخودوس

یکی از مهمترین داروهای گیاهی برای درمان سرماخوردگی، جوشانده اسطوخودوس، پونه، نعنا و آویشن است که هم خاصیت ضددرد دارد و هم باعث تسکین سرفه‌های خشک می‌شود.

روش تهیه: میزان مساوی از گیاهان گفته شده را در ظرفی مناسب بریزید و دو لیوان آب به آن اضافه کنید و روی حرارت مستقیم بگذارید تا جوش بیاید. مصرف این جوشانده یک ساعت پس از هر وعده غذایی، باعث درمان سرماخوردگی در کوتاه‌ترین زمان ممکن می‌شود.

■ **جوشانده دارچین**

یکی از مهمترین داروهای گیاهی برای درمان سرماخوردگی، جوشانده اسطوخودوس، پونه، نعنا و آویشن است که هم خاصیت ضددرد دارد و هم باعث تسکین سرفه‌های خشک می‌شود

خشکی هوا در فصل زمستان یکی از مهمترین دلایل بروز سرفه‌های خشک، به‌ویژه در افراد مبتلا به حساسیت‌های فصلی یا بیماران تنفسی است. برای حل این مشکل می‌توانید از جوشانده دارچین کمک بگیرید.

روش تهیه: چند تکه چوب دارچین را درون قوری فلزی بریزید و حدود دو لیوان آب به آن اضافه کنید و روی حرارت بگذارید تا بجوشد. نوشیدن این جوشانده دو تا سه بار در هفته توصیه می‌شود. البته خانم‌های باردار باید دور این نوشیدنی گیاهی را خط بکشند!

جوشانده ضدخستگی

پرتقال میوه‌ای است که کسالت و خستگی شب‌های سرد زمستانی را از بین می‌برد. بنابراین پیشنهاد می‌شود هفته‌ای دو تا سه بار بعد از وعده شام یک فنجان جوشانده پرتقال بنوشید.

روش تهیه: آب دو عدد پرتقال را بگیرید و یک فنجان آب‌جوش و نصف قاشق غذاخوری عسل به آن اضافه کنید و ۱۰ دقیقه روی حرارت قرار دهید و به صورت ولرم میل کنید.

یک روز زمستانی

به‌طورکلی بهترین شیوه‌ای که می‌توانید با آن به سرمای زمستان غلبه کنید، خوردن یک صبحانه مغذی است. ترکیب یک لیوان آب به همراه عسل در ابتدای روز یکی دیگر از مواد غذایی است که می‌توانید روزتان را با آن آغاز کنید.

قبل از صرف وعده غذایی ناهار و به عنوان یک میان‌وعده می‌توانید از مقداری میوه خشک که شامل پنج بادام و سه گردو است، استفاده کنید.

هنگام عصر، خوردن یک ظرف سوپ جوجه همراه با سبزیجات می‌تواند به گرمی بدن کمک کند. همچنین پیش از رفتن به رختخواب و خوابیدن، نوشیدن یک فنجان شیر داغ به سرحال بودن شما در روز بعد کمک خواهد کرد.

خوردن میوه در طول روز قطعا بیماری‌ها را از بدن شما دور می‌کند. میوه‌های فصل زمستان مثل مرکبات که سرشار از ویتامین C است، می‌تواند ایمنی بدن شما را در برابر سرما و ویروس‌ها حفظ کند.

در پایان توجه داشته باشید که درصورت ابتلا به سرماخوردگی و سایر بیماری‌های ویروسی و عفونی در این فصل از مصرف خودسرانه آنتی‌بیوتیک‌ها خودداری کنید. مصرف قرص بدون تجویز پزشک مقاومت آنتی‌بیوتیکی را درپی خواهد داشت.

آنتی‌بیوتیک‌ها از طریق مقابله با عوامل بیماری‌زا باعث بقای زندگی می‌شوند اما بعضی باکتری‌ها آنقدر قوی می‌شوند که می‌توانند مقابل این داروها مقاومت کنند و در نتیجه داروها به خوبی عمل نکنند، این یعنی مقاومت آنتی‌بیوتیکی. در این صورت انواع قوی‌تر باکتری‌ها کشته یا متوقف نمی‌شوند بلکه می‌مانند رشد می‌کنند و گسترش می‌یابند. این بار دیگر باکتری‌ها سخت‌تر کشته یا متوقف می‌شوند.

مقاومت آنتی‌بیوتیکی یکی از مهمترین معضلات بهداشتی جامعه امروز است. این مساله به‌طور آشکار باعث خطر برای افرادی می‌شود که عفونت ساده‌ای داشته و در صورت درمان تحت نظارت پزشک می‌توانستند به خوبی بهبود یابند اما با مصرف نابه‌جای آنتی‌بیوتیک در دفعات قبل باعث بی‌تاثیر شدن این داروها شده‌اند.

منبع: go arnews.ir

تازه‌ها

کدام روغن سالم‌تر است؟

سید عارف مؤمنی*

یکی از مهمترین دغدغه های افراد جامعه امروز ما این است که روغن مایع مصرف کنیم یا جامد؟ از کدام روغن برای سرخ کردن استفاده کنیم؟ حد مجاز مصرف روغن ها چقدر است؟ کدام روغن سالم تر است؟

برای پاسخ به این‌گونه سوالات باید اولاً به اندازه نیاز بدن خود روغن مصرف کنیم تا مبتلا به چاقی، گرفتگی رگ‌های خونی، فشار خون و بیماری قلبی نشویم. یک فرد بالغ با فعالیت بدنی متوسط می‌تواند حداقل ۳۶ گرم (حدود ۳ قاشق غذاخوری) و حداکثر ۷۰ گرم (حدود ۶ قاشق غذاخوری) روغن و چربی مصرف کند. البته باید توجه داشت که بخش عمده این چربی از غذاهایی که ما چربی آن ها را نمی بینیم به بدن ما می رسد، مثل گوشت چربی دار و لبنیات چرب و آجیل، همچنین باید به این نکته توجه کنیم که وجود مقادیر کافی از روغن و چربی در رژیم غذایی برای سلامت بدن ضروری است زیرا موجب تامین انرژی مورد نیاز بدن، دریافت اسیدهای چرب ضروری و تامین و جذب بهتر ویتامین‌های محلول در چربی می گردد. پس همانطور که اشاره شد باید به اندازه نیاز بدن روغن مصرف کنیم.

ثانیاً از روغن نباتی مایع استفاده کنیم و هرگز روغن جامد و حیوانی مصرف نکنیم. مقایسه روغن‌های نباتی مایع با روغن‌های جامد نشان می‌دهد که روغن نباتی مایع اسید چرب اشباع پایینی دارد و اسید چرب ترانس هم ندارد ولی اکثر آن‌ها در درجه حرارت بالا می‌سوزند و در جریان سرخ کردن ماده سرطان‌زای «آکرولئین» ایجاد می‌کنند. علاوه بر این بسیار به نور و شرایط نگهداری حساس هستند؛ درحالی‌که روغن های جامد مدت بیشتری قابل نگهداری هستند؛ حرارت را بهتر تحمل می کنند و علاوه بر این به نور حساس نیستند ولی به دلیل داشتن اسیدهای چرب اشباع‌شده برای سلامت زیان‌آورند. همچنین در جریان هیدروژنه کردن، اسیدهای چرب ترانس هم که ضرر مضاعفی برای سلامتی دارد در این روغن‌ها به‌وجود می آید.

توصیه ما به شما این است که برای پخت‌وپزهای عادی از روغن کانولا، روغن کنجد، روغن زیتون فرابکر (Extra virgin) و یا روغن هسته انگور استفاده کنید و برای غذاهای سرخ کردنی از روغن‌های مخصوص سرخ کردن و روغن آفتاب‌گردان استفاده کنید. به‌طورکلی هرچه ایزومرترانس روغنی کمتر باشد روغن سالم‌تر است ولی کمتر حرارت را تحمل می کند، بنابراین از این روغن ها نمی توان برای سرخ کردن با درجه بالا استفاده کرد.

آیا این درست است که در روغن های مخصوص سرخ کردن از پالم استفاده می کنند؟ بله این مطلب درست است، روغن پالم به دلیل مقاومت بالا به حرارت حدود ۲۸۰-۲۷۰ درجه، نسبت به سایر روغن ها مثل روغن زیتون ۱۹۰ درجه، در روغن های سرخ کردنی استفاده می شود تا نقطه دود روغن را بالا ببرد، ولی برخلاف تفکر مردم که فکر می کنند این روغن کلسترول بالایی دارد باید بگوییم که پالم یک نوع روغن گیاهی است و هیچ گیاهی توانایی تولید کلسترول را ندارد. البته نسبت درصد اسیدهای چرب اشباع به غیراشباع این روغن تقریبا برابر یک می‌باشد، یعنی میزان اسیدهای چرب اشباع تقریبا مساوی با اسیدهای غیراشباع آن است.

به توصیه های زیر توجه کنید:

■ مصرف انواع چربی ها وروغن ها را محدود کنید.

■ چربی های گوشت و پوست مرغ را قبل از پخت کاملاًبگیرید. این چربی ها از نوع اشباع هستند.

■ روغن باید به آرامی و با شعله کم حرارت داده شود. حرارت دادن زیاد باعث می‌شود که روغن کدر شود، دودکند و بسوزد. مصرف روغن سوخته سرطان‌زا و خطرناک است.

■ تا جایی که امکان دارد از غذاهای آب‌پز و کبابی استفاده شده و از سرخ کردن مواد غذایی اجتناب شود. در صورت نیاز به سرخ کردن باید از روغن مایع مخصوص سرخ کردنی به مدت کوتاه و با شعله کم استفاده کرد. از این روغن می توان حداکثر برای ۲ تا ۳ بار سرخ کردن آن هم در فواصل کوتاه مثلاً در طول یک روز استفاده کرد.

■ اگر غذایی را سرخ کرده‌اید چربی اضافی آن را با دستمال پارچه ای یا کاغذی تمیز بگیرید.

■ اگر می‌خواهید از آب گوشت یا قلم برای تهیه سوپ استفاده کنید بعد از پختن و صاف کردن، آن را در جای سرد بگذارید و قبل از مصرف روغن اضافه آن را بگیرید.

■ روغن نباتی مایع جهت تهیه سالاد و پخت غذا مناسب تر از روغن هیدروژنه(جامد) می‌باشد؛ به‌علاوه ارزش تغذیه ای روغن نباتی مایع بیشتر و سالم تر از روغن نباتی جامد است.

***کارشناس تغذیه**

یادداشت

قدم‌های نخست اسکی

آبان معلی

در سرمای زمستان، هیجان داغ اسکی کردن یکی از لذت‌بخش‌ترین ورزش‌هاست. تفریحی که در چند سال اخیر در منطقه خراسان دور از دسترس نیست.

اسکی به عنوان یک ورزش، برای نخستین بار در نروژ شروع شد. در حقیقت، شهر «مورگدال» در این کشور به عنوان «مهد ورزش اسکی» شهرت دارد، زیرا این منطقه برای زمان‌های درازی منطقه بسیار برف‌گیری بوده است. در زمستان موقعی که اهالی بومی، برای شکار یا مسافرت به کوه‌ها می‌روند یا برای خرید یا دید و بازدید به دهکده یا بازار می‌روند، مجبورند که برای راه رفتن از چوب اسکی استفاده کنند.

اگر فکر می‌کنید که مسابقات اسکی یک پدیده جدید است، باید بدانید که در نروژ حدود سال ۱۷۶۷ مسابقاتی بین حریفان زبردست، ترتیب داده می‌شده است. مردم ناحیه تله مارک نروژ دراوایل سال‌های ۱۷۰۰ به گسترش اسکی به‌عنوان ورزش معتقد بودند، آن‌ها روش‌های تله مارک و کریستیانا و همچنین روش نمایشی هنری راخلق کردند. آن‌ها غالباً شیفته پرش بودند؛ بدین‌گونه که هردو اسکی آلپاین ونوردیک این حالت را دارا بودند.

مبتدی‌ها

به منظور آشنا شدن نوآموز با وسایل و عادت کردن به آن‌ها، انجام حرکات مقدماتی و انتخاب محل بسیار اهمیت دارد. در ابتدا نوآموز باید با وسایل اسکی آشنا شود و به اسکی‌ها، چوبدست‌ها و کفش‌های اسکی عادت کند. در ضمن باید با سُرخوردن، لبه دادن، چرخیدن ، وزن‌دار کردن و سبک کردن اسکی‌ها نیز آشنا شوند و در عین حال با دمای محیطی که قرار است در آنجا اسکی کند، وفق پیدا کند. تمرینات مرحله مقدماتی به سه دسته تقسیم می‌شوند:

الف) کنترل وسایل و بستن اسکی‌ها

ب) تمرینات در جا

پ) تمرینات در حال حرکت

بلند شدن از زمین

شخصی که زمین افتاده باید ابتدا اسکی‌ها را به حالت موازی و افقی درآورده و آن‌ها را نزدیک و در پایین بدن قرار دهد. سپس چوبدست‌ها را نزدیک باسن و در بالای اسکی کوه قرار داده و با تکیه بر آن‌ها از زمین بلند شود.

فراموش نکنیم:

اگر وزن بیشتری روی عقب اسکی‌ها باشد ، سر خوردن و پیچ زدن با حالتی که وزن روی جلوی اسکی‌ها باشد تفاوت دارد. اسکی ای که لبه‌دار باشد، بهتر هدایت می‌شود. اسکی ای که هنگام اعمال نیرو لبه نداشته به‌راحتی از کنترل خارج می‌شود. با کاهش وزن روی یک اسکی، بر دیگر اسکی به همان نسبت وزن بیشتری قرار خواهد گرفت. هنگام تغییر مسیر دادن، اسکی‌ها روی لبه قرار می‌گیرند.

شوس راست: منظور از شوس راست، سرخوردن مستقیم و از روبه‌رو در خط شیب است.

اسکی‌ها به موازات یکدیگر قرار دارند، نوک اسکی‌ها در یک خط هستند. فاصله لبه‌های بیرونی اسکی‌ها از یکدیگر تقریبا به اندازه عرض باسن است. وزن به‌طور مساوی روی هر دو اسکی تقسیم می‌شود. باید سعی کرد که وزن بر روی تمامی کف پاها قرار بگیرد. مچ پاها و زانوها خم هستند و قسمت بالاتنه نیز از ناحیه کمر به جلو خم می‌شود. دست‌ها اندکی از بدن دور و آرنج‌ها کمی خم هستند. دست‌ها حدوداً تا زیر کمر بالا می‌آیند و باید در میدان دید قرار داشته باشند. چوبدست‌ها موازی هم هستند و نوکشان رو به عقب است.نگاه باید مستقیما به جلو باشد.

الف) بالا رفتن از سربالایی

صعود پله‌ای راست

صعود پله‌ای مورب

صعودجناغی

ب) تمرینات تعادلی طولی و عرضی در حال شوس راست

چند نکته : هنگام شتاب گرفتن، اسکی‌ها و پاها به سمت جلو حرکت می‌کنند و بالا تنه کمی به عقب متمایل می‌شود. به همین سبب باید قبل از شتاب گرفتن، مفاصل مچ، زانو و کمررا خم کنیم. هنگام کاهش سرعت (ترمز کردن) ابتدا اسکی‌ها و پاها می‌ایستند و بالا تنه به سبب نیروی حرکت (اینرسی) به جلو ادامه حرکت می‌دهد، به همین سبب برای جلوگیری از ادامه حرکت بالاتنه به جلو باید قبل از ترمز، مفاصل مچ، زانو و کمر را راست کنیم.

حرکت ۸ (شاس نژ)

هنگام شوس راست هم گاهی دم اسکی‌ها ناخودآگاه کمی از هم باز می‌شوند. حال این کار را باید آگاهانه انجام دهیم تا اسکی‌ها با تکیه بر لبه‌های داخلی تغییر جهت پیدا کنند. در این حرکت دم اسکی‌ها از هم دور و سر اسکی‌ها بهم نزدیک هستند به نحوی که سر اسکی‌ها حدودا ۱۰ تا ۱۵ سانتیمتر از هم فاصله دارند. اسکی‌ها بر روی لبه‌های داخلی قرار دارند. باید مچ پاها و همچنین زانوها را با فشار به سمت داخل و جلو خم کنید. حالت بالاتنه، دست‌ها و چوبدست‌ها شبیه به حالت شوس راست هستند.

برای اجرای حرکت به حالت شوس راست حرکت کنید. سپس دم اسکی‌ها را به‌طور همزمان به‌طرف خارج فشار دهید تا اسکی‌ها حالت ۸ را به خود بگیرند. پس از اینکه اسکی‌ها به حالت مورد نظر درآمدند بر روی لبه‌های داخلی سر بخورید تا به انتهای مسیر برسید.

الف) باز کردن دم اسکی‌ها را در جا تمرین کنید.

با برداشتن و گذاشتن یک اسکی به حالت ۸ درآیید.

با پراندن دم اسکی‌ها آن‌ها را در وضعیت ۸ قرار دهید.

دم اسکی‌ها را با فشار شدید بر پاشنه‌ها باز کنید و در وضعیت ۸ قرار دهید.

ب) با حالت شوس راست حرکت کنید و در انتهای مسیر که شیب کم می‌شود ۸ کنید.

پ) بدون چوبدست به حالت ۸ حرکت کنید و دست‌ها را به کمر و یا روی زانوها قرار دهید.

تلاش مسئولان بخش خصوصی

رونق ورزش در آغوش پیست شیرباد

پیست شیرباد در دامنه بلندترین قله استان خراسان با ارتفاع ۳۳۱۰متر، بنا شده و به همین دلیل در بیشتر ماه‌های سال برف‌گیر است

دنیای اقتصاد، زیتون سیدزاده- سرما و برف و یخبندان هدیه فصل زمستان به زمین و ساکنان آنست؛ می‌شود چهره درهم کشید و زیر کرسی و کنار شومینه به انتظار بهار نشست و یا شال و کلاه کرد و به دل سپیدی زمستان زد. برای اهالی ورزش خراسان سال‌ها داشتن یک پیست اسکی چیزی جز حسرت با خود به همراه نداشت؛ اما در چند سال اخیر با احداث و راه‌اندازی پیست اسکی شیرباد این ورزش زمستانی مهمان سرمای سوزان خراسان شده است. حالا در روزهای تعطیل در جاده چناران می‌شود چوب‌های سوار شده بر ماشین را دید که به سمت پیست شیرباد در حرکتند؛ جایی که از خانواده تا ورزشکار حرفه‌ای در کنار یکدیگر در انبوه سپیدی برف به ورزش و تفریح مشغولند.

■ **تاریخچه رسمیت اسکی**

هرچند در روستاها و مناطق برف‌خیز از صدها سال پیش رد پای چوب‌هایی شبیه به اسکی را برای عبور و مرور ساکنان میتوان یافت، اما رسمیت یافتن این ورزش به کمتر از ۷۰ سال پیش برمی‌گردد.

در دهه ۱۳۲۰ نهضت المپیک در ایران با تأسیس کمیته ملی المپیک و به‌تبع آن فدراسیون‌های ورزشی مختلف همراه شد.

در سال ۱۳۲۵، فدراسیون اسکی یکی از ۱۵ فدراسیونی بود که تأسیس شد و آغاز به‌کار کرد.

اولین ریاست فدراسیون اسکی ایران را فیلیکس آقایان به عهده داشت که کاظم گیلان‌پور دبیر این فدراسیون بود. از آن زمان تا به امروز این ورزش زمستانی همواره علاقمندان و ورزشکاران حرفه ای خود را داشته و مسابقاتش گرمابخش فصل سرد ورزش بوده است.

■ **سرانجام پیست اسکی شرق کشور**

پیست اسکی شیرباد تا روستای دولت‌آباد ۱۸ کیلومتر و از دولت‌آباد تا مشهد حدود ۲۰ کیلومتر راه است که البته مسیر دولت‌آباد تا پیست راه کوهستانی و شوسه است. پیست شیرباد در دامنه بلندترین قله استان خراسان با ارتفاع ۳۳۱۰متر، بنا شده و به همین دلیل در بیشتر ماه‌های سال برف‌گیر است؛ مسیر دسترسی به پیست خصوصا در قسمت دولت‌آباد تا پیست شیرباد، راهی برف‌خیز و کوهستانی دارد.ورزش‌دوستان باید به‌وسیله رانندگان حرفه‌ای و راه‌بلد برای استفاده از پیست اقدام کنند و برای این منظور باید با هیأت اسکی استان هماهنگ کنند تا با وسایل نقلیه‌ای که رانندگان این وسایل کاملا با مسیر آشنا هستند به محل پیست مراجعه و از امکانات آن استفاده کنند. این پیست تا اواسط اردیبهشت‌ماه قابل‌استفاده است.

شیرباد با مساحتی ۵۰ هکتاری یکی از پیست‌های استاندارد کشور است و پس از توچال دومین جایی است که همزمان با پیست بین‌المللی دیزین آماده فعالیت شده است. هم‌اکنون باشگاه اسکی شیرباد ۶۰۰ نفر عضو دارد و به گفته مدیران این باشگاه به‌طور میانگین ۳۰۰ نفر موردی به این باشگاه در ایام زمستان مراجعه می‌کنند.تله‌اسکی به طول ۹۰۰ متر اسکی‌بازان را برای یک اسکی ۱۲۰۰ متری آماده می‌کند؛ از طرف دیگر اسنوموبیل، ساختمانی سه طبقه که امکانات لازم را پوشش می‌دهد و رستوران، پارکینگ و چند سوئیت برای اقامت، شیرباد را به پیستی تبدیل کرده که نه تنها برای ورزش حرفه‌ای بلکه به‌طور خانوادگی می‌توان از آن بهره برد.

■ **تعامل هیأت اسکی و مالکان پیس**

بار دیگر اعتماد به مدیریت و مالکیت بخش خصوصی با همکاری ارگان‌های دولتی مربوطه جوابی قابل‌قبول به ورزش استان داده است؛ هرچند در این میان کم‌وکاستی‌هایی نیز وجود دارد اما تلاش برای رفع آن‌ها نشان از عزم جزم مالکین پیست شیرباد و همکاری هیأت اسکی خراسان دارد.

تنها چند روز پس از بازگشایی پیست در سال ۹۴ می‌توان بهبود شرایط را به نسبت سال گذشته به خوبی احساس کرد. از آماده‌سازی جاده و بالابردن کیفیت آن به نسبت سال گذشته؛ تا بالارفتن کیفیت زمین اسکی و همچنین فنس‌کشی برای بازی‌هایی غیر از اسکی، جایی که تنها با پرداخت ورودی اولیه و بدون نیاز به مربی و چوب اسکی و تمامی وسایل آن، با تیوب‌ها و ابزاری که باشگاه در اختیار مردم قرار می‌دهد، قشری که اسکی ورزش گرانی برایش محسوب می‌شود هم امکان تفریح می‌یابد.

■ **تعرفه مانند سال ۹۳**

شیرباد با مساحتی ۵۰ هکتاری یکی از پیست‌های استاندارد کشور است و پس از توچال دومین جایی است که همزمان با پیست بین‌المللی دیزین آماده فعالیت شده است. هم‌اکنون باشگاه اسکی شیرباد ۶۰۰ نفر عضو دارد و به گفته مدیران این باشگاه به‌طور میانگین ۳۰۰ نفر موردی به این باشگاه در ایام زمستان مراجعه می‌کنند

با وجود کمبود بودجه، بالاترفتن تعرفه پیست اسکی شیرباد به نسبت سال قبل و نیز مقایسه آن با قیمت‌های دیگر پیست‌ها نشان می‌دهد که مسئولین پیست و هیأت اسکی دغدغه حضور مردم و استفاده بهینه آنان از این امکان تفریحی را دارند؛ به‌طوری‌که با ورودی ۲۰ هزار تومان می‌شود وارد مجموعه شد و تعرفه ورود به پیست اسکی نیز ۲۵هزار تومان است؛ اجاره لوازم اسکی هم ۴۰هزار تومان هزینه خواهد داشت. اما صرفا با همان ۲۰ هزار تومان اولیه هم می‌شود در محوطه تیوب‌سواری از برف و سرما و یخبندان لذت برد و یک روز سرد تعطیل را با هیجان سپری کرد.

آنتی فوتبال

توقف دبیری تبریز مقابل فرش‌آرای مشهد

دنیای اقتصاد- تیم فوتبال فرش آرای مشهد در هفته بیست‌ویکم لیگ برتر یکی از مدعیان قهرمانی را متوقف کرد.

به گزارش ایسنا، تیم فرش آرای مشهد در سالن شهید بهشتی میزبان تیم دبیری تبریز بود که این دیدار با نتیجه تساوی یک بر یک به پایان رسید.

رشید قلی‌پور بازیکن دبیری تبریز به سود فرش آرا یک گل به خودی داشت و جواد اصغری نیز تک گل دبیری تبریز را وارد دروازه کرد. درحال حاضر فرش آرا ۲۱ امتیازی است.

وعده احداث خانه دارت استان

دنیای اقتصاد- مدیرکل ورزش و جوانان خراسان رضوی از کمیته دارت خواست زمینه را برای افتتاح خانه دارت استان آماده کنند. هفته گذشته رئیس انجمن دارت کشور با مدیرکل ورزش و جوانان خراسان، رئیس کمیته انجمن دارت استان و همچنین رئیس، نایب رئیس و دبیر هیأت انجمن‌های ورزشی خراسان رضوی دیدار کردند.

در این دیدار رئیس انجمن دارت کشور ضمن تشکر از مسئولین هیأت استان در رابطه با اشاعه ورزش دارت گفت: «خراسان رضوی دارای ظرفیت‌های بسیار بالایی است و امروزه شاهد رشد و موفقیت این رشته بسیار مفرح و همگانی هستیم که شاهد عینی آن علاقه‌مندان بسیار در این استان و برگزاری مسابقات داخلی، مسابقات ادارات و برنامه‌های مدونی که ارائه شده است؛ وی عنوان کرد: «امیدوارم با حمایت مدیر کل استان خراسان رضوی با توجه به جذب بالای توریسم و صنعت هتل که در این استان بسیار فعال است، بتوانیم میزبان مسابقات بین‌المللی و ملی باشیم و این انجمن هم از هیچ کمکی دریغ نخواهد کرد.» در ادامه همچنین مدیرکل ورزش خراسان رضوی با اشاره به شرکت دو بانوی خراسانی در مسابقات دارت ۲۰۱۵ جهانی گفت: «ظرفیت استان بسیار بالاست. کمیته دارت استان فعال است و علاقه‌مندان بسیاری از جمله کارکنان دولتی و کارکنان اداره ورزش و جوانان را هم جذب کرده، می‌توان سرمایه‌گذاری کلان انجام داد تا انشاالله حرف اول را در سطح کشور بزنیم.» صبوریان همچنین به کمیته دارت استان ماموریت داد تا ضمن برگزاری جلسات تخصصی با رئیس و کارشناسان دفتر فنی، زمینی مناسب را برای افتتاح خانه دارت استان در نظر بگیرند و از نظر فنی نظرات خود را ارائه دهند تا به زودی خانه دارت استان راه‌اندازی شود.

باخت بسکتبال ثامن برابر تیم پتروشیمی بندر امام

دنیای اقتصاد- این دیدار هفته گذشته در خانه بسکتبال خراسان رضوی در مشهد با نتیجه ۹۴ بر ۸۳ به نفع تیم میهمان پایان یافت.

نیمه نخست این دیدار با نتیجه ۳۹ بر ۳۵ به نفع پتروشیمی بندر امام به پایان رسیده بود.

رامین هنرمند، محمد خالقی فرد، وحید نوروزی، ادریس عمرانی، علیار نجفی، عرفان نساجپور، رضا خبازیان، آنتونی رافا، مهدی شیرچنگ، علی جمشیدی، مرتضی سلطانی، علی دورقی، نیما بخشی و پوویلاس کوکیناس یاران تیم ثامن در این دیدار بودند. برای تیم پتروشیمی بندر امام نیز ادگار سوسا، رسول مظفری، حامد حسین‌زاده، رضا لطفی، جلیل آکیدله، بهنام یخچالی، مهدی اسماعیلی، میثم میرزایی، موسی نبی‌پور، محمد شهریان، مهدی مرادی‌نسب، سعید داورپناه و آرمان زنگنه به میدان رفتند. همچنین جعفر محمدپور، محمد دوست، رامین فتحی، محمدرضا صندوق‌دار داوری و امیر واحدپور مسئولیت نظارت فنی این دیدار را برعهده داشتند. در این بازی مهره‌های خارجی هر دو تیم بسیار تاثیرگذار بودند و امتیازهای بسیار زیادی را برای هر دو تیم بدست آوردند.

نوجوانان ثامن‌الحجج(ع) جواهری را شکست داد

دنیای اقتصاد- تیم والیبال نوجوانان ثامن‌الحجج(ع) که برای شرکت در مسابقات نوجوانان کشور راهی گنبد شده، در چهارمین دیدار خود در این رقابت‌ها به مصاف جواهری گنبد، میزبان مسابقات رفت و توانست با نتیجه ۳ بر ۲ پیروز شود.

شاگردان حمید شایگی پیش از این توانسته‌بودند بانک سرمایه و شهرداری تبریز را با نتیجه ۳بر صفر شکست دهند و تنها متحمل یک شکست در برابر سایپا شده بودند. گفتنی است تیم نوجوانان در آخرین دیدار خود در مرحله نخست این رقابت‌ها، امروز به مصاف کاله آمل می‌رود. سرمربی این تیم در خصوص نتایج تیم والیبال نوجوانان ثامن‌الحجج(ع) گفت: خوشبختانه تاامروز توانسته‌ایم نتایج خوبی کسب کنیم و از ۴ بازی گذشته خود، صاحب ۳ پیروزی و تنها یک شکست شدیم. وی افزود: شکست در برابر سایپا متاسفانه تنها به واسطه غروری بود که بازیکنانم را اسیر کرد وگرنه سایپا را هم با توجه به تاکتیک و تکنیکی که در بازیکنانم می‌بینم، می‌توانستیم ببریم. تنها مشکل تیم ما همین مساله روحی‌روانی است که در هنگام استرس چند تن از بازیکنان‌مان ناخودآگاه از جریان بازی خارج می‌شوند. شایگی تصریح کرد: البته که تیم ما بسیار دیر آغاز کرد و اگر از روزهایی که صرف انتخاب یاران اصلی تیم شد، فاکتور بگیریم، از روز آغاز به کار تیم اصلی نوجوانان، تنها ۲۵ روز تمرین کردیم و این زمان بسیار کوتاهی برای تشکیل یک تیم است. با وجود همه این مسائل بسیار خوشحالم که این بازیکنان نوجوان توانستند تیم گنبد را در خانه خود و در مقابل تماشاگرانش شکست دهند. امروز نیز اگر بازیکنانم خودشان باشند شکست تیم کاله آمل قطع به یقین دور از دسترس نیست.

فوتبال با چاشنی درگیری

دوئل تلخ فروزان و سیاه‌جامگان

دنیای اقتصاد، علیرضا هاشمی- این روزها اخباری مبنی بر حکم جلب دروازه‌بان سابق سیاه‌جامگان منتشر شده است که با توجه به فضای ورزشی و اصول حاکم بر آن، طعمی تلخ و گزنده دارد؛ اما نطفه اولیه این ماجرا سه بازی پس از آمدن فرهاد کاظمی به این تیم مشهدی بسته شد، اتفاقاتی افتاد و محسن فروزان از تیم اخراج شد؛ وی علیه کاظمی به مصاحبه پرداخت و سرمربی نیز به جرم تهمت و افترا با شکایت از او حکم جلب وی را گرفت. حاشیه‌ای که با توجه به شرایط فعلی این تیم شاید اصلا به نفع سیاه‌جامگان نباشد، جنجالی که از اخراج و مصاحبه و تهمت شروع شد و در نهایت به حکم جلب ختم شد.

■ **قصه از کجا شروع شد؟**

تیم سیاه‌جامگان در دهمین بازی خود در لیگ پانزدهم در اهواز به سراغ تیم فولاد خوزستان رفت، آن‌ها با یک گل آن بازی را واگذار کردند تا اوضاع این تیم که تا آن روز فقط از نظر کسب امتیاز خراب باشد از حاشیه‌ای نیز به هم بریزد، بعد از آن بازی بود که فرهاد کاظمی، سرمربی مشهدی‌ها عنوان کرد به دلایل تاکتیکی از این به بعد نمی‌تواند با محسن فروزان همکاری کند و این دروازه‌بان باید به فکر تیم دیگری باشد و به این ترتیب دروازه‌بان اول سیاه‌جامگان، محترمانه از این تیم اخراج شد، احترامی که چند روز بیشتر دوام نیاورد.

■ **چند روز بعد و ... فسخ!**

محسن فروزان که توسط فرهاد کاظمی در اختیار باشگاه سیاه‌جامگان قرار گرفته بود، بیست‌وچهارم آبان‌ماه جلسه‌ای را با مسئولان باشگاه داشت، طی آن جلسه با توافق طرفین محسن فروزان رسما از باشگاه سیاه‌جامگان جدا شد، این دروازه‌بان برگه فسخ قرار داد با سیاه‌جامگان را امضا کرد و بر این مبنا او بازیکن آزاد به حساب آمد؛ تنها دریافتی فروزان از باشگاه سیاه‌جامگان ۴۰درصد از مبلغ قراردادش بود که در ابتدای فصل دریافت کرده بود.

■ **مصاحبه‌ای چون دمیدن در تنور**

اتفاقی که افتاده بود با مصاحبه فروزان تبدیل به آتشی شعله‌ور شد؛ وی در آن مصاحبه حرف‌هایی زد که بار حقوقی داشت و مهمترین عامل شکایت کاظمی از وی شد. او درباره جدایی خود از جمع سیاه‌جامگان و اتفاقات پیرامونش گفت: می‌خواهم واقعیت‌ها را بگویم تا مردم مشهد بدانند در تیم شهرشان چه می‌گذرد و دلیل جدایی من از سیاه‌جامگان چه بود. واقعا دوست داشتم چند سال دیگر در کنار این مردم و بارگاه ملکوتی امام رضا (ع) بازی کنم اما به خاطر ناپاکی‌ها از سیاه‌جامگان جدا شدم.

او درباره اتفاقات بازی با فولاد گفت: «قبل از اینکه به رختکن برسیم، مربی رو به گلرهای تیم گفت بعد از گلی که از فولاد خوردی، کاظمی رو به نیمکت کرد و علیه تو فحش ناموس داد. حتی در دالان ورزشگاه کاظمی شروع کرده بود به فحاشی و فحش ناموس دادن به من. یک نفر از درون تیم این را به من گفت، من هم سکوت کردم و حرفی نزدم. وقتی به داخل رختکن رسیدیم، این آقا فحاشی‌هایش را ادامه داد و این اولین بار طی چند هفته اخیر بود که به من فحاشی می‌کرد، من هم تاب نیاوردم و با لحن و ادبیاتی محترمانه بلند شدم و گفتم؛ شما مربی ما هستید و نقش معلمی داری، نباید با این ادبیات بد صحبت کنید؛ اما این آقا انگار نه انگار، دوباره فحاشی‌هایش را ادامه داد.»

فروزان ادامه داد: هر روز در تمرینات به بازیکنان جوان تیم توهین می‌کرد و این موضوع را می‌توانید از آقای رحیمی سرپرست سیاه‌جامگان بپرسید که چرا کنار کشید. تیم ما جوان است و بازیکنان جوان نمی‌توانند اعتراض کنند چون آینده فوتبال‌شان خراب می‌شود. اکثر بازیکنان تیم بعد از تمرین به من زنگ می‌زدند و می‌گفتند به خاطر فحاشی‌های کاظمی دیگر روحیه رفتن سر تمرین را ندارند.

■ **او به دنبال آوردن بازیکنان خودش است!**

او درباره علت اصلی اخراج خود گفت: همه آدم‌های فوتبال می‌دانند که کاظمی با این کارهایش به دنبال چه چیزی است. شما و همه اهالی فوتبال می‌دانید چرا این آقا دنبال بازیکن خارجی و بازیکنان خودش است. تا حالا شده از خودتان بپرسید چرا کمیته اخلاق کارت بازی او را صادر نمی‌کرد. یا این‌که چرا در روزی که با راه‌آهن پیروز شده بود، مدیرعامل باشگاه راه‌آهن او را اخراج کرد؟ حتما دلایل غیرفنی داشته است.

صحبت‌های فروزان آتش این اختلاف را داغ‌تر کرد و با علنی شدن‌اش در نهایت دامن خود او را گرفت؛ اولین اقدام در جواب این مصاحبه دروازه‌بان سابق مشکی‌پوش، صحبت‌های محمدرضا شهبازپور، مدیرروابط عمومی سیاه‌جامگان بود تا نشان دهد موضوع تهمت‌های زده شده به کاظمی را به جد پیگیری می‌کنند.

■ **عیان کردن خالکوبی پینوکیووار!**

مدیر روابط عمومی سیاه‌جامگان به صحبت‌های فروزان که ادعا کرده بود جلوی فحاشی‌های کاظمی ایستاده بود تا به حیثیتش چنگ نیاندازد اینگونه واکنش نشان داد: اول از همه این‌که از این آقا شکایت می‌کنیم، او خودش تا به حال چندبار به دلیل مشکلات اخلاقی از تیم‌های دیگر کنار گذاشته شده و کارنامه‌اش مشخص است، کسی که در رختکن جلوی بازیکنان دیگر برهنه می‌شود و خالکوبی‌های پینوکیووار خود را نشان دیگر بازیکنان می‌دهد نباید درمورد حیثیت و این مسائل حرف بزند.

■ **و مدافع میانی-رسانه‌ای دروازه‌بان**

محمدرضا حکم‌آبادی، مدیررسانه‌ای سابق سیاه‌جامگان، فرد دیگری بود که دراین‌باره اظهارنظر کرد، او به دفاع از محسن فروزان پرداخت و عنوان کرد مدیرروابط عمومی این تیم را نه تنها او بلکه مدیرعامل سیاه‌جامگان هم اصلا نمی‌شناسد، شخصی که یک جلسه هم در مشهد و در کنار تیم نبوده صلاحیت صحبت کردن در مورد این تیم را ندارد.

حکم آبادی درباره فروزان و عمد او در نشان دادن خالکوبی‌هایش (بنا به صحبت‌های مدیرروابط عمومی جدید تیم) گفت: فروزان اتفاقا بسیار پسر خوش‌قلبی است. این را بهتر است از بازیکنان کم‌بضاعت تیم که تعدادشان هم کم نیست بپرسید، او به چندین نفر کفش کتانی و استوک‌های گران‌قیمت هدیه کرد و حواسش به مشکلات بقیه بود. حتی او کنار زمین تمرین به نماز خواندن می‌ایستاد؛ حالا گفته شده او برهنه می‌شده تا خالکوبی‌هایش را نشان دهد؟ من تا هفته هشتم همراه تیم بودم و همیشه در رختکن حضور داشتم یک بار این مسأله را ندیدم، آن وقت این آقا که کسی یک بار هم در اطراف باشگاه و در رختکن رویتش نکرده، از کجا برهنه شدن محسن فروزان را دیده است؟

■ **بازیکنان و مربیان، علیه فروزان امضا کردند**

بعد از این صحبت‌ها و اتفاقات بود که بازیکنان و کادرفنی تیم سیاه‌جامگان با امضای یک نامه، علیه مصاحبه محسن فروزان بازیکن سابق این تیم استشهاد جمع‌آوری کرده‌اند. در این استشهادیه که روی سربرگ رسمی باشگاه به خبرگزاری‌ها ارسال شده است، اعلام شده کادر مدیریتی باشگاه و بازیکنان تیم فوتبال سیاه‌جامگان اعلام می‌کنند ادعاهای مطرح شده در مورد این‌که فرهاد کاظمی خطاب به بازیکنان از فحش‌های ناموسی و الفاظ رکیک استفاده می‌کند، صحت نداشته است و نشر این اکاذیب و تشویش اذهان جامعه فوتبال جوسازی برخی افرادی است که به دلیل مسائل اخلاقی و فنی توسط سرمربی و با تایید باشگاه از تیم کنار گذاشته شده‌اند. بازیکنان گلایه‌ای از توصیه‌های فنی فرهاد کاظمی ندارند و حمایت همه‌جانبه خود را از کادرفنی و در رأس آن، سرمربی تیم اعلام می‌دارند.

■ **و سکانس آخر؛ حکم جلب**

پس از این استشهادیه، حالا نوبت وکیل آقای سرمربی بود تا نتیجه‌گیری این قضیه را کاملا از حالت ورزشی خارج کند و به سمت و سوی قضایی ببرد. وکیل فرهاد کاظمی در پی صحبت‌های دروازه‌بان سابق سیاه‌جامگان اقدام به طرح دعوی علیه فروزان کرده و حکم جلب وی و یک بازیکن دیگر سابق سیاه‌جامگان را نیز گرفته است؛ آن‌ها برای فرار از بازداشت باید وثیقه مدنظر دادگاه را تامین کنند. حال باید دید این اتفاق به چه ترتیب پیش خواهد رفت، سیاه‌جامگانی که این روزها جایگاه خوبی در جدول رده‌بندی لیگ برتر ندارد شاید جایی برای حاشیه‌های این‌چنینی نداشته باشد و به همین دلیل ممکن است با اظهار ندامت کردن دروازه‌بان سابق این تیم، این اتفاق با کدخدامنشی‌های رایج در فوتبال ایران به خیر و خوشی به اتمام برسد و البته شاید هم این اتفاق هرگز نیفتد و اتفاق عجیب دیگری را درپی‌داشته باشد.

یادداشت

حلقه گمشده در پسته‌کاری کشور

سیدحسین ثنایی‌نژاد*

روزی یکی از دانشجویانم برای انتخاب موضوع پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد هواشناسی کشاورزی به اتاقم آمد. گفت می‌خواهد درباره اثر متغیرهای اقلیمی بر تولید پسته تحقیق کند. در اینباره با هم گفتگو کردیم و گفتم یکی از مشکلات اساسی، دستیابی به داده‌های لازم برای تحقیق است، او اما مصمم بود.

با بررسی بیشتر موضوع، کارمان را شروع کردیم و خیلی زود فهمیدیم که ایران با سطح زیر کشت ۳۶۵ هزار هکتار در هر سال حدود ۳۰۰ هزار تن پسته تولید می‌کند. این ارقام جایگاه کشورمان را در میان بزرگترین تولیدکنندگان پسته جهان بسیار برجسته کرده است و اکنون رقیب اصلی ایران در بازار جهانی پسته آمریکاست. براساس آمار سازمان خواروبار جهانی FAO درآمد ایران از این محل حدود ۱٫۵ میلیارد دلار است و به همین دلیل پسته در راس اقلام صادرات غیرنفتی کشورمان قرار گرفته است.

پسته یک محصول باغی مقاوم به شرایط دشوار اقلیمی است، هم به شوری خاک مقاوم است و هم به کم‌آبی که این دو آفت غالب اقلیم این مرزوبوم است.

به همین دلیل هم اخیرا کشت این محصول از مناطق مرکزی ایران مانند کرمان و رفسنجان و زرند به جای جای ایران گسترش یافته است.

امروز همه می‌دانند که درخت مقاوم پسته را می‌توانند در شرایط سخت اقلیمی و خاکی بکارند و از آن محصول بردارند، اما و هزار اما که هزار نکته باریک‌تر از مو اینجاست؛ نکته‌هایی که هم مدیران ارشد اقتصاد و کشاورزی کشور باید بدانند و بر حل آن همت گمارند و هم کشاورزانی که دست‌های پرپینه‌شان از زمین خشک بار برمی‌دارند و به اقتصاد کشور رونق می‌رسانند.

به عنوان یک دانشگاهی مهمترین مسئله در تولید پسته ایران را نبود یک نظام پژوهشی قدرتمند برای این محصول استراتژیک می‌دانم؛ امروزه یک کشاورز ساده که متاسفانه به دلیل عدم دریافت مشاوره علمی موثر از مراکز تحقیقاتی حتی اعتمادی هم به نظرات محققان ندارد، بی‌توجه به شرایط خاک و آب منطقه اقدام به کشت این محصول می‌کند و البته محصولی هم از آن برمی‌دارد که گفتم این درخت نجیبانه در شرایط سخت رشد می‌کند و به بار می‌نشیند.

اما محصول از کیفیت کافی برخوردار نیست و چه بسا با کمی عملیات خاک‌ورزی و یا اصلاح دوره آبیاری و کوددهی مناسب و عملیات دفع آفات حساب شده، بتواند محصولی به مراتب با کیفیت‌تر و با عملکرد بیشتر به دست آورد.

در جریان تحقیقات خود متوجه شده‌ایم که نقص آمار و اطلاعات برای این محصول مهم کشاورزی در کشور ما بسیار جدی است، سازمان‌های ذیربط بدون نظام‌نامه معینی آمارهای جسته و گریخته‌ای را گردآوری می‌کنند و همین آمارهای ناقص نیز به سختی در دسترس محققان قرار می‌گیرد.

در همان موردی که در ابتدای این یادداشت عنوان کردم من و دانشجویم هزار راه نرفته را رفتیم تا آنکه بتوانیم آمار جسته و گریخته‌ای را از سازمان‌های ذیربط بگیریم و سرنخ‌هایی از آنچه در فرضیه‌های علمی‌مان بود در آنها بیابیم.

البته دهها مسئله دیگر نیز بر سر کاشت، داشت و برداشت این محصول هست؛ اینکه پسته‌کاری ما مانند سایر محصولات کشاورزی‌مان در زمین‌های کوچک و خرده مالک انجام می‌شود، اینکه مکانیزاسیون کشاورزی برای این محصول تقریبا در نقطه صفر است و اغلب عملیات باغی این محصول به صورت سنتی و دستی انجام می‌شود، اینکه روش‌های دفع آفات کاملا سلیقه‌ای و بی‌مشورت با متخصصان دفع آفات می‌باشد، اینکه برای حوادث طبیعی و جوی مانند سرمازدگی، گرمازدگی، تگرگ، سیل و خشکسالی چشم‌های کشاورزان فقط به آسمان است و دستانشان به دعا و از تدبیر و دانش خالی، اینکه نظام آبیاری علمی مدونی برای شرایط خاکی و اقلیمی مناطق مختلف در دست نیست و پسته‌ای که باید برای رسیدن به بهترین عملکرد در دوره‌های آبی کاملا معین آبیاری شود و نمی‌شود، اینکه سطح آب زیرزمینی در دشت‌های گسترده مربوط به کشت این محصول به سرعت در حال افت بوده و خطری مهلک برای پسته‌کاران محسوب می‌شود، اینکه صنعت بسته‌بندی و نگهداری و حمل‌ونقل و انبارکردن این محصول دچار کاستی‌های بسیار است و محصول فراهم شده را گاه دچار خسران و حتی نابودی می‌سازد، اینکه بازرگانی خارجی این محصول دست تولیدکنندگان اصلی‌اش را از بازار مصرف خارجی کوتاه کرده و انحصارا در اختیار چند بنگاه خاص قرار می‌دهد و دهها مشکل ریز و درشت دیگر بماند برای مقالاتی که باید بدانها بپردازند.

اینها همه مسائل بزرگی هستند که صد البته مدیران و کشاورزان باید هرکدام در جایگاه خویش به آنها اهتمام ورزند. اما کیست که نداند که مشکل را باید ز دانشمند مجلس باز پرسید! بنابراین گام نخست برای پاسخ بدین مشکلات بی‌شمار بر سر راه کشت‌وتوسعه این محصول نجیب پرسود مقاوم به شرایط دشوار اقلیمی و محیطی کشور خشک و نیمه‌خشک ما، اهتمام به امر پژوهش خاص در زمینه پسته و فراهم‌ساختن امکان تاسیس یک سامانه متمرکز و علمی برای تاسیس ایستگاه‌های تحقیقاتی در میانه میدان باغات پسته در مناطق مختلفی است که این محصول کشت می‌شود و سپس ایجاد یک سامانه جامع اطلاعاتی که بتواند انبوه اطلاعات به دست آمده را به صورت نظام‌مند در اختیار پژوهشگران و همچنین کشاورزان قرار دهد.

افسوس که این رسم شایسته در کشور ما نیست که سرمایه‌گذاران هر فعالیت اقتصادی و کشاورزی و یا هر زمینه دیگر، درصدی ناچیز از درآمد خویش را برای تحقیق و توسعه هزینه کنند و خود عنان پژوهش در دست گیرند با سرمایه‌گذاری پرسود در این راه. کاش روزگاری برسد که باغداران پسته خود به دانشگاه‌ها مراجعه کنند و با تقبل پرداخت هزینه‌های تحقیق از پژوهشگران بخواهند که در حل مشکلاتشان بدانها یاری رسانند و یا اینکه برای بهبود وضعیت‌شان بیاندیشند. اگر چنین روزی برسد حلقه تحقیق و تولید و مصرف یکپارچه شده و در یک مدار پر سود و پربازده خواهد چرخید و چرخ سنگین اقتصاد این رشته را هم خواهد چرخاند. به امید آن روز.

*عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد

«دنیای اقتصاد»» از وضعیت تولید و صادرات پسته در خراسان رضوی گزارش می‌دهد؛

دومین قطب تولید پسته کشور

افزایش تولید نباید با تغییر الگوی کشت و افزایش اراضی پسته همراه باشد بلکه میزان تولید باید در باغ‌های موجود افزایش یابد

دنیای اقتصاد، زهرا صفدری- نام پسته که به گوش می‌رسد، همزمان با آن نام شهرهایی مثل رفسنجان و کرمان و دامغان هم در ذهن هر شنونده‌ای تداعی می‌شود، اما شاید خیلی‌ها از پیشرفت خراسان رضوی در زمینه کشت این محصول اطلاعی نداشته باشند و در این زمینه استان ما مغفول واقع شده است. پسته یکی از محصولات استراتژیک و صادراتی کشور است و حدود ۹درصد کل صادرات غیرنفتی کشور و ۶۰ درصد صادرات محصولات کشاورزی و ۶۸ درصد صادرات محصولات باغی کشور را به خود اختصاص داده است؛ در کشور ۱۶۰هزار خانوار با یک میلیون نفر و در خراسان رضوی ۱۸هزار خانوار با ۷۰هزار نفر در حرفه‌های مرتبط با تولید این محصول به‌کار اشتغال دارند. باتوجه به کیفیت مناسب و مطلوب پسته استان و از توجیه اقتصادی خارج شدن باغ‌های استان کرمان براساس اظهارنظر برخی کارشناسان، خراسان رضوی می‌تواند در آینده‌ای نزدیک به رتبه نخست تولیدپسته درکشور دست یابد. رتبه‌ای که دور از دسترس نیست و می‌توان با مدیریت صحیح و افزایش میزان تولید در سال‌هایی نه چندان دور به آن دست یافت. البته به اذعان مسئولان امر، افزایش تولید نباید با تغییر الگوی کشت و افزایش اراضی پسته همراه باشد بلکه میزان تولید باید در باغ‌های موجود افزایش یابد و در این راستا استفاده ازروش‌های نوین آبیاری و استفاده از نظرات کارشناسان کشاورزی می‌تواند اثرگذار باشد.

■۶۵ هزار هکتار باغ پسته در خراسان رضوی

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی درباره وضعیت تولید پسته در استان به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: هم‌اکنون ۶۵ هزار هکتار از اراضی سطح استان زیرکشت پسته است که ۴۰ هزار هکتار از این مقدار باغ‌های بارور بوده و محصول می‌دهد و ۲۵ هزار هکتار باغ غیربارور یک تا شش ساله است که پس از سال ششم از زمان کاشت، می‌توان برداشت پسته از این درختان را آغاز کرد.

مزروعی: استان کرمان هم اکنون ۷۰ درصد تولید پسته کشور را برعهده دارد و پس از آن خراسان رضوی با سهمی ۲۰ درصدی در رتبه دوم قرار داشته و دیگر استان‌ها سهمی ۱۰ درصدی در تولید این محصول دارند

مجتبی مزروعی میزان تولید پسته خشک خراسان رضوی در سال‌جاری را بین ۴۸ تا ۵۰ هزار تن اعلام و اضافه می‌کند: عملکرد تولید ما در واحد سطح ۱۴۰۰ کیلوگرم است و به طور میانگین به ازای هر هکتار باغ پسته، این مقدار برداشت محصول داریم که در این زمینه عملکردمان سه برابر استان کرمان، به عنوان قطب تولید پسته ایران است، ضمن اینکه متوسط برداشت پسته در هر هکتار در کشور حدود ۷۵۰ کیلوگرم است و در استان ما دو برابر میانگین کشوری برداشت محصول انجام می‌شود.

مزروعی شرایط اقلیمی مناسب‌تر، عمل‌کردن به توصیه‌های کارشناسان فنی توسط کشاورزان و استفاده از نظرات آنها در عملکرد باغات را به عنوان برخی از دلایل بهره‌وری بیشتر از باغات پسته خراسان رضوی نسبت به دیگر نقاط کشور می‌داند و عنوان می‌کند: شهرستان‌های مه‌ولات، بردسکن و خوشاب، بیشترین سطح زیرکشت پسته در استان را در اختیار دارند.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی درشت‌تر بودن، مورد پسند بیشتری است.

رئیس سازمان جهادکشاورزی خراسان رضوی می‌گوید: با توجه به ارزآوری بالای محصول پسته و نیاز کمتر آن به آب نسبت به برخی دیگر از محصولات پرآب‌بر در استان، در اصلاح الگوی کشت به این محصول توجه داریم. وی درباره وضعیت واحدهای فرآوری پسته در استان اظهار می‌کند: در حال حاضر ۵۹ ترمینال فرآوری پسته در خراسان رضوی در حال فعالیت است که این تعداد توان جذب تمامی پسته تولیدی استان را دارد.

مزروعی در پاسخ به این سوال که چه سیاست‌هایی برای تشویق پسته‌کاران از سوی سازمان جهاد کشاورزی اعمال می‌شود، عنوان می‌کند: ما در موضوعاتی نظیر آبیاری تحت فشار و تامین سرمایه در گردش باغات از کشاورزان حمایت می‌کنیم اما در زمینه توسعه کشت پسته با توجه به اثرات نه چندان مطلوب اقتصاد تک‌محصولی و احتمال ایجاد مشکل در آینده به دلیل عارضه‌های طبیعی، برنامه‌ای در زمینه انجام نداریم.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی تاکید می‌کند: با توسعه کشت پسته به سمت اقتصاد تک‌محصولی پیش می‌رویم و با توجه به اینکه در این نوع اقتصاد، امکان ضربه خوردن در اثر شرایط نامناسب جوی بسیار زیاد است؛ توصیه ما هم به باغداران و کشاورزان کشت چند نوع محصول است تا اگر در اثر کم‌آبی و یا شرایط نامناسب جوی محصولی از بین رفت و یا خسارت دید، بتوان خسارت را با محصولی دیگر جبران کرد.

■خراسان رضوی، یک چهارم صادرات پسته کشور را برعهده دارد

عضو هیات رئیسه انجمن پسته خراسان رضوی نیزمی‌گوید: ارزش صادرات سالانه پسته از کشور در حال حاضر حدود یک و نیم میلیارد دلار است که یک چهارم از این مقدار مربوط به استان خراسان رضوی است.

علیرضا پناهنده با بیان اینکه میزان صادرات پسته کشور در سال‌جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش یافته، می‌افزاید: این درحالیست که میزان صادرات امسال با متوسط پنج ساله صادرات این محصول هم‌خوانی دارد و طبیعتا تناسب باید همین‌گونه باشد. وی خاطرنشان می‌کند: میزان تولید پسته در خراسان رضوی در حال افزایش است چون ۴۵ درصد باغات غیربارور پسته در استان‌های خراسان رضوی و جنوبی است و طبیعی است که هر ساله با بارور شدن این باغ‌ها، افزایش تولید داشته باشیم اما در کشور افزایش تولیدی در کار نبوده و میزان تولید پسته در کشور ثابت است و از ۲۲۰ هزار تن در هر سال افزایش چندانی نمی‌یابد.

عضو هیات رئیسه انجمن پسته خراسان رضوی از هم‌خوانی نداشتن سطح زیر کشت پسته با منابع آبی پایدار به عنوان یکی از مهمترین مشکلات در مرحله تولید این محصول نام برده و اظهار می‌کند: افزایش بی‌رویه سطح زیر کشت بدون استفاده از سیستم‌های نوین آبیاری یکی از مشکلات اساسی است و باید در این زمینه چاره‌جویی اساسی شود. در حال حاضر از سیستم‌های آبیاری تحت فشار به میزان کافی استفاده نمی‌شود و حتی برخی کشاورزان بدون دلایل علمی نسبت به این نوع آبیاری موضع‌گیری می‌کنند.

پناهنده: میزان تولید پسته در خراسان رضوی در حال افزایش است چون ۴۵ درصد باغات غیربارور پسته در استان‌های خراسان رضوی و جنوبی است که هر ساله با بارور شدن این باغ‌ها، افزایش تولید داشته باشیم

سالانه حدود ۲۵۰ هزار تن پسته در کشور تولید می‌شود که سهم خراسان رضوی تولید ۲۰ درصد از این مقدار است؛ استان کرمان هم اکنون ۷۰ درصد تولید پسته کشور را برعهده دارد و پس از آن خراسان رضوی با سهمی ۲۰ درصدی در رتبه دوم قرار داشته و دیگر استان‌ها سهمی ۱۰ درصدی در تولید این محصول دارند.

■فعالیت ۵۹ ترمینال فرآوری پسته در استان

مزروعی از پسته بادامی، فندقی و کله‌قوچی به عنوان برخی از ارقام تولیدی این محصول در استان نام برده و می‌افزاید: بیشترین سطح زیرکشت پسته استان مربوط به ارقام بادامی و کله‌قوچی است و کشت پسته فندقی به دلیل شرایط آب‌وهوایی کمتر از ارقام دیگر است؛ همه این ارقام صادراتی بوده اما نوع کله‌قوچی به دلیل درشت‌تر بودن، مورد پسند بیشتری است.

رئیس سازمان جهادکشاورزی خراسان رضوی می‌گوید: با توجه به ارزآوری بالای محصول پسته و نیاز کمتر آن به آب نسبت به برخی دیگر از محصولات پرآب‌بر در استان، در اصلاح الگوی کشت به این محصول توجه داریم. وی درباره وضعیت واحدهای فرآوری پسته در استان اظهار می‌کند: در حال حاضر ۵۹ ترمینال فرآوری پسته در خراسان رضوی در حال فعالیت است که این تعداد توان جذب تمامی پسته تولیدی استان را دارد.

مزروعی در پاسخ به این سوال که چه سیاست‌هایی برای تشویق پسته‌کاران از سوی سازمان جهاد کشاورزی اعمال می‌شود، عنوان می‌کند: ما در موضوعاتی نظیر آبیاری تحت فشار و تامین سرمایه در گردش باغات از کشاورزان حمایت می‌کنیم اما در زمینه توسعه کشت پسته با توجه به اثرات نه چندان مطلوب اقتصاد تک‌محصولی و احتمال ایجاد مشکل در آینده به دلیل عارضه‌های طبیعی، برنامه‌ای در زمینه انجام نداریم.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی تاکید می‌کند: با توسعه کشت پسته به سمت اقتصاد تک‌محصولی پیش می‌رویم و با توجه به اینکه در این نوع اقتصاد، امکان ضربه خوردن در اثر شرایط نامناسب جوی بسیار زیاد است؛ توصیه ما هم به باغداران و کشاورزان کشت چند نوع محصول است تا اگر در اثر کم‌آبی و یا شرایط نامناسب جوی محصولی از بین رفت و یا خسارت دید، بتوان خسارت را با محصولی دیگر جبران کرد.

■خراسان رضوی، یک چهارم صادرات پسته کشور را برعهده دارد

عضو هیات رئیسه انجمن پسته خراسان رضوی نیزمی‌گوید: ارزش صادرات سالانه پسته از کشور در حال حاضر حدود یک و نیم میلیارد دلار است که یک چهارم از این مقدار مربوط به استان خراسان رضوی است.

علیرضا پناهنده با بیان اینکه میزان صادرات پسته کشور در سال‌جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش یافته، می‌افزاید: این درحالیست که میزان صادرات امسال با متوسط پنج ساله صادرات این محصول هم‌خوانی دارد و طبیعتا تناسب باید همین‌گونه باشد. وی خاطرنشان می‌کند: میزان تولید پسته در خراسان رضوی در حال افزایش است چون ۴۵ درصد باغات غیربارور پسته در استان‌های خراسان رضوی و جنوبی است و طبیعی است که هر ساله با بارور شدن این باغ‌ها، افزایش تولید داشته باشیم اما در کشور افزایش تولیدی در کار نبوده و میزان تولید پسته در کشور ثابت است و از ۲۲۰ هزار تن در هر سال افزایش چندانی نمی‌یابد.

عضو هیات رئیسه انجمن پسته خراسان رضوی از هم‌خوانی نداشتن سطح زیر کشت پسته با منابع آبی پایدار به عنوان یکی از مهمترین مشکلات در مرحله تولید این محصول نام برده و اظهار می‌کند: افزایش بی‌رویه سطح زیر کشت بدون استفاده از سیستم‌های نوین آبیاری یکی از مشکلات اساسی است و باید در این زمینه چاره‌جویی اساسی شود. در حال حاضر از سیستم‌های آبیاری تحت فشار به میزان کافی استفاده نمی‌شود و حتی برخی کشاورزان بدون دلایل علمی نسبت به این نوع آبیاری موضع‌گیری می‌کنند.

پناهنده یادآور می‌شود: عدم اطلاع بسیاری از کشاورزان درباره فرآوری محصول از دیگر مشکلات تولید پسته است، متاسفانه این محصول با رطوبت بالایی از ترمینال‌های فرآوری جمع‌آوری می‌شودو این موضوع به همه پسته‌های ایران ضربه می‌زند. در استان خراسان نیز باتوجه به اینکه کشاورزان دریافت پسته با رطوبت پنج تا شش درصد را از واحدهای فرآوری مطالبه نمی‌کنند، آنها محصول را با رطوبت ۱۵ درصدی تحویل داده و استانداردها را رعایت نمی‌کنند.

مدیرعامل شرکت بنه سبز ادامه می‌دهد: انتخاب پایه پیوند نیز در کشت پسته مساله مهمی است زیرا این محصول دارای ریشه‌ای عمیق است و کشاورز باید روش‌های مدیریتی کاشت آن را بلد باشد، انتخاب خاک مناسب در کشت پسته دارای اهمیت است و از هدررفت منابع آبی جلوگیری می‌کند. همچنین استفاده از نهاده‌های مناسب و استاندارد و شناسنامه‌دار بازار ضروری است و روی‌آوردن کشاورزان به کود و سم‌های شیمیایی و هورمونی شاید تاثیر آنی داشته باشد اما در بلندمدت مخرب است.

■ضرورت استفاده از کودهای آلی و زیستی در تولید محصول

پناهنده تاکید می‌کند: سازمان‌های دولتی مانند جهاد کشاورزی و تعزیرات حکومتی باید مصرف کودهای آلی و زیستی، کمپوست‌دار و فرآوری شده را به کشاورزان توصیه و تاکید کند تا سطح حاصل‌خیزی خاک با استفاده از کودهای آلی و زیستی افزایش یابد.

عضو هیات رئیسه انجمن پسته خراسان رضوی می‌گوید: بخشی دیگر از مشکلات در حوزه تولید پسته به نداشتن استراتژی مربوط است؛ واحدهای فرآوری محصول در استان کوچک بوده و توانایی برندسازی، خرید، توسعه فعالیت، کنترل و پایش را به میزان کافی ندارند. در بحث صادرات نیز مشکلاتی نظیر نبود تسهیلات بانکی برای صادرکنندگان پسته در مواقع رکود بازار برای جلوگیری از فروش ارزان محصول به خریداران از مشکلات اساسی است.

پناهنده تصریح می‌کند: با توجه به اینکه پسته دارای مزیت رقابتی است، انتظار سرمایه‌گذاری و توجه ویژه به این محصول را داریم؛ انتظار حمایت از محصولی مانند چغندر قند با میزان مصرف آبی که دارد، نابه‌جاست و یا حمایت از گندم هم چندان توجیه اقتصادی چندانی ندارد اما پسته می‌تواند بخشی از مشکلات اقتصادی کشور را رفع کند و کشت آن در دنیا به سرعت در حال افزایش است. اگر تغییر الگوی کشت در مزارع علمی باشد، با توجه به تقاضایی که در بازار برای پسته وجود دارد و تهدیدی از نظر میزان تولید نمی‌بینیم، تغییر کشت از محصولات پرآب به محصولات با ارزشی مثل پسته می‌تواند در رشد اقتصادی منطقه اثرگذار باشد.

مدیرعامل شرکت بنه سبز از امریکا به عنوان رقیب اصلی ایران در تولید و صادرات پسته نام برده و می‌گوید: سال گذشته تولید این کشور در مجموع هم‌ردیف با ایران و کمی بیشتر بود اما امسال میزان تولید پسته در امریکا کمتر شد. افزون بر این، استرالیا، آرژانتین، ترکیه و سوریه هم از تولیدکنندگان این محصول به شمار می‌روند.

پناهنده با بیان اینکه عمده صادرات پسته ما به چین، روسیه و اروپاست، می‌افزاید: قیمت پسته در ایران تابع قیمت جهانی است زیرا ۹۰ درصد محصول تولیدی صادر می‌شود و بنابراین دلالان تاثیری در قیمت‌ها ندارند و به نظر من واسطه‌گری در پسته ایرادی نیست و تاثیر چندانی در قیمت‌گذاری این محصول ندارد. وی اظهار می‌کند: اینکه پسته از استان ما به دیگر استان‌ها رفته و ازآنجا صادر می‌شود به دلیل امکانات بهتر آنها مانند انبارها برای نگهداری از محصول است و این موضوع به ضرر کشاورزان ما نیست زیرا قیمت‌ها یکسان و تابع نرخ جهانی است.

■برداشت ۵۱ تن پسته در یک هکتار توسط باغدار نمونه

باغدار نمونه پسته خراسان رضوی در سال ۹۴ نیز به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: در حالت عادی میزان برداشت پسته از هر هکتار باغ، حدود ۱۵ تن است که ما موفق شدیم با طی کردن پروسه‌ای سه تا چهار ساله، میزان برداشت در یک هکتار را به ۵۱ تن برسانیم و به رکودی مطلوب دست پیدا کنیم.

محمد ذوالفقاری که کارمند یکی از ادارات است و به گفته خودش کار باغبانی را به طور تفریحی و تفننی با برادرانش انجام می‌دهد، می‌افزاید: از سال ۷۷ کار را با برادرانم آغاز کردیم و تصمیم گرفتیم در میزان تولید محصول رکورد بزنیم و در این زمینه از مشاوره همکاران جهاد کشاورزی مه‌ولات و تجارب پدرم که حدود ۵۰ سال در کشت این محصول فعالیت داشته استفاده کرده‌ایم.

ذوالفقاری مشکل اصلی در کشت و تولید پسته را مبارزه با آفات خوانده و اظهار می‌کند: متاسفانه سموم موجود در بازار پاسخگوی این مساله نیست و با توجه به اینکه بیشتر ارقام سموم بازار از نوع چینی است، نمی‌تواند به خوبی آفات را دفع کند و برای حل این موضوع جهاد کشاورزی در حال پیگیری است.

این باغدار نمونه پسته استان درباره نحوه صادرات محصولات تولیدی خود نیز می‌گوید: برای صادرات، درگذشته محصولات را به دست واسطه‌ها می‌دادیم اما در حال حاضر پسته را به طور مستقیم به دست تاجران می‌رسانیم، پسته فیض‌آباد ۱۰ روز زودتر از دیگر نقاط استان برداشت می‌شود، ارتباط را با تاجران افغانستانی، تاجیکستانی و چینی که در هنگام برداشت محصول به ایران می‌آیند برقرار می‌کنیم و با توجه به اینکه تاجران افغانستانی در سال‌های اخیر برای رساندن پسته به عید قربان با قیمت مناسب‌تری محصول را خریداری می‌کنند، از نگهداری محصول و فروش آن در آینده خودداری می‌کنیم و پس از برداشت بلافاصله به فروش می‌رسانیم.

■برخی از دلال‌ها پسته مرغوب را با محصول درجه دو مخلوط می‌کنند

ذوالفقاری ادامه می‌دهد: پسته سفید بادامی فیض‌آباد در سه سال اخیر به قیمتی حدود ۳۳ هزار تومان برای هر کیلوگرم به تاجران افغانستان فروخته می‌شود و در موارد دیگر نرخ این نوع پسته حدود ۲۸ هزار تومان است، ضمن اینکه بخشی از محصولات را به کارخانه‌های بسته‌بندی پسته در مشهد نیز می‌فروشیم.

این پسته‌کار نمونه با اشاره به مرحله فرآوری محصول به عنوان یکی از مهمترین مراحل در تولید و عرضه پسته باکیفیت، تصریح می‌کند: با ایجاد واحد فرآوری پسته در داخل مزرعه، فاصله زمانی بین برداشت تا فرآوری محصول را به حداقل رسانده‌ایم و تقریبا هر دو مرحله به طور همزمان انجام می‌شود، این اقدام در جلوگیری از ایجاد سم آفلاتوکسین که در فاصله زمانی ۱۰ تا ۱۲ ساعته بین برداشت تا فرآوری پسته در محصول به وجود می‌آید، بسیار اثرگذار است. وقتی چنین سمی در پوست مرطوب پسته ایجاد شود، نمی‌توان آن را صادر کرد اما ما با خشک کردن نیم ساعته پسته براساس آزمایش‌ها، میزان سم آفلاتوکسین را در محصولاتمان به صفر رسانده‌ایم.

ذوالفقاری درباره نقش دلالان در عرضه پسته می‌گوید: متاسفانه یکی از مشکلاتی که ما با دلالان در شهرستان مه‌ولات داریم این است که علی رغم تاکیدمان بر کیفیت محصول، برخی از آنها پسته مرغوب خریداری شده از ما را با محصول درجه دو مخلوط می‌کنند، به همین دلیل چند سالی است که با واسطه‌ها کار نمی‌کنیم و حتی در سال آینده قصد داریم که محصول را با نام و برند خود صادر کنیم.

باغدار نمونه پسته در خراسان رضوی اظهار می‌کند: هم‌اکنون ۶۵ هکتار از اراضی ما سطح زیر کشت پسته است که برای افزایش میزان تولید روی چهار تا شش هکتار از اراضی کار کردیم و موفق به برداشت ۵۱ تن محصول شدیم، ۳۰ هکتار از باغات ما بارده، ۱۵ هکتار نهال و غیربارور و ۱۵ هکتار دیگر در سال اول باردهی قرار دارند.

■پسته محصولی کم‌توقع در مناطق گرم و خشک است

مدیر جهاد کشاورزی شهرستان مه‌ولاتمی گوید: هم‌اکنون ۲۲ هزار هکتار از اراضی این شهرستان سطح زیر کشت پسته است که ۸۰۰۰ هکتار از این مقدار نهال بوده و ۱۴ هزار هکتار بارده است. سالانه حدود ۲۰ هزار تن پسته خشک در مه‌ولات تولید می‌شود که با این میزان، بیش از ۵۰ درصد تولید پسته استان و هفت درصد تولید کشور را به خود اختصاص داده‌ایم.

احمد نادری با اشاره به فعالیت ۴۱ ترمینال فرآوری پسته در مه‌ولات، می‌افزاید: این ترمینال‌ها با ۵۵ خط فرآوری در شهرستان فعال هستند، رقم بادامی سفید بیشترین سطح زیر کشت پسته شهرستان را به خود اختصاص داده و ارقام پسته اکبری، کله‌قوچی، فندقی و نیز پسته‌های زودرس مثل پسته قرمز و گرمه نیز از دیگر تولیدات ما به شمار می‌رود که در این میان پسته بادامی و اکبری برای تازه‌خوری در کشور و

نادری: پسته محصولی کم‌توقع در زمینه آبیاری است و با توجه به بحران و محدودیت آب باز هم در این مناطق رشد می‌کند و محصول مضر مقاوم و سازگار است

نیز پسته کله‌قوچی برای صادرات به چین بیشتر مورد استقبال واقع می‌شود.

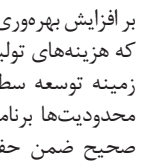

نادری با بیان اینکه زمان برداشت محصول در نیمه شهریور آغاز شده و در نیمه مهرماه به پایان میرسد،یادآور می‌شود: پسته محصولی کم‌توقع در زمینه آبیاری است و با توجه به بحران و محدودیت آب باز هم در این مناطق رشد می‌کند و محصول می‌دهد و در برابر شوری و املاح مضر مقاوم و سازگار است، برای تولید آن در هر هکتار ۳۶۰ متر مکعب آب مصرف می‌شود و در شرایطی که با محدودیت‌های آبی و خاکی

ذولفقاری: پسته سفید بادامی فیض‌آباد در سه سال اخیر به قیمتی حدود ۳۳ هزار تومان برای هر کیلوگرم به تاجران افغانستان فروخته می‌شود

مواجهیم و دیگر محصولات قادر به رشد در برخی نقاط نیستند پسته در شرایط گرم و خشک هم مقاوم است و رشد می‌کند.

مدیر جهاد کشاورزی مه‌ولات اضافه می‌کند: با توجه به محدودیت‌های آبی موجود، برنامه‌های ما بر افزایش بهره‌وری و عملکرد در واحد سطح است که هزینه‌های تولید را هم کاهش می‌دهد اما در زمینه توسعه سطح زیر کشت به دلیل همین محدودیت‌ها برنامه‌ای نداریم و باید با مدیریت صحیح ضمن حفظ وضعیت موجود، میانگین تولید پسته در هر هکتار را افزایش دهیم.

نادری می‌گوید: شهرستان مه‌ولات در زمینه سطح زیر کشت پسته و انار مقام نخست استانی و در زمینه تولید و سطح زیر کشت زعفران مقام پنجم را در اختیار دارد. وی خاطرنشان می‌کند: زعفران از گیاهان کم‌آب طلب است اما انار برای رشد نیازمند آب زیادی است و با توجه به محدودیت منابع آبی برای این محصول کشت جایگزین از محصولاتی مثل پسته و یا گیاهان دارویی سازگار با محیط زیست شهرستان مثل عناب و سنجد خواهیم داشت.

شاخص های عمده نیروی کار در بهار ۹۴

در بهار ۱۳۹۴، استان خراسان رضوی با نرخ بیکاری ۱۴.۶ درصد، چهارمین استانی بود که بیشترین بیکاران را داشته است. استان های خراسان جنوبی و شمالی نیز به ترتیب با ۹.۰۱ و ۹.۵ درصد نرخ بیکاری در بین ۱۰ استانی قرار گرفته اند که دارای کمترین میزان بیکاران می باشند.

نرخ بیکاری

✔ نشان می دهد چند درصد از جمعیت فعال، بیکار هستند.

✔ جمعیت فعال: تمام افراد ۱۰ ساله و بیشتر (حداقل سن تعیین شده) که بیکار یا شاغل هستند.

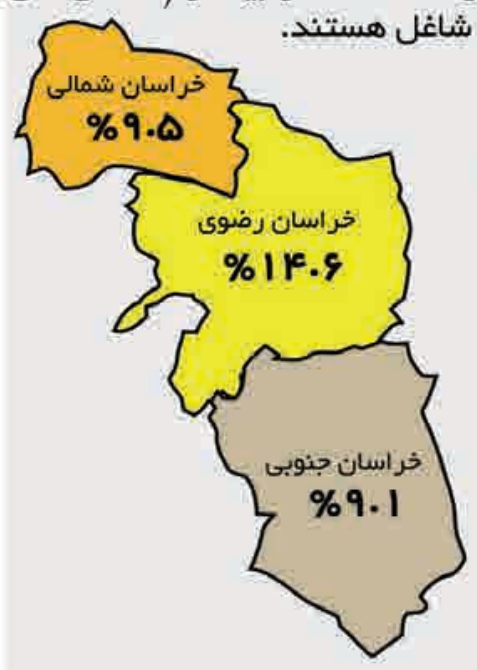

نرخ بیکاری در استان خراسان رضوی
۱۴.۶ درصد

خراسان شمالی
۹.۵ درصد

خراسان جنوبی
۹.۱ درصد

✔ نرخ بیکاری مردان و زنان در استان خراسان رضوی نسبت به دو استان دیگر بیشتر است.

✔ نکته حائز اهمیت این است که در استان خراسان شمالی نرخ بیکاری مردان بیش از زنان است حال آن که در دو استان دیگر این وضعیت به طرز معناداری کاملاً برعکس می باشد.

نرخ بیکاری در استان ها

نرخ مشارکت اقتصادی

✔ نشان می دهد چند درصد از جمعیت در سن کار، فعال (شاغل یا بیکار) هستند.

سهم اشتغال در بخش

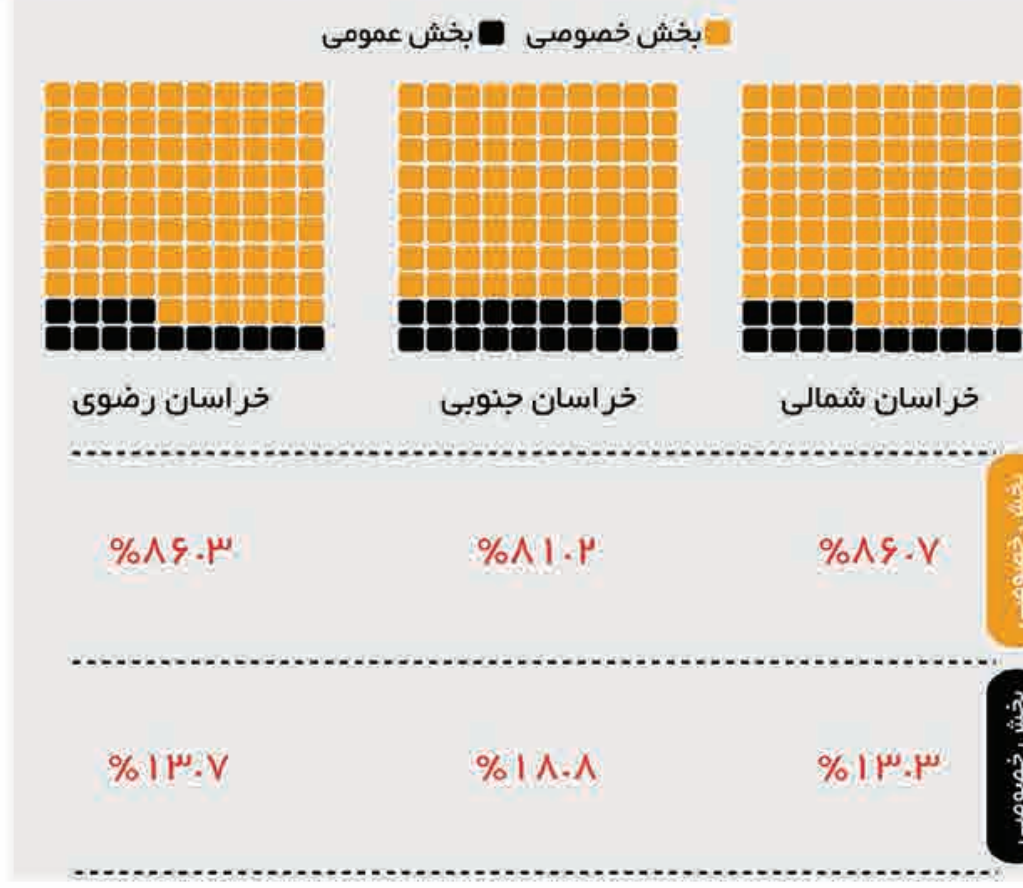

سهم اشتغال در بخش

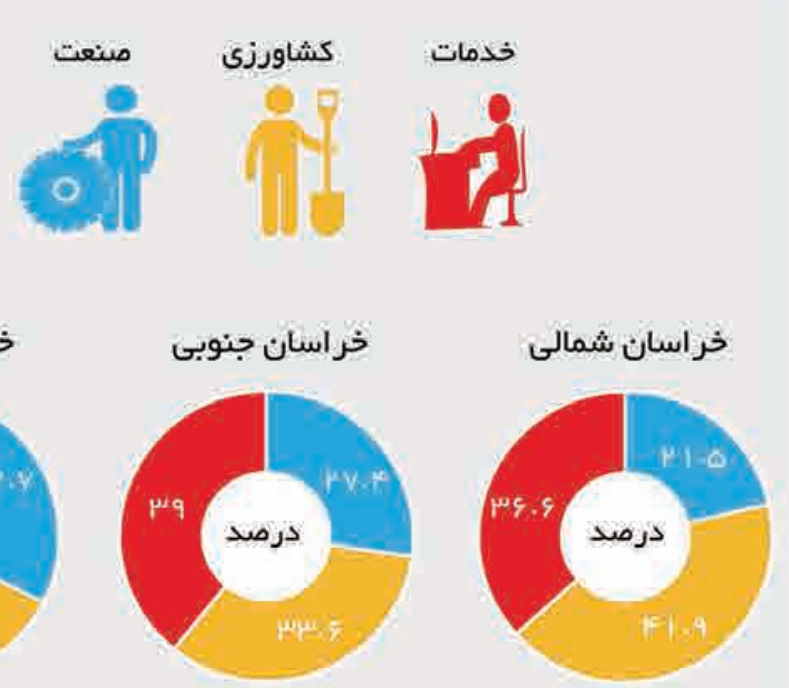

✔ در خراسان رضوی و جنوبی نیروی کار بیشتر در بخش خدمات فعالیت دارند، اما در خراسان شمالی بیشتر در بخش کشاورزی فعالیت دارند.

اینفوگرافی: مسعود زارع

روزنامه اقتصادی صبح ایران
صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
مدیر هنری: محمد عسگری
پذیرش و هماهنگی: مینا صمدی
دفتر مرکزی ویژه نامه های استانی:۴۲۷۱۰۴۵۴-۰۲۱
نشانی:خیابان قائم مقام فراهانی، ضلع شمال غربی میدان شعاع، پلاک۱۰۸

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
ضمیمه هفتگی استان های خراسان
دوشنبه ۲۳ آذر ماه ۱۳۹۴/ ۲ ربیع الاول ۱۴۳۷/ ۱۴ دسامبر ۲۰۱۵/ شماره ۳۶۵۱

سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم
دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
نشانی: مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره ۱۳
تلفن:۳۷۶۲۴۲۷۶، ۳۶ ۶۱ ۳۷۶۸-۰۵۱۳ نمابر:۸۹۷۸۰۲۱۷-۰۲۱
آگهی ها: ۳۵ ۸۶ ۴۱۹ ۰۹۱۲
پست الکترونیک: mashhad@den.ir
نسخه الکترونیک: www.EastEconomy.ir
سامانه ارتباطی:۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰

خراسان ما

نیم‌نگاهی به هنرهای عهد اشکانی

رضا سلیمان نوری *

نوشتارهای قبلی این مجموعه به نوعی به زبان، معماری و شهرسازی عهد اشکانی اشاره‌ای مختصر داشت اما این دوره دارای ویژگی‌های دیگری نیز هست که یکی از آن‌ها هنر است. هنر پارتی به دو دوره و مرحله شناسایی شده، تقسیم می‌شود. مرحله نخستین که از حدود سال ۲۵۰ ق.م شروع و تا جلوس مهرداد دوم به تخت سلطنت ادامه می‌یابد. در این دوران سبک‌های سنتی ایران بسیار بی‌قوت بودند. این سبک‌ها به همراه گرایش‌های فرهنگ هلنی و یونانی-ایرانی به موجودیت خود ادامه دادند و مرحله دوم که به دنبال مرحله نخست آغاز گشت و دورانِ پارت‌ها را دربرگرفت و تا سقوط اشکانیان و ظهور امپراتوری ساسانی ادامه یافت. این دوره حاوی هنر واقعی پارتیان بود.

به هرحال نباید فراموش کرد که به‌طور طبیعی اوضاع جغرافیایی مراکز مختلف، همراه با ساختار و بافت اجتماعی نیز فعالیت‌های هنری پارتیان را تحت‌تأثیر خود قرار داده است. نخستین پایتخت رسمی پارت‌ها پس از درگذشت ارشک یعنی «نسا» در نزدیکی شهر جدید عشق‌آباد برپا شد. هنر نوظهور پارتی، همان‌گونه که در دو یادداشتی که به معرفی این شهر اختصاص داده بودیم، عنوان شد، ترکیب و پیچیدگی ساختار خود را در معماری نسا به نمایش گذاشت. در دوره پارتی هنرهای چندی وجود داشت که بازتابی از آشوب‌هایی بود که به ایران لطمه وارد می‌ساخت. این هنرها شامل هنر خود ایران؛ هنر ایرانی- یونانی و هنر و فرهنگ هلنی بود. جنبه التقاطی هنر یونانی-ایرانی به‌ویژه در آثار معماری قابل‌رؤیت است. از بررسی اندک آثار به‌دست آمده از تمدن و هنر اشکانی این موضوع آشکار می‌شود که اشکانیان به‌تدریج در طول امپراطوری خود، نفوذ فرهنگ و هنر یونانی را محو و ویژگی‌های هخامنشی را احیا کردند.

آثار سفالی و فلزی

پارتیان علاقه زیادی به جواهرات و آثار زرین و سیمین داشته‌اند. یک پیکره مفرغی بزرگ که از پرستشگاه شَمی در کوه‌های جنوب‌غربی ایران به‌دست آمده است و اشیاء مفرغی، سیمین و سفالی که در آن‌ها حیوانات بازنمایی شده‌اند از دیگر آثار هنری این دوران به‌شمارمی‌آید. به‌کار بردن مفتول طلا به شیوه خاتم‌کاری در نقره و گوشواره‌هایی به شکل خوشه انگور نیز از ویژگی‌های طلاکاری و نقره‌کاری پارتی است که به سبک هخامنشی نزدیک است. در هنرهای سفالینه پارتی علاوه بر تولید وسیع و گسترده‌ای از ایماژهای کوچک نذری از الهه‌ها، تمایلی هم برای خلق پیکره‌های متعدد از زندگی عادی دیده می‌شود. لوحه‌ها و مهرهایی هم به‌دست آمده که روی آن‌ها صحنه‌های شکار و صحنه‌های رمزی مذهبی نقش شده است. در زمینه سفالینه‌های لعابدار غیر از چندین جام شاخی زیبا با نقوش ظریف، جامِ کوزه و سه پایه نیز به‌دست آمده است.

سفال‌های لعابدار عهد اشکانی اغلب دو رو هستند و نقوش زیادی ندارند. این لعاب‌ها بیشتر به رنگ سبز و فیروزه‌ای می‌باشند. مهم‌ترین نمونه سفال‌سازی دوره پارتی تابوت‌های سفالی لعابدار است؛ آن‌ها مردگان خود را در این تابوت‌ها قرار می‌دادند و در مدفن‌ها دفن می‌کردند اما جسد کودکان را در سبوهای سفالی دهن‌گشاد می‌نهادند. هنر اشکانی خاصیت مرحله‌ای و انتقالی داشت که از یک‌سو به هنر ساسانی و از سوی دیگر به هنر بیزانسی راه یافت. بعضی خاورشناسان معتقدند که هنر چینی‌ها تحت‌نفوذ هنر پارتی قرار گرفته است.

حجاری و نقاشی

نمایش پیکره‌ها از روبه‌رو برای هنرمند پارتی بسیار مهم بود و نمایشگر یک سنت تداوم‌یافته می‌باشد. انسان از روبه‌رو و با چهره تمام‌رخ و چشمان خیره به نگرنده که از هنر بین‌النهرین باستانی سرچشمه گرفته بعدها توسط اشکانیان به هنر ساسانی و از آن به هنر بیزانسی انتقال یافته است. قدیمی‌ترین نقش‌برجسته پارتی متعلق به سال ۸۰ ق.م است که در بیستون قرار داشته است. موضوعات مهم نقش‌برجسته‌های اشکانی عبارتند از: اجرای مراسم؛ تشریفات سلطنتی؛ بخشیدن منصب‌ها؛ تشریفات مذهبی در برابر آتشگاه؛ جنگ؛ شکار و... . نقش‌برجسته‌های باقی‌مانده بر صخره‌های سَروَک و بیستون نمایشگر انحطاط یافتن این هنر در دوره اشکانی است. عالی‌ترین اثر نقاشی در عهد اشکانی آثار منقوش در کوه خواجه در سیستان است که احتمالاً متعلق به قرن اول میلادی می‌باشد. در بخشی از این نقوش رب‌النوع عشق یونان - اروس - را می‌بینیم که بر اسبی سرخ‌رنگ سوار است. در بخش دیگر رامشگران و بندبازان و سایر خدایان یونان و شاه و ملکه نقش گردیده‌اند. در نقاشی‌های کوه‌خواجه، علاوه بر تجسم عمق، با تصویر زن روبه‌رو می‌شویم. در این مجموعه تأثیر هنر یونانی دیده می‌شود. نقاشی دیواری معبد میترا در دورا - اوروپوس در کناره فرات بسیار ایرانی و پارتی است.

هنر دوزندگی

قدیمی‌ترین سند در مورد پوشاک پارتیان در پلکان آپادانا، یکی از قبایل شرقی با پوشش شبه‌مادی را نشان می‌دهد که سربندهایی به شیوه متداول شرق ایران امروز برسر دارند. در دوران سلوکی نه تنها لباس ایرانیان تغییر نکرد، بلکه سبک لباس ایرانی گسترش یافت و بر لباس یونانیان نیز تاثیر نهاد. این پوشش در دوره بعد پارتی نیز با تغییراتی در کیفیت پارچه دیده می‌شود و شاکله عمومی لباس مردان را تشکیل می‌دهد، با این وجود تنوع ملحقات تزیینی و نحوه شکل دادن به پارچه در این دوره سیمای متنوعی را پدید آورده است. دلیل این تغییر در طراحی البسه، بهره‌گیری از ابریشم به جای پشم در طراحی لباس مردانه بود.

در سده دوم میلادی رقابت چین و ایران بر سر تسلط بر بازار ابریشم ایران را به تولیدکننده پارچه از ابریشم وارداتی چین و صدور آن به اروپا بدل ساخت. موضوعی که بر استفاده روز افزون از این پارچه‌ها در کنار پارچه‌های پشمی تاثیر به‌سزایی گذاشت. اغلب پارچه‌های به‌دست آمده از دوران اشکانی ایران از پشم است، بخشی از الیاف در ابریشمین و پارچه‌های پنبه این دوران نیز یافت شده است.

اما از نوع الیاف و شیوه بافت آن‌ها اطلاع زیادی در دست نیست. آثار پوشاک اشکانی موجود را باید هنر درباری یا طبقه بالای این عصر برشمرد. شاه و درباریان و آزادگان جامه‌های پربها و جواهر نشان می‌پوشیدند و جامه‌های شاهانه غرق جواهر بود.

*کارشناس‌ارشد ایران‌شناسی و خراسان‌پژوه

«دنیای اقتصاد» از تبعات تغییر نکردن نرخ‌نامه اتحادیه مشاوران املاک در مشهد گزارش می‌دهد؛

نارضایتی بنگاه‌داران

هفته گذشته شایعاتی مبنی بر تجمع اعضای اتحادیه مشاوران املاک مشهد در اعتراض به تغییر نکردن نرخنامه این اتحادیه به گوش رسید

دنیای اقتصاد، زهرا صفدری- سال‌هاست که نرخ‌نامه مشاوران املاک در مشهد تغییری نکرده و تطابق نداشتن درآمد با هزینه‌های جاری موجب نارضایتی بسیاری از افراد فعال در این عرصه شده است. هفته گذشته شایعاتی مبنی بر تجمع اعضای اتحادیه مشاوران املاک مشهد در اعتراض به تغییر نکردن نرخنامه این اتحادیه به گوش رسید، موضوعی که از سوی مسئولان این اتحادیه تکذیب شد اما تغییر نکردن نرخنامه در سالهای اخیر واقعیت داشته و موضوع مورد اعتراض فعالان املاک در مشهد است.

بنگاه‌های معاملات املاک همواره نقشی مهم و اساسی در خرید و فروش و یا رهن و اجاره واحدهای مسکونی، تجاری و زمین‌های سطح شهر داشته و افراد زیای از این طریق امرار معاش می‌کنند و تغییر نرخ‌نامه این اتحادیه تاثیر زیادی در زندگی و درآمد این افراد دارد.

> **بنانژاد: وقتی مبلغ دریافتی از سوی بنگاه‌ها کم باشد، میزان تخلفات احتمالی بیشتر می‌شود بنابراین نرخ‌نامه باید با هزینه‌های جاری واحد صنفی همخوانی داشته باشد**

لزوم هم‌خوانی نرخ‌نامه با هزینه‌های مشاوران املاک

رئیس اتاق اصناف مشهد در این‌باره به دنیای اقتصاد می‌گوید: از اینکه نرخ اتحادیه املاک در دیگر استان‌ها و شهرها تغییر کرده یا خیر، اطلاعی ندارم اما اینکه نرخ واحدهای صنفی اتحادیه املاک در مشهد در ۱۰ سال گذشته تغییری نکرده، واقعیت دارد؛ نرخ‌نامه اتحادیه مشاوران املاک مشهد مربوط به ۱۰ سال پیش است و علاوه بر این، نرخ‌نامه آن به صورت درصدی است یعنی در موضوع رهن و اجاره، مشخص است که بنگاه مشاور املاک چه میزان و به چه شکل مبلغ را دریافت کند و در این زمینه لزوم انجام تغییرات چندان احساس نمی‌شود.

محمدبنانژاد می‌افزاید: اما در زمینه خرید و فروش املاک، چون فقط سقفی معادل ۵۰۰ هزار تومان برای دریافت کمیسیون از سوی بنگاه‌ها مشخص شده، اعضای اتحادیه معترضند که میزان سقف بسیار پایین است، یعنی مبلغ ۵۰۰ هزار تومان معادل یک درصد از ۵۰ میلیون تومان است حال آنکه امروز دیگر معامله ۵۰ میلیون تومانی صورت نمی‌گیرد و سقف معاملات کمتر از ۲۰۰ یا ۳۰۰ میلیون تومان نیست و یک درصد از آن حدود دو تا سه میلیون می‌شود، بنابراین در این زمینه باید اصلاحات لازم صورت بگیرد و اتحادیه مشاوران املاک مشهد نیز پیگیر موضوع است.

بنانژاد خاطرنشان می‌کند: لازم است از معاملات املاک، درصدی برای بنگاه‌ها در نظر گرفته شود که البته این عدد باید منطقی باشد و به طور مثال با دریافت کمیسیون ۲۰ میلیونی از معامله دو میلیارد تومانی موافق نیستیم و باید عدد معقولی که پاسخگوی هزینه خدماتی بنگاه‌ها باشد، در نظر گرفته شود. وی با بیان اینکه نرخ اتحادیه مشاوران املاک در قیمت مسکن تاثیری ندارد، تصریح می‌کند: رقم دریافتی از سوی بنگاه‌ها به‌گونه‌ای تعیین می‌شود که تاثیری در قیمت مسکن نمی‌گذارد، قیمت مسکن متاثر از عواملی مثل عرضه‌وتقاضا، وضعیت ساخت‌وسازها و قیمت زمین و مصالح و... است و کمیسیون دریافتی بنگاه‌ها موضوعی جزئی است که تاثیر چندانی در قیمت معاملات نمی‌گذارد.

رئیس اتاق اصناف مشهد یادآور می‌شود: وقتی مبلغ دریافتی از سوی بنگاه‌ها کم باشد، میزان تخلفات احتمالی بیشتر می‌شود بنابراین نرخ‌نامه باید با هزینه‌های جاری واحد صنفی همخوانی داشته باشد البته بازرسی‌های لازم برای جلوگیری از انجام تخلفات از سوی اتحادیه و نیز اتاق اصناف صورت می‌گیرد.

نرخ‌نامه مشاوران املاک مشهد در ۱۳ سال گذشته به‌روزرسانی نشده

رئیس اتحادیه مشاوران املاک مشهد نیز با رد شایعاتی مبنی بر تجمع اعضای این اتحادیه برای درخواست تغییر نرخ‌نامه می‌گوید: سال‌هاست که در خصوص تغییر نکردن نرخ‌نامه مشاوران املاک مشهد اعتراض داریم اما این اعتراضات نه به صورت تجمع اعضا بلکه به شکل قانونی پیگیری می‌شود، بیش از ۱۳ سال است که نرخ‌نامه مشاوران املاک مشهد به‌روزرسانی نشده و به همین دلیل هیچ هم‌خوانی بین درآمد و هزینه مشاوران املاک در مشهد وجود ندارد.

صادق عابدزاده سعیدی می‌افزاید: نرخ‌نامه‌ها هرساله باید مطابق تورم موجود به‌روزرسانی شود اما در کل کشور فقط نرخ‌نامه مشهد است که در ۱۳ سال اخیر تغییری نکرده و این موضوع تخلف‌زاست چون درآمد و هزینه اعضای اتحادیه هم‌خوانی ندارد و نه یک مشاور املاک بلکه هر کسی که درآمد و هزینه‌اش هم‌خوانی لازم نداشته باشد به دنبال این است که راه‌های جایگزین را برای پوشش هزینه‌هایش پیدا کند.

عابدزاده خاطرنشان می‌کند: رکود حاکم بر بازار از یک طرف، مالیات‌های دارایی از طرفی و اصلاح‌نشدن نرخ‌نامه در سه ماه گذشته موجب ابطال ۱۶۸ مورد پروانه فعالیت از سوی مشاوران املاک شده و برخی‌ها نیز بدون اطلاع کار خود را تعطیل کرده‌اند و دلیل این امر نبود بازار مناسب است. متاسفانه این موضوع موجب بیکاری افراد شاغل در بنگاه‌ها می‌شود، آنها را به حاشیه شهر می‌کشاند و معضلات اجتماعی را به دنبال دارد.

رئیس اتحادیه مشاوران املاک مشهد تاکید می‌کند: به طور معمول حدود سه تا پنج نفر در هر دفتر مشاور املاک کار می‌کنند و با تعطیلی هر واحد، ارتزاق ۲۰ نفر از بین می‌رود و این موضوع تبعاتی دارد. بیش از ۱۲۰ هزار نفر در مشهد از این صنف امورات خود را گذرانند، مشاوران املاک جدا از مردم نیستند و هزینه‌ها و خرج‌کردشان با بقیه مردم متفاوت نیست، اگر سایرین می‌توانند با حقوق ۱۳ سال پیش زندگی کنند، آنها هم می‌توانند. گلایه ما از مسئولان دخیل در این قضیه این است که نه تنها کمکی به تغییر نرخ‌نامه نکرده‌اند بلکه به اجحاف بیشتر به عموم دامن می‌زنند.

عابدزاده اعمال سلایق شخصی را دلیل تغییرنکردن نرخ‌نامه املاک مشهد در سال‌های گذشته خوانده و اظهار می‌کند: متاسفانه در این زمینه قانون مدنظر نیست و مطرح نشدن موضوع از سوی کسی که مرتبط با این قضیه است، موجب باقی‌ماندن نرخ‌ها به همین شکل شده، این درحالیست که ما بارها آنالیز قیمت داده‌ایم و می‌بینیم که نرخ اتحادیه در شهرهای دیگر هر ساله اصلاح می‌شود و حتی در شهرستان‌های کوچک اطراف ما که هزینه‌ها به مراتب پایین‌تر از مشهد است، نرخ‌نامه‌شان چند برابر ماست و در هیچ کجای کشور نرخ‌نامه املاک به اندازه مشهد پایین نیست.

> **بیش از ۱۳ سال است که نرخ‌نامه مشاوران املاک مشهد به‌روزرسانی نشده و به همین دلیل هیچ هم‌خوانی بین درآمد و هزینه مشاوران املاک در مشهد وجود ندارد**

رئیس اتحادیه مشاوران املاک مشهد عنوان می‌کند: متولی امر در این زمینه سازمان صنعت، معدن و تجارت است، البته لازم است از مسئولان جدید انجمن حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان که درخواست ما را پیگیری کرده و حق را به ما دادند و لزوم اصلاح نرخ‌نامه را تایید کردند و تمام کسانی که با دید مثبت به موضوع نگاه می‌کنند، قدردانی کنیم. وی یادآور می‌شود: باز هم تاکید می‌کنیم که لازم است موضوع از نظر قانونی اصلاح شود تا مسائل حاشیه‌ای هم جمع شود، ما با هرگونه تجمع مخالفیم و معتقدیم هر چیز باید براساس چارچوب قانونی پیش برود و مسئولان هم موضوع را پشت گوش نیاندازند تا نرخ‌نامه اتحادیه مشهد به‌روزرسانی شود.

۲۵۰۰فضیلت نقد و چند نکته

روزنامه اعتماد با انتشار یادداشتی از مصطفی درایتی، فعال اصلاح‌طلب خراسانی نوشت: نقد به معنی بررسی و جست‌وجو در یک مقوله است. عموما در نقد نقاط‌قوت وضعف توام با هم مورد بررسی قرار می‌گیرد اما می‌توان نقد را استدلال کردن برای رفع نقاط ضعف و جبران اشتباهات دانست. طبیعتا زمانی که نقد را در قدرت تعریف می‌کنیم جدی‌تر و موثرتر از سایر امور به نظر می‌رسد و نقد قدرت با هر مقوله‌ای متفاوت است. عموما نقد دولت و قدرت با لوازم خاص آن صورت می‌گیرد. اگر حوزه‌ای مورد نقد قرار نگیرد، نقد نشدن آن حوزه به معنی نادیده گرفتن آن حوزه است. نقد نشدن در یک حوزه یا به وجود نیامدن نقد نسبت به حوزه‌ای نه تنها موجب رکود در آن حوزه می‌شود بلکه امکان تخلف در نبود نقد و بررسی را افزایش می‌دهد و جامعه را رفته‌رفته دربرمی‌گیرد. همچنین نقد همیشه به این معنا نیست که مقوله‌ای را کم‌اهمیت جلوه بدهیم.

گاهی به خاطر اهمیت یک موضوع آن را نقد می‌کنیم. اگر مساله‌ای نقد نشود یعنی برای جامعه کم‌ارزش شده است. طبیعتا اگر نقد قدرت صورت نگیرد به معنای این است که یا مردم نسبت به آن حوزه بی‌تفاوت شده‌اند یا هزینه نقد در آن حوزه بالا رفته است یا اینکه آن مقوله از رشد و بالندگی خارج شده است. انتقاد کردن تنها کاستی‌ها را مشخص نمی‌کند بلکه اهمیت موضوع مورد نقد را نیز تبیین می‌نماید. اگر نقد آزادانه و با حمایت صاحبان قدرت صورت بگیرد آنگاه می‌تواند کاستی‌هایی که ممکن است از دید مسئولان پنهان بماند را توسط نخبگان جامعه مدیریت و برطرف نماید. طبیعتا در جامعه‌ای که امکان انتقاد بی‌طرفانه و منصفانه وجود نداشته باشد، نمی‌توان انتظار پیشرفت و توسعه را هم داشت. مدیری که خود را درمعرض نقد نخبگان جامعه قرار دهد، می‌تواند بهتر و بدون مشکل برنامه‌هایش را اجرایی کند. سیاست‌ها و دیدگاه‌ها و برنامه‌ها وقتی در محک نقد قرار بگیرند نقاط ضعف و قوتشان مشخص شده و مجریان و قانون‌گذاران با تسلط بیشتری می‌توانند کاستی‌ها را رفع و رجوع نمایند. خوشبختانه آقای روحانی تاکید دارند که نقد باید از دولت صورت بگیرد و این نشان می‌دهد که رئیس‌جمهور محترم به خوبی می‌داند که اگر اقدامات و عملکرد مدیران دولت مورد انتقاد قرار نگیرد و کاستی‌های آن‌ها دیده و اصلاح نشود، ممکن است در موفقیت دولت شبهه به‌وجود آید و حتی شعارها و برنامه‌های دولت به‌طور کامل محقق نشود یا ناقص اجرا شود. در واقع منتقدان منصف به بهبود امور کمک می‌کنند، برعکسِ افرادی که به اسم نقد، شایستگی‌ها را نادیده می‌گیرند و تنها از نقد خود دنبال تخریب موضوع مورد نقد هستند. نقد می‌تواند باعث شود آنچه دولت می‌خواهد به بهترین شکل، صورت اجرایی بگیرد. در ایران البته نقش اجرایی تنها به قوه مجریه مربوط نیست و باید تاکید کرد هرچقدر هم که قوانین ما بدون مشکل باشند تا وقتی حوزه اجرا نتواند آن‌ها را به بهترین شکل پیاده کند مشکلات پابرجا می‌مانند. بنابراین نهادهای دیگر هم که درمدیریت جامعه نقش دارند باید بدانند و باور کنند نقد منصفانه و کارشناسانه هم سلامت آن‌ها را تضمین می‌کند و هم به بهتر انجام شدن وظایفشان کمک می‌کند. کسانی که نقد را برنمی‌تابند عملا خود را از استفاده از نظرات کارشناسان محروم می‌کنند، لذا شایسته است تمام ارکان دولت خود را در معرض نقد قرار دهند تا از این طریق ضعف‌هایشان دیده و برطرف شود تا با هزینه کمتر و شتاب بیشتری به اهداف خود برسند.

وضعیت منابع طبیعی خراسان رضوی بحرانی است

روزنامه قانون در خبری پیرامون وضعیت منابع طبیعی استان خراسان رضوی، نوشت: مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان رضوی، با اشاره به اقدامات حفاظتی منابع طبیعی و آبخیزداری گفت: در خراسان رضوی به لحاظ شرایط خاص و مشکلاتی که به دلیل وجود عوامل ناپایدار طبیعی وجود دارد در شرایط بحرانی به لحاظ منابع طبیعی قرار داریم.

خراسان در بحث منابع طبیعی وضعیت مناسبی ندارد. تعداد۱۶ کانون بحرانی فرسایش بادی و پنج میلیون و ۵۰۰ هزار هکتار رخساره‌های بیابانی در خراسان رضوی وجود دارد که میزان جنگل‌ها در برابر آن ناچیز است. متوسط فرسایش خاک دراین استان نیز حدود ۱۵ تن است. متوسط‌این شاخص در دنیا در زمینه فرسایش خاک پایین‌تر و نزدیک به هشت تن است.

اخبار کوتاه

تحقق سهم واقعی خراسان رضوی از بودجه عمرانی با همدلی دولت و مجلس

ایرنا- استاندار خراسان رضوی گفت: تحقق سهم واقعی استان از بودجه عمرانی کشور و نیز قرارگرفتن بودجه زیارت در جایگاه اصلی خود با همدلی دولت و مجلس و توجه به شرایط این استان و جایگاه ملی و بین‌المللی آن محقق می‌شود.

علیرضا رشیدیان در جلسه شورای برنامه‌ریزی و هماهنگی خراسان رضوی با حضور رئیس‌جمهور در مشهد در رابطه با سهم خراسان رضوی از اعتبارات کشوری و نیز وضعیت بودجه زیارت افزود: تمامی برنامه‌هایی که در دولت در این رابطه تهیه می‌شود باید به مجلس برود اما در مجلس محقق نمی‌شود.

رشیدیان اظهار کرد: در رابطه با سهم خراسان رضوی پارسال در کمیسیون مربوطه حضور یافته و تاکید و یادآوری شد که این استان از لحاظ بسیاری از شاخص‌ها چون جمعیت، وسعت، گستردگی مرزها و حجم انبوه زائران حداقل باید هشت درصد بودجه عمرانی کشور را داشته باشد اما به دلیل مخالفت برخی نمایندگان این موضوع به جایی نرسید.

استاندار خراسان رضوی افزود: اگر دولت هم بودجه را با لحاظ این موضوع تنظیم کند باید در مجلس بحث شود و بدون تصویب مجلس نتیجه‌ای ندارد.

رشیدیان با اشاره به ماده ۱۲ و زیارت هم گفت: درخواست استان آن است که این اعتبار به جایگاه قبلی خود برگشته و فقط بین سه استان زیارتی مشهد، قم و شیراز توزیع شود.

اقلام شب یلدا در خراسان رضوی افزایش قیمت ندارد

تسنیم- مدیر امور تنظیم بازار سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی گفت: با برنامه‌ریزی‌های انجام شده تمام اقلام مورد نیاز برای شب یلدا با قیمت و کیفیت مناسب در بازار مشهد و خراسان رضوی وجود دارند.

سید حمیدرضا جوادی اظهار کرد: جلساتی با صنوف مرتبط با شب یلدا از جمله صنف میوه و تره‌بار برگزار شده که در آنها هماهنگی‌های لازم برای وفور میوه و قیمت مناسب آن به عمل آمده است. وی افزود: تنها جنسی که ممکن است قدری گرانتر از سابق در این بازار به فروش برسد هندوانه بوده که علت آن هم به پایان رسیدن تولید داخل استان برای نیاز بازار در شب یلدا است.

مدیر امور تنظیم بازار سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی بیان کرد: سایر اقلام میوه و تره‌بار از جمله پرتقال، انار، نارنگی و دیگر مواردی از این قبیل به وفور و با قیمت بسیار مناسب در بازار مشهد و خراسان رضوی وجود دارند و مردم می‌توانند از آنها استفاده کنند.

جوادی با اشاره به درخواست برخی از ادارات برای تأمین سبد کالای شب یلدا برای کارمندان، تصریح کرد: برای برخی از دستگاه‌های دولتی از جمله دانشگاه علوم پزشکی اقداماتی در این راستا انجام شده و برای سایر ادارات نیز این آمادگی وجود دارد تا با قیمت مناسب مایحتاج کارمندان آنها تهیه شود.

احتمال ورود آنفولانزا به استان ضعیف نیست

ایسنا- معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی مشهد گفت: احتمال ورود ویروس آنفولانزای نوع H1N1 به خراسان رضوی ضعیف نیست.

حمیدرضا بهرامی اظهار کرد: با توجه به موقعیت مذهبی استان و ورود جمعیت زیادی از زائران در حدود دو میلیون تا پنج میلیون نفر به خراسان رضوی، احتمال ورود بیماری آنفولانزای نوع H1N1 در استان ضعیف نیست، اما مجموع آمادگی‌های لازم در این زمینه آماده شده و اقدامات مربوطه نیز انجام شده است.

بهرامی ادامه داد: در حال حاضر شرایط در زمینه این بیماری خاص است، اما از آنجایی که اقدامات و آمادگی‌های لازم صورت گرفته است، منطقی نیست که مردم ترسانده شوند و در این راستا از روز گذشته برنامه‌هایی در خصوص آشنایی با این بیماری و راهکارهای جلوگیری از آن در صدا و سیما پخش شده است. وی خاطرنشان کرد: خوشبختانه تا کنون هیچ موردی از ابتلا به آنفولانزای نوع H1N1 در خراسان رضوی اثبات نشده است. معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی مشهد در خصوص توصیه به افراد در جهت کاهش احتمال ابتلا به این نوع آنفولانزا، افزود: برای کاهش احتمال ابتلا به این بیماری فقط باید حلقه انتقال بریده شود، زیرا ممکن است برخی از افراد خودشان نیز از بیماری خود مطلع نباشند از این رو ضروری است تا خود افراد موارد بهداشتی و پیشگیرانه را نظیر استفاده از ماسک رعایت کنند.

رکورد جابجایی مسافر در ناوگان قطارشهری مشهد شکسته شد

ایرنا- مدیرعامل شرکت بهره برداری شرکت قطارشهری مشهد از شکسته شدن رکورد جابجایی مسافر توسط این ناوگان در روز شهادت امام رضا(ع) خبر داد.

قاسم طاهری افزود: ۲۱ آذرماه مصادف با شهادت امام رضا(ع) ۱۵۸ هزار مسافر توسط خط یکم قطارشهری مشهد جابجا شدند که این میزان جابجایی درطول عمر پنج ساله این خط بی‌نظیر بوده است .

وی با بیان اینکه آخرین رکورد جابجایی مسافر توسط این ناوگان سال گذشته در سالروز شهادت امام رضا(ع) با جابجایی ۱۵۲ هزار مسافر به ثبت رسید، تصریح کرد: در روزهای ۱۹ و ۲۰ آذرماه نیز جمعا حدود ۱۷۰ مسافر توسط این ناوگان جابجا شدند . طاهری با اشاره به اینکه در روزهای تعطیل میزان جابجایی توسط قطارشهری مشهد حدود ۴۰ هزار نفر است، گفت: در روزهای پایانی صفر این میزان دوبرابر شد .

وی ادامه داد: همچنین طی این ایام تعداد ۲۰ پرده‌خوانی و نقالی با موضوع شهادت امام رضا(ع) در برخی از ایستگاه‌های این خط اجرا شد.